MAR 19 1956
MAR 26 1956

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by the Daugavas Vanagi. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Cable address: Latamerika; Editer in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA
WEDNESDAY, MARCH 14, 1956

LATVIJA
AMERIKĀ

21./454. n-rs — TREŠDIEN, 1956. GADA 14. MARTĀ — 6. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — apgāds Daugavas Vanagi. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. — EM 8-0792. Telegrammu adrese — Latamerika. ASV redakcija — Arnolds Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu vienā slejā.

Angļi deportējuši Kipras nacionālistu vadoni

KRITISKS STĀVOKLIS KIPRAS SALĀ

ARCHIBĪSKAPS MAKARIOS DEPORTĒTS

Kipras salas grieķu pareizticīgo baznīcas galvu angļi atzīst par nemiernieku vadoni. Grieķijas valdība atsauc savu sūtni no Londonas

Pagājušās nedēļas nogalē Kipras salas ģenerālgubernātors Hārdings deva rīkojumu nacionālistu vadoņa archibīskapa Makariosa un trīs citu augstāku pareizticīgo garīdznieku deportēšanai no Kipras salas. Angļi, kas tagad visiem spēkiem cenšas noturēt savu pēdējo Vidusjūras bazi, ir pārliecināti, ka archibīskaps Makarios, nacionālistu vadonis cīņā par Kipras neatkarību un apvienošanos ar Grieķiju, ir arī galvenais salas pagrīdes terrorists.

Apspriežot Makariosa izsūtīšanas varbūtējās sekas, Anglijas valdība tomēr izšķīrās par šāda riskanta soļa speršanu, līdz ar to saspīlējumu Kipras salā sadzenot līdz kulminācijai. Archibīskapa deportācija radīja ķēdes reakciju no Atēnām līdz Vašingtonai. **Grieķijas valdība nekavējoties paziņoja, ka tā atsauc savu sūtni no Londonas. Otrkārt, par angļu rīcību Kipras salā Grieķija iesniedz Apvienotām Nācijām sūdzību.**

Valdības opozicijas partija Londonā deklarēja, ka Makariosa deportācija atzīstama par vienu no lielākajām kļūdām jau tā kļūdainajā Anglijas ārpolītikā. Vašingtonā valdības aprindās ir ļoti noraizējušās par attieksmju pasliktināšanos Anglijas un Grieķijas starpā, īpaši tāpēc, ka abas ir Ziemeļatlantijas organizācijas dalībnieces.

[illegible] rīta ļoti amatieriski: archibīskaps atradās kādā satiksmes lidmašīnā, lai lidotu uz Atēnām, kur viņam bija paredzētas sarunas ar Grieķijas valstsvīriem. Angļi Makariosu no lidmašīnas vienkārši izvilka laukā un iesēdināja helikopterī, kas viņu aizveda uz kādu angļu kara aviācijas lidlauku. Makariosa izsūtīšanas gala mērķis vēl līdz šim netiek izpausts.

Populārā Kipras un Grieķijas apvienošanas cīnītāja Makariosa sagaidīšanai Atēnu lidostā bija ieradušies tūkstošiem cilvēku, kas, uzzinājuši par notikumiem Kiprā, uzsāka demonstrāciju Atēnu ielās, Grieķu policijas triecienvienībām tikai ar vislielākām grūtībām izdevās nosargāt Anglijas sūtniecības ēku no izdemolēšanas.

Prasa Īdena atkāpšanos

Angļi Vidējos Austrumos turēsies pie līdzšinējās politikas

MINISTRU PREZIDENTS ĪDENS LONDONĀ PASKAIDROJA, KA ANGLIJA VIDĒJOS AUSTRUMOS TURPINĀS SAVU PAŠREIZĒJO POLĪTIKU

Londonā. — Lai gan opozicija angļu parlamentā un arī angļu tautā kļuvusi liela, ministru prezidents Īdens tomēr ir nolēmis turēties pie savas līdzšinējās Vidējo Austrumu polītikas — uzmanīgas nogaidīšanas. „Būtu neprātīgi," sacīja Īdens, „pārsteigties ar izšķirīgiem lēmumiem un rīkoties dusmu ietekmē." Īdens lika angļu tautai pie sirds mēģināt saprast, ka pašreiz nav runa tikai par Anglijas interesēm vien, bet ka notiekošā cīņa ir arī visas brīvās pasaules cīņa ar komūnistu bloku.

Strādnieku partija par Īdena polītiku tomēr nav iepriecināta, kā to kādā runā pierādīja sociālistu deputāts Brauns, kas Īdenu raksturoja kā 50-to gadu bezkaulaino brīnumu. „Īdenam ir jāiet," deklarēja Brauns. „Nelaime tikai tā, ka konservātīvajiem nav neviena cita, ko likt Īdena vietā — un tā šodien ir Anglijas traģēdija."

Apspiesto Nāciju asamblejas ģenerālkomitejas pr.-dis Dr. V. Māsēns pulkv. O. Kalpaka atceres dienā Bostonā teica plašu runu par pašreizējo politisko stāvokli, izsakot cerības, ka Latvija atkal būs brīva.
Foto V. Grāvītis

DALLESS ĀZIJĀ SOLA UN BRĪDINA

NĒRU PĀRSPĪLĒ INDIJAS BAILES NO PAKISTANAS

Sarunas ar Nēru Sav. Valstu militāro palīdzību Pakistanai neietekmēs

Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless apsola ministru prezidentam Nēru, ka Pakistanas uzbrukuma gadījumā amerikāņi atbalstīs Indiju. Bet Pakistana ir Sav. Valstu sabiedrotais Dienvidaustrumāzijas aizsardzības organizācijā un Anglijas sabiedrotais Bagdades paktā, kamēr Nēru ir profesionāls neitrālists.

Jaundelhi. — Divu dienu ilgās sarunas Sav. Valstu ārlietu ministra Dallesa un Indijas ministru prezidenta Nēru starpā beidzās pagājušās nedēļas nogalē. Kopīgi izdotais komūnikē apgalvo, ka konference bijusi ļoti sekmīga. Sarunu galvenais jautājums bija Sav. Valstu militārā palīdzība Pakistanai, kas jo sevišķi pašā pēdējā laikā padarījusi Indiju ļoti nemierīgu. Konferences laikā ar Indijas min. prezidentu, kā arī vēlākās sarunās ar preses pārstāvjiem Dalless vairākkārt atkārtoja, ka Pakistanai sniegtā militārā palīdzība domāta vienīgi pēdējās aizsardzības vajadzībām. Dallesa diplomātija aizgāja pat vēl tālāk, kad viņš indiešiem apgalvoja, ka gadījumā, ja Pakistana patiesi uzbruktu Indijai, labās attieksmes Vašingtonas un Karači starpā būtu beigušās un Sav. Valstis ar Apvienoto Nāciju starpniecību palīdzētu Indijai.

Pirms izlidošanas uz Ceilonu Sav. Valstu ārlietu ministrs lika saprast, ka viņa sacītais nav jāuzskata kā brīdinājums Pakistanai, jo viņš nekad neesot pielaidis iespēju, ka Pakistana varētu gatavoties uzbrukt Indijai. Bet Indijas ministru prezidents tā vis nedomā. To beigās saprata arī Dalless, atklāti atzīdamies, ka viņam ne sapņos nebūtu ienācis prātā, ka Indijas bailes no Pakistanas varētu būt tik lielas un īstas. Šāda atzīšanās, savukārt, sacēla kājās Pakistanu, kas deklarēja, ka Indijas bailes nebūt [illegible] tārisma, Nēru tikai grib panākt pēdējās ieroču sūtījumu samazināšanu no Sav. Valstīm.

Pēc sarunām Indijas ministru prezidenta Nēru un Sav. Valstu ārlietu ministra Dallesa starpā Vašingtonā darīja zināmu, ka sarunu rezultāts amerikāņu militāro palīdzību Pakistanai neietekmēs.

Kremlis atprasa bēgļus

Komūnisti gatavojas apmeklēt bēgļu nometnes Vācijā un pieprasa Bonnas valdībai bēgļu sarakstu.

Bonnā. — Valerians Zorins, Padomju Savienības sūtnis Rietumvācijā, savas valdības vārdā iesniedza prasību Rietumvācijas iekšlietu ministram izdot to Rietumvācijā dzīvojošo bēgļu sarakstu, kas oficiāli esot padomju pilsoņi. Tai pašā laikā Zorins pieprasīja Rietumvācijas valdībai izdot atļauju padomju ierēdņiem apmeklēt Austrumeiropas bēgļu nometnes, jo krievu ausīs esot nonākušas ziņas, ka padomju pavalstnieki šādās bēgļu nometnēs tiekot turēti pret viņu pašu gribu, liedzot viņiem atgriezties Padomju Savienībā.

Rietumvācijas kanclers Ādenauers un ārlietu ministrs Brentāno šai sakarā paskaidro, ka katrs bēglis, kas vien to vēlas darīt, var katrā laikā netraucēts atstāt Rietumvāciju.

Pagājušā gada septembrī, Rietumvācijas kancleram Ādenaueram apmeklējot Maskavu, Bulgāņins un Chruščevs apgalvoja, ka Rietumvācijā **pret pašu gribu** tiekot turēti 100.000 padomju pilsoņu. (Rietumvācijas statistikas dati liecina, ka patlaban Rietumvācijā dzīvo 13.571 bēglis, kas nāk no zemēm, kuras dzīvo 23.304 baltiešu un 80.210 poļu). **Bonna paskaidro, ka līdz šim vienīgi 11 agrākie padomju pilsoņi, 4 latvieši un 1 polis izteikuši vēlēšanos repatriēties dzimtenē. Visi pārējie, apgalvo Rietumvācijas valdība, nevērojot Maskavas ārkārtīgi neatlaidīgās propagandas pūles, par repatriēšanos nedomā.**

Terrora vilnis Rumānijā

Nogalināto līķus rāda tautai

No Rietumvācijas ziņo, ka Rumānijā jau vairākus mēnešus komūnisti rīko terroru. Simtiem pretkomūnistu — „sabotieru un diversantu" tiekot nošauti un spīdzināti polītiskās policijas pagrabos. Lai iebiedētu „tautas ienaidniekus", kas uzdrošinājušies pacelt balsi pret komūnismu, nogalināto un nomocīto miesas izliekot uz ielām un laukumiem, publikas apskatei.

Pirmās ziņas par Rumānijas komūnistu briesmu darbiem, kas saņemtas no pārbēdzējiem, bija tik šausmīgas, ka tām negribēja ticēt. Bet arī turpmākie bēgļi šīs komūnistu vardarbības ziņas apstiprina, sniedzot pat sīkus notikumu aprakstus.

Turpretim Rumānijas presē nav nekādu norādījumu par masveida slepkavībām un spīdzināšanām.

Pārbēdzēji atstāsta šādus faktus:

Pag. gada decembra mēnesī vairākas dienas Bukarestā pie kāda manufaktūras veikala durvīm gulējuši četri līķi. Virs tiem uzlīmētie plakāti liecinājuši garāmgājējiem, ka tie esot nošautie bandīti, kas gribējuši apzagt veikalu. Kas īstenībā bija nogalinātie — pilsētā neviens nav zinājis. Milīči līķus apsargājuši, nelaižot nevienu tik tuvu, lai tos varētu apskatīt un pazīt.

Kāds bēglis no Temešvaras Rietumrumānijā apgalvojis, ka viņš vienā dienā šinī pilsētā redzējis uz ielām nomestus 14 līķus. Tos apsargājuši padomju kareivji, arī nevienu nelaižot tuvumā. Šie nogalināto līķi uz ietvēm atradušies trīs dienas un trīs naktis, pēc kam vietējā karaspēka vadība likusi tos aizvākt un apbedīt.

Ko īsti Rumānijā pašlaik nošauj, noteikti nav zināms. Vieni domā, ka tie esot nesen amnestētie „polītiskie noziedznieki", kas, iznākuši brīvībā, sākuši daudz stāstīt par apcietinājumā pārciestajām briesmām un spīdzināšanām čekas cietumos. Citi domājot, ka nelaimīgie esot tie, kas noticējuši tam, ka varot „brīvi kritizēt" valdības rīcību.

DEMONSTRĀCIJAS

Archibīskapa Makarios izsūtīšana maksā dārgu naudu.

Londonā. — Kipras salas grieķu nacionālistu vadoņa archibīskapa Makarios izsūtīšana nedēļas nogalē Kipras salā izraisīja vispārēju streiku, kas pilnīgi paralizēja darbību salā.

Lai gan angļi brīdināja, ka Kipras salā pastāvošā izņēmuma stāvokļa gadījumā streiks ir nelikumīgs, Kipras iedzīvotāji labāk izvēlējās nelikumīgu streiku nekā likumīgu strādāšanu. Vienīgi darbīgie streika laikā ir Kipras turki. Vairākās vietās notika plašākas demonstrācijas pret angļiem, un tādās pilsētiņās kā Limasolā, Polisā, Kirēnijā un Famagustā demonstrantus izdevās izklīdināt vienīgi ar asaru gāzes un angļu armijas palīdzību.

Tai pašā laikā visu šo streiku un demonstrāciju iemesls, archibīskaps Makarios, atrodas uz kāda angļu kara kuģa ceļā uz Seičellu salām, Anglijas kroņa koloniju, 700 jūdžu ziemeļaustrumos no Madagaskaras. Madagaskarā, kā zināms, savu trimdas laiku pavadīja tagadējais Marokas sultāns Ben Jusefs.

PĀVESTA PIJA 12. GODINĀŠANA VATIKĀNĀ

40.000 dievlūdzēju novēl pāvestam ilgu mūžu

11. martā svinīgā dievkalpojumā sv. Pētera bazilikā Romā notika pāvesta Pija 12.godināšana viņa 80. dzimšanas un 17. katoļu baznīcas augstākā vadītāja gada dienā.

Pāvesta ienākšanu bazilikā, kas bija apgaismota 10.000 spuldzēm, vēstīja īpaši tērpto heraldu trumpetes. Svinīgās ceremonijas laikā atkal un atkal svētīšanai pacēlās pāvesta pirksti. Plašajā sv. Pētera bazilikā bija pulcējušies ap 40.000 dievlūdzēju ar 51 valsts valdību galvu speciālsūtņiem priekšgalā.

Svinīgo ceremoniālu vadīja augstākie garīdznieki: bīskapi, archibīskapi un 29 kardināli, kuru starpā bija arī Toronto archibīskaps kardināls J. McGuigan.

Pāvesta godināšanas ceremoniālu pārraidīja Vatikāna radio un televīzijas stacija.

Sadursmes robežjoslā

Telavīvā. — Nedēļas nogalē, pārtraucot gandrīz divus gadu ilgo klusumu gar Izraēlas un Jordānas 330 jūdžu garo robežu, kāda Jordānas triecienvienība iefiltrējās Izraēlai piederošā Jeruzālemes koridora ciemā Nahamā, nogalinot vienu ciema iedzīvotāju. Atceļā jordānieši sadūrās ar kādu Izraēlas armijas vienību. Sekojošā cīņā tika nogalināts viens jordāniešu iebrucējs. Tā var gan būt tikai sagadīšanās, tomēr interesanti atzīmēt, ka nesaskaņām šai sektorā būtu jāsākas tūliņ pēc Jordānas arabu leģiona komandiera ģen. Glaba atcelšanas. Par vietējā rakstura robežstarpgadījumiem pagājušā nedēļā ziņo arī no Ēģiptes un Sīrijas frontēm, kur kopskaitā nogalināti seši žīdi.

VAI JORDĀNU IEVILKS ARABU LĪGĀ?

[illegible] nas karalim Huseinam saimniecisko palīdzību

Londonā. — „Lielākā kļūda, ko Anglijas valdība šodien varētu izdarīt", Londonā raksta atlaistais Jordānas arabu leģiona komandieris ģen. Glabs, „būtu asas polītikas ievadīšana pret Jordānu. Tādā gadījumā pēdējā tiktu iespēlēta Ēģiptes, Saudi Arabijas un Sīrijas rokās, kas tikai to gaidīt gaida."

Spriežot pēc notikumiem Vidējos Austrumos, var redzēt, ka Ēģiptē, Saudi Arabija un Sīrija dara iespējamo, lai ievilktu Jordānu arabu līgas tīklos. Saudi Arabijas karalis, Ēģiptes un Sīrijas valdību galvas pašreiz apspriežas Kairō. Ļoti iespējams, ka viņiem piebiedrojas arī Jordānas karalis Huseins, ar kuru augšminētās trīs valstis jau apietas gandrīz kā ar savu cilvēku. **Lai pēc ģen. Glaba atlaišanas Jordānu vēl vairāk attālinātu no Anglijas, Ēģipte, Saudi Arabija un Sīrija piedāvā Jordānas karalim saimniecisko palīdzību tādos pašos apmēros, kādos pēdējais līdz šim saņēma no angļiem.** Pagaidām vēl karalis Huseins šo piedāvājumu nav pieņēmis, bet gadījumā, ja saniknotie angļi sāktu domāt par saimnieciskās palīdzības atraušanu, Jordānai neatliktu nekas cits, kā piebiedroties arabu līgai. Patiesībā citas izejas Jordānai arī nebūtu, jo tās saimnieciskā eksistence balstās uz palīdzību no ārpuses.

Nedēļas nogalē Vidējo Austrumu situācija turpināja veidoties: Jordānas karalis Huseins sabojāja naktsmieru saviem arabu kaimiņiem, pagaidām atteikdamies atšķelties no Anglijas. Viņa rīcība vēl saskan ar Anglijas ministru prezidenta smagi kritizēto Vidējo Austrumu polītiku.

Jordānas karaļa Huseina deklarācija un viņa rīcība liek domāt, ka ģen. Glabs atlaists vienīgi Jordānas iekšpolītisko apstākļu dēļ. Tāpēc no atlaišanas nevajadzētu mēģināt iztaisīt vairāk — kā patiesībā ir.

KATRS LEPOJAS AR TO, KAS VIŅAM PIEDER

ASV budžetā bruņošanās vajadzībām 1956. gadā paredzēts 66 miljardi dolaru.

JAUNI NEMIERI TUNISIJĀ

FRANČU KOLONISTI DEMONSTRĒ

FRANČU DEMONSTRANTI IZDEMOLĒ SAV. VALSTU ĢENERĀLKONSULĀTA ĒKU TUNISĀ UN IZNCINA AMERIKĀŅU INFORMĀCIJAS BIROJA BIBLIOTĒKU.

Tunisā. — Kamēr Alžīrā un Marokā arabu nacionālisti cīnās par pašnoteikšanās tiesību iegūšanu, Tunisā franču kolonisti cīnās pret arabiem piešķirtajām pašnoteikšanās tiesībām. Tracis sākās 2 nogalināto franču lauksaimnieku bērēs kādā Tunisas priekšpilsētas kapsētā, kur bija pulcējušies vismaz 10.000 bērinieku, franču augsto komisāru Tunisā ieskaitot. Pēc bērēm viss lielais ļaužu pūlis sāka soļot uz Tunisas centru, kliedzot dažādus saukļus, piemēram: „Nost ar Ameriku!" „Mendesu-Frānsu pie karātavām!" „Nost ar žīdiem!" Pjērs Mendess - Frānss, žīdu tautības kādreizējais Francijas ministru prezidents, Tunisijai piešķīra iekšējās pašnoteikšanās tiesības. Mollē valdībā Mendes-Frānss pašreiz pilda vicepremjēra pienākumus.

Franči demonstrācijas laikā Tunisas centrā izdemolēja Sav. Valstu ģenerālkonsulāta ēku un iznīcināja amerikāņu informācijas biroja bibliotēku. Vēlāk demonstranti iebruka arī dažu Tunisas laikrakstu ēkās. Šo nekārtību laikā viens demonstrants nogalināts, bet laikraksta Al Amal spiestuvē ievainoti vairāki burtliči. Amerikāņiem nodarītie zaudējumi sasniedz 20.000 dolaru.

MOLLĒ PASTIPRINA SPĒKUS ZIEMEĻAFRIKĀ

JAU PRIEKŠLAICĪGI RĒĶINOTIES AR PARLAMENTA VAIRĀKUMA ATBALSTU, FRANCIJAS VALDĪBA UZSĀK ARMIJAS PASTIPRINĀŠANU ALŽĪRĀ.

Parīzē. — Pieaugošā Alžīras nacionālistu nemiernieku darbība Ziemeļafrikā nedēļas nogalē lika Francijas valdībai nosūtīt svaigas armijas vienības uz Alžīru. Valdības izšķiršanās notika bez parlamenta vairākuma oficiāla atbalsta, bet ministru prezidents Mollē bija pārliecināts, ka viņš šo atbalstu vēl saņems, kaut arī ar mazu nokavēšanos. Lai nu kā, bet rezultātā vesela franču divīzija, apmēram 15.000 vīru atrodas ceļā uz Ziemeļafriku. Sagaida, ka nākamo divu nedēļu laikā to pašu ceļu mēros vēl kāda cita franču divīzija.

Pēc visa notiekošā spriežot, šoreiz franči patiesi liekas gatavojamies plašākai ofensīvai. To deklarēja arī Francijas ministru prezidents Mollē, aicinot nemierniekus nolikt ieročus un padoties, pretējā gadījumā rēķinoties ar franču uzbrukumu visā frontē. Tas, kā liekas, nemierniekus tomēr neietekmē, jo viņi nebūt nedomā par ieroču nolikšanu, bet ir palielinājuši uzbrukumus frančiem.

Smaga sniega vētra plosījās Ontario provincē

11. martā, nodarot lielus materiālus zaudējumus, kuri pārsniedz vienu miljonu dolaru.

Sabojātas telefona līnijas, ceļi un sagrautas daudzas ēkas, kā arī notikuši daudzi satiksmes negadījumi ar vairākiem cilvēku upuriem. Vētra brīžiem sasniedza 95 jūdžu ātrumu stundā.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibiskaps T. GRĪNBERGS

SAROTĪTIE KAROGI

A. SEDASDĒLS

Mēs esam nokļuvuši svešumā, bet ar solījumu sev un tēvzemei — uzturēt un saglabāt garu, kas mums līdzi dots no dzimtenes, lai nekas nepagaistu no mūsu vēstures lieluma un skaistuma, no mūsu kaŗavīru cīņām, uzvarām un godinājuma, no mūsu izcilāko rakstnieku izpausmēm, kam nesaraujama saistība ar tautas kultūru un vēstures gaitām. Vai pēc pieci gadiem mēs vēl visi varam apliecināt doto solījumu realizēšanu? Kādēļ dažā svešās zemes dievnamā, kur izskan mūsu lūgšanas un pateicība, nedz kalpakiešu, nedz strēlnieku vai leģionāru piemiņas brīžos neredzam Latvijas karogu, kuŗu skatot, kādā dievišķa apskaidrotībā pacilā mūsu domas un liek pārdomāt, ko esam svešumā darījuši savas šaustās tēvzemes labā? Karogs ir cīņas simbols par Latvijas brīvību. Kādēļ mēs to turam sarotītu un noslēptu, jo mūsu cīņa vēl nav galā? Vai mums balles, kaŗos vai arī nomāc vienaldzība, lai liktu tam mirdzēt Dieva taisnības priekšā? Šī zeme ir brīvības zeme, un šīs zemes ļaudis tur svētu un sargā savu brīvību. Būtu neloģiski iedomāties, ka viņi nerespektētu mūsu cīņu par brīvību vai noniecinātu karoga krāsas. Mums neder sarotīto karogu klusums — mums jāredz tā krāsas un plīvojums, kas satrauc, rosina un sauc. Vai mums jau būtu no atmiņas pagaisis dzimtenes dievnams, kad kaŗavīrus suminot, tur plīvoja, kā nacionālais, tā kaŗapulku vienību karogi? Tas bija dzīvības raksts mūsu centieniem, solījumiem un pastāvēšanai nākotnē. Vecākā un vidējā paaudze izprata šī karoga nozīmi, bet ar pētošām acīm tajā noraudzījās jaunatne. Kur tagad mūsu zeļā audze, kas veidojās svešumā, lai rod iespēju skatīt un pierast Latvijas karoga krāsām, ja tās mūsu brīvības cīnītāju godinājuma dienās nenostājas dievnama altārī? Vai tādēļ mums nenāktos tos atrotīt, lai viņu noslēptais klusums pārvērstos skaļā runāšanā uz jauno dvēselēm?

Svešuma gadi ir apdzēsuši vēl dažu citu spožumu, kas mirdzēt mirdzēja tēvzemes laimīgajās dienās. Bet mēs taču solījāmies visu saglabāt un līdzi ņemt! Vai to esam darījuši? Mēs dažkārt rīkojamies, kā to dara politiķi: lai iekļūtu amata godā, sasolām katru ceņu, bet kad nosēstamies augstajā krēslā, tad rīkojamies nesaskaņā ar savām solījumiem. Tādēļ arī mūsu laikmetā un mūsu pašu vidū redzam kūleņotājus un nožēlojamus divkošus, kuŗi paši, vienīgi grib runāt, ar citu cilvēku nopelniem stīties ar citu darītāju lēsēs. Šai plāksnē sācis pagaist audzinošais un spilgti dzīvais piemērs, kad par laikmetu runā paši šī laikmeta dalībnieki, un nevis tie, kas attiecīgo laikmetu blāvi atceras vienīgi no vēstures grāmatām. Nekas tik dzīvu un iespaidīgu nespēj uzburt vai attēlot zināmu notikumu kā vienīgi šī notikuma aculiecinieks. Tādēļ arī dzimtenē dziļi bija iesakņojusies tradīcija, ka par Latvijas brīvības cīņām to dažādos posmos runāja paši šo cīņu aktīvie dalībnieki. Vai mēs to darām arī tagad?

Būs aizbildinājumi, ka visur jau nevar šos cīnītājus atrast. Bet ja tie ir atrodami, tad vārdi lai nāk no viņu mutes, nevis no tiem, kas, godkārē un augstprātībā iecirtušies, runā divkošā kopšanā par viriem, kas patiesi stāvējuši Latvijas brīvības kūmās. Daudziem no mums ir zudusi paškritika, un mēs vairs neatskārstam, ko drīkstam un varam atļauties un kādos gadījumos mums jāklusē, lai runātu tie, kam šīs tiesības devusi viņa patriota sirds un kaujas laukos cieši rokās turētā šautene.

Laikmeta slava top spoža un dzīvinoša, ja tā plūst un laužas no paaudzes, kas ar saviem darbiem un upuriem šo slavu radījusi. Tas ir absolūti nepieciešams, ne tikai mums, vecākajai paaudzei, bet jo sevišķi mūsu jaunajai audzei, kas visu uztveŗ un iesavina sevī dziļāk, ja dzirdētam, lasītam vai redzētam piemīt lielāks un skaidrāks mirdzums. Godkārīgie „cīnītāju aizstājēji" uzspiež klusumu īsto cīnītāju lūpām. Tas slēpj briesmas — briesmas, kas blāvāku padara dzimtenes tēlu un tuvina to aizmiršanai.

MĒS VARAM BŪT PRIECĪGI, KA PASTĀV LATVIEŠU DRAUDZES

Presē nesen parādījušies raksti, kas krasi nosoda draudzes, kuras svešumā savus draudzes locekļus apkrāpjot parādiem un pērkot savas baznīcas un citus īpašumus, un pieskaras arī dažādiem citiem baznīcas organizācijas jautājumiem. Šinī sakarā esam iztaujājuši 1. ev.-lut. draudzes mācītāju A. Čopu, kura aprūpētā draudze jau pirms vairākiem gadiem iepirkusi savu baznīcu.

Mācītājs A. Čops izteicās, ka baznīcai vispirms un galvenokārt ir jāveic savs uzdevums, nevērojot to, kā viena vai otra persona kvalificē mūsu stāvokli trimdā. Mēs vēl aizvien esam latvieši. Tāpat kā ārsts nevar slimniekam prasīt, kas viņš tāds un kādi viņa nākotnes nolūki, to nevar prasīt arī baznīca un draudzes. Mēs varam būt priecīgi, ka pastāv latviešu draudzes. Tas ir ieguvums ne tikai reliģiskā, bet arī tautas un tēvijas plāksnē. Lai draudzes savu pienākumu godam veiktu, tām ir nepieciešamas telpas, respektīvi baznīcas, jo telpas nepieciešamas ne tikai dievkalpojumiem, bet arī visām draudzes darba nozarēm: skolai, korim, sanāksmēm, draudzes vakariem. Tās draudzes, kas ar savu apņēmību, gribu un cītību ir iegādājušās savas telpas, ir ne tikai neatkarīgas pašas savā darbā, bet var palīdzēt arī citiem un līdz ar to latvietībai, nacionālismam, sabiedrībai un kultūrai. Piemērs tam ir Sv. Andreja baznīca, un to nenoliegs neviens, kam kaut kāds sakars ar Toronto latviešu sabiedrību.

Tālāk mācītājs A. Čops paskaidroja: „Nav ne kristīgi ne ētiski tēlot sevi par nabagu un lūgt no citiem baznīcām vai draudzēm žēlastību telpu izmantošanas ziņā, jo kādam taču par šīm telpām ir jāmaksā. Ja telpas īrē un par tām maksā, tad piemēru par īres lielumu dod kāda Toronto vācu draudze, kas United Church maksā pāri par $200 mēnesī. Tādēļ ir gan svarīgi, ja draudzei ir sava baznīca.

Kas atiecas uz „parādu nastu", tad es nezinu, kā tas ir citām draudzēm, kas iepirkušas baznīcas, bet spriest varu tikai par savu draudzi. 1. ev.-lut. draudze pagājušā gadā par Sv. Andreja baznīcu nomaksājusi $3.34 uz pieauguša draudzes locekļa. Nākošajā gadā nomaksa būs $4.60, bet nekad nesasniegs $5.00. Es nedomāju, ka to kāds varētu saukt par „apkraušanos ar parādiem". Tāpēc katra caurmēra lieluma draudze var iegūt savu baznīcu vai citas piemērotas telpas, un tas ir arī jādara."

Taujāts par draudžu organizātīvo pusi un tās nepieciešamību, mācītājs A. Čops paskaidroja, ka jau kopš kristīgās ticības sākumiem draudze ir bijusi būtisks iestādījums, un nekad un nekur vēsturē tas nav bijis citādi. Mūsu draudzes kā organizātīvi, tā saimnieciski ir demokratiskas, un pašas nosaka savu budžetu — ienākumus un izdevumus. Ikviens, kas pieder pie šīs kopības, sajūt par cildenu pienākumu piedalīties savas draudzes un baznīcas uzturēšanā, un to nekādā ziņā neieskata par nastu.

Katra atsevišķa draudze bez tam ir arī maza šūniņa lielajā kristīgās baznīcas kopībā, no kuŗas mēs katrs, no paaudzes uz paaudzi esam saņēmuši garīgas vērtības, izglītību, audzināšanu, literātūru un kristīgās kultūras garu vispār. Tāpēc ir tikai pareizi, ka katra draudze ir saistīta garīgām un morālām saitēm ar savu baznīcu, un nes pienākumus tās atbalstīšanā.

Apgalvot, ka kāda ticības kopa vai draudze var iztikt bez līdzekļiem, ir viltus ideālisms. Šādiem apgalvojumiem spīd cauri materiālisms un pieķeršanās dolara vērtībai.

Materiālie līdzekļi, kas draudzei ienāk šādā vai citādā ceļā, taplūst atpakaļ pašā draudzē un baznīcā, ticības dzīves kopšanā un labdarībā. Tā, piemēram, 1. ev-lut. draudzē pagājušā gadā apgrozīts pāri par $19.000,-. No šīs summas 8% izmaksāti mācītāja algai, 4 apkalpotāja algai (otra algas pusi maksā igauņu draudze) un 2% ērģelniekam, kopā 14%. 13% — baznīcas iegūšanai, bet ēkas remonti segušies no īrēm. Viss pārējais, 73%, izdoti draudzes garīgam darbam un labdarībai, respektīvi trūkumcietēju atbalstam. Te ietelp arī bērnu vasaras kolonija, jaunatnes darbs, skolas.

Interviju beidzot, mācītājs A. Čops nopietni uzsvēra, ka būtu jācildina tie latvieši, draudžu locekļi, kas gadiem ilgi gājuši savu pienākuma ceļu un atlicinājuši no saviem ienākumiem līdzekļus arī baznīcas un draudzes uzturēšanai, tā kalpodami trimdas sabiedrībai un latvietībai. Ir netaisni, ka pateicības vietā saņem demagoģisku nievājumu no tādām personām, kam mūsu sabiedriskās dzīves vadībā ir savs vārds. **B. P.**

IZOLĒTIE KANADAS ZIEMEĻI

Ir grūti iedomāties pilsētiņu ar 4.000 iedzīvotājiem un 800 automobiļiem, kas ieslēgta kalnos, bez izejas uz ārpasauli, izņemot dzelzceļu un lidmašīnas. Bet ziemeļos ir daudz tādu vietu un tāpēc, kad valdība gatavojas taisīt lielo Kanadas ceļu, katra tāda izolēta vieta cenšas pieslēgties pie tā.

Tā arī Vava, kas pazīstama ar savu dzelzsrūdas raktuvi, jau gaida uz solīto ceļu ap 40 gadu. Lai izmantotu situāciju, daļa iedzīvotāju, vietējā tirgotāja Turkota ierosināta, nodibināja kaut ko līdzīgu ceļa fondam, kur katram biedram jāiemaksā $10.00. Izvēlētā komiteja nolēma iegādāties 2 traktorus un pavasarī jau uzsākt jaunā ceļa taisīšanu. Ceļa garums ap 50 jūdžu, tas savienotos ar Agavas ceļu, kas savukārt iziet uz Sault Ste Marie ceļu.

Kā jau katrā pasākumā, tā arī te ir par un pret. Nav arī domājams, ka kaut kas nopietns iznāks, tāpēc citi arī smejas, ka tirgotāju ieliksot cietumā, ja viņš bez atļaujas sākšot plēst valdības krūmus un mežu, bet šis tomēr ir ar mieru sēdēt cietumā, ja tikai ceļš būtu. Viņš saka: „Un pilsēta, kuŗas vārds vien ir miljons dolaru vērts, lai būtu bez ceļa!"

Visai šai brēkai tomēr ir nenoliedzami panākumi, jo tās radītā propaganda pievērsa sabiedrības un preses uzmanību.

Bet, ja jau tas tik tālu ir nonācis, tad arī „lielie" nedrīkstēja to nedzirdēt, un tā arī tika apsolīts vēl šinī gadā uztaisīt ne tikai prasīto ceļu uz Sault Ste Marie, bet arī uz Chapleau, kas atrodas uz ziemeļiem no Vavas, kur ir paredzēts lielais Kanadas ceļš.

Sakiet vēl, ka brēkšana nepalīdz! 1957. gadā, platradžu medību sezonas laikā, gaidīsim dienvidniekus ciemos, tikai brauciet ar jaunākiem modeļiem, jo vecie neturēs jauno ceļu un platradžu smagumu.

Uz redzēšanos ziemeļos, jo tur ir Kanadas nākotne!

A. P., Vavā

„PIENĀCĪGI" SAGAIDĪS CHRUŠČEVU

Paredzētā Chruščeva un Bulgāņina viesošanās Anglijā radījusi lielu neapmierinātību turienes trimdiniekos. Anglijā ir ap 140.000 ukraiņu un 40.000 latviešu, lietuviešu un igauņu. Šo trimdinieku pārstāvji sapulcēsies 27. martā Londonā, lai izstrādātu demonstrācijas plānu pret Maskavas varas vīriem.

Ļoti krasi pret krievu viesošanos nostājušies katoļu baznīca Anglijā, kas piedraudējusi izslēgt no baznīcas katru, kas piedalīsies komūnistu varas vīru sagaidīšanā.

Angļu drošības iestādes noraizējušās, ka viesošanās laikā varētu notikt neparedzēti starpgadījumi.

Ņujorkas latviešu teātris viesosies Toronto

Amerikas latviešu teātra Ņujorkas ansambļa uzveduma Seši mazi bundzinieki pirmās 4 izrādes 2., 3. un 4. martā bija izpārdotas līdz pēdējai vietai. 10. martā ansamblis viesojās Ņubransvikā, 24. martā viesosies Elizabetē, N.J., 5. maijā — Toronto, 12. maijā — Filadelfijā, 13. maijā — Vašingtonā, 19. maijā — Bostonā un 20. maijā — Vilimantikā. Iespējams, ka pēc viesizrādēm lugu vēlreiz uzvedīs Ņujorkā.

27., 28. un 29. aprīlī Ņujorkas ansamblis sniegs nākošo pirmizrādi Anna Kristi ar Ilgu Liepu kā režisori.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5210 VICTORIA AVE, APT. 16

IECEĻOTĀJIEM PATĪK ONTARIO PROVINCE

Ministrs D. Porters

3. martā Ontario provinces sesijā provinces finanču ministrs Dana Porters klātesošos iepazīstināja ar izstrādāto budžetu 1956.-57. gadam. No šī budžeta redzams, ka tur nav paredzēts nodokļu paaugstinājums. Liela vērība piešķirta augstskolu un slimnīcu labākai izveidošanai.

Runājot par immigrāciju, Dana Porters paskaidroja: „Tie 57.563 1955. gada ieceļotāji, kuri apmetušies uz dzīvi Ontario provincē, ir 52,4% no visa ieceļotāju skaita pagājušā gadā Kanadā. Laikā no 1946. līdz 1955. gadam Kanadā pavisam ieceļojuši 1,2 miljoni, no kuriem 636.000 jeb 52% dzīvo Ontario provincē. Tas ir apmēram 64.000 gadā, kas desmitkārtīgi pārsniedz ieceļotāju skaitu 16 gadu periodā līdz 1946. gadam. Augstākais ieceļotāju skaits pēckaŗa gados bija 1951. gadā, kad Kanadā ieradās 194.000 personas, no tām 105.000 jeb 54% izvēlējās par dzīves vietu Ontario provinci. Salīdzinot ar iedzīvotāju skaitu 1946. gadā, uz katriem 1000 iedzīvotājiem bija 5,8 ieceļotāji, pie tam Ontario provincē 7,2. 1951. gadā šī attiecība traugi pieauga — 13,9 un Ontario provincē 22.8 1955. gadā šī attiecība ir tomēr samazinājusies — uz 7 visā Kanadā un 11 Ontario prov. Sakarā ar Rietumeiropas saimniecisko nostabilēšanos, pēdējos gados izceļotāju skaits uz Kanadu ir samazinājies. Tā 1955. gadā tas ir par 29% mazāks nekā 1954. gadā. Ieceļotāju skaits no Anglijas samazinājies par 33%, bet no Savienotajām Valstīm pieaudzis gandrīz par 3%.

SAIŅU SŪTĪJUMI DEPORTĒTAJIEM LATVIEŠIEM

Komiteja Latvijas brīvībai lūgusi starptautiskā Sarkanā Krusta prezidentu M. Huberu mēģināt nokārtot ar Pad. Savienības valdību muitas atlaišanu vai ievērojamu samazināšanu pārtikas un drēbju saiņiem, ko sūtīt deportētajiem. KLB savā rakstā minējusi, ka nav noteiktu ziņu par deportēto latviešu skaitu vergu darba nometnēs, un citos Padomju Savienības apgabalos, bet pēc aptuvena aprēķina tas varētu būt starp 150 un 200.000.

Neliela palīdzība, ko šiem cilvēkiem sniegtu piederīgie brīvajā pasaulē, būtu sevišķi svarīga viņu fiziskās un garīgās eksistences saglabāšanai.

Ir zināms, ka arī okupētajā Latvijā, sevišķi veci cilvēki atrodas lielās grūtībās kā uztura, tā apģērba ziņā. Arī viņiem palīdzība ir nepieciešama, un viņu piederīgie varētu atvieglināt šo veco ļaužu likteni, ja sainīšus atzītu kā labdarības sūtījumus un, kā tas parasts tādos gadījumos, tos neapliktu ar ievedmuitu.

Zviedrijā baltiešu un zviedru organizācijas kopīgi organizē saiņu sūtīšanu vergu darba nometnēs ieslodzītajiem, bet pārējie deportētie nav ieskaitīti.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ!

Elvīra Vilma, Dāvida m. Celms, dzim. Helmanis, dz. 1917. g. 18. decembrī, meklē piederīgie. Lūdzu uzdot adresi šīs aviz. kantorī E. V.

KANADA

TORONTO

● Toronto latviešu studentu kopas pilsapulcē 7. martā kopas dalībnieki noklausījās O. Groskaufmaņa ziņojumu par studentu karnevāla norēķiniem, sadalīja balles atlikumu, pārrunāja stipendiju komisijas darbību un citus jautājumus.

Karnevālā pavisam ieņemts — $1.603,03, izdots $967.59, tīrais atlikums $635.44. No tā kopas kasē dažādām vajadzībām patur $135.44, bet pārējos $500 nodod stipendiju komisijas rīcībā.

Stipendijas komisijas uzdevumus veiks kopas valde un viens pieaicināts loceklis, vai nu kāds Latvijas universitātes mācības spēks, kā tas bijis iepriekšējos gados, vai, ja neizdotos tādu atrast, kāds no iepriekšējo gadu stipendiju komisiju locekļiem. Pieaicināšanu izdarīs valde.

Atmaksājamas stipendijas Studentu kopa sākusi izsniegt 1951. g., ar noteikumu, ka tās jāatmaksā 1 gada laikā pēc studiju beigšanas. Tagad jau būtu laiks, ka kasē ienāk pirmie stipendiju atmaksājumi. Lai kontrolētu atmaksas un atgādinātu nemaksātājiem viņu pienākumu, pilnsapulce nolemj ievēlēt 1 personu, kas speciāli rūpētos par stipendiju kasi. Ar balsu vairākumu šinī amatā ievēlēja Dagniju Vidiņu.

Pilnsapulce nolemj svītrot no stipendiju saraksta nelaiķim L. Harjū izmaksāto naudu.

Šinī gadā stipendijas izmaksās ne vairāk par $100, izņemot gadījumu, ja pieprasījumi nesasniegtu atvēlēto summu. Stingri ievēros studentu materiālos apstākļus, sekmes mācībās un aktīvitāti kopas darbā. Lūgumi iesniedzami valdes locekļiem ne vēlāk par 15. martu.

Pilnsapulce nolemj maija sākumā rīkot Ziedu balli, kā arī šī gada graduentiem sarīkot tējas vakaru. Abu šo jautājumu tuvāku apspriešanu atstāj valdes ziņā.

Gaŗas un dzīves debates izraisīja jautājums par Toronto latviešu studentu kopas reģistrēšanu pie Toronto universitātes. O. Groskaufmanis uz pagājušās pilnsapulces vēlēšanos starplaikā noskaidrojis, ka šāda reģistrācija ir iespējama bez kādiem sevišķiem noteikumiem, iesniedzot statūtus un valdes sarakstu. Šādā gadījumā kopa dažkārt varētu izmantot universitātes telpas savām sanāksmēm un šīs sanāksmes izziņot studentu laikrakstā Varsity.

N. Būlmanis atgādina pilnsapulcei, ka TLSK nodibinājusies, sanākot kopā Latvijas universitāti beigušajiem un studentiem. Kaut gan tagad aktīvākais kopas biedru kodols ir no Toronto universitātē studējošiem latviešiem, vai būtu pareizi tik krasi nostāties blakus dažādajiem universitātes klubiem, nobīdot nacionālo iezīmi otrā vietā.

Savas domas izsaka arī citi sapulces dalībnieki, apgalvodami, ka tie, kas gribēs palikt latvieši, tādi paliks arī tad, ja kopas sanāksmes notiktu Harthaus telpās un nevis Andreja baznīcas zālē, un reģistrēšanās varētu tikai popularizēt latviešu lietu.

Klātesošie nekādu konkrētu lēmumu nepieņem, bet atstāj šī jautājuma galīgu izlemšanu nākošajai pilnsapulcei.

Inženieru kopas pr-dis A. Arājs, paklausīdams kopas valdes lūgumam, bija ieradies pilnsapulcē un pastāstīja par savas sekcijas darbu, uzaicinādams jaunos inženierus nākt vecāko kollēģu vidē.

Pilnsapulci vadīja G. Upatnieks, protokolēja Maija Švanka.

NIAGARA

● Pulkv. O. Kalpaka piemiņas aktu Niagarā rīkoja DV nodaļa. Pēc māc. V. Šefera ievadvārdiem sekoja nodaļas valdes locekļa K. Siseņa referāts par kalpakiešu un latviešu leģiona cīņām. Runātājs uzsvēra, ka kalpakieši izcīnīja Latvijai brīvību, bet latviešu leģionāri — nonāca gūstekņu nometnēs aiz dzeloņstieplēm, un vēlāk — daudzos gadījumos izjuta dažu savas tautas piederīgo nelabvēlību. Sarīkojumu ar deklamācijām par latviešu kaŗavīru varoņgaitām kuplināja Guna Vītola un Dagnija Treijere — abas Niagaras mazpulka dalībnieces. Noslēgumā bija mājīgs groziņu vakars ar deju, kad vakara dalībnieki izvingrināja kājas H. Lapiņa un K. Taubes deju mūzikas ritmā. Pārrunās par aizvadītajām kaŗa gaitām viesi un DV aizvadīja jaukus brīžus.

MONTREĀLĀ

● Montreālas latviešu skolā mācības notiek katru sestdienu, no pl. 1.45 pp., 1220 Mountain ielā. Vecākus lūdz iekārtoties tā, lai bērni skolā ierastos laikā.

● Tuvojoties vasarai, Montreālas latviešu skolas padome paredzējuši sasaukt ieinteresēto bērnu vecāku sapulci, lai noskaidrotu jautājumu par bērnu sūtīšanu uz latviešu vasaras nometni.

Sanāksme paredzēta 18. martā, 1220 Mountain ielā (skolas telpās), sākums plkst. 4.15 pp. Vecāku padome pieprasījusi pagājušā gada nometnes vadībai iesniegt norēķinus par saimniecisko stāvokli un visiem izdevumiem. Tā kā šī sanāksme būs ļoti nozīmīga, tad tās personas, kas kaut kādu apstākļu dēļ nevarēs tajā piedalīties, lūgtas savus ieteikumus iesniegt rakstveidā vai arī pa tālruni paziņot skolas padomes sekretāram E. Skujiņam, 167 Sherbrooke ielā W., tel. PL 7482 līdz š. g. 15. martam.

● Montreālas Latviešu biedrība savā pēdējā valdes sēdē nolēma piešķirt Augustdorfas ģimnazijai pabalstu $50.00 apmērā. Valde šo lēmumu pieņēma vienbalsīgi.

● Montreālas inženieru un techniku kopas nākošais referāta vakars notiks 22. martā Montreālas Latviešu biedrības un DV Montreālas nodaļas kopīgās telpās, 1414 Fort ielā. Referāta sākums paredzēts plkst. 8.00 vakarā, referēs būvinž. J. Palieps par tematu: Inženiera darbs un problēmas darba vietā. Sekos pārrunas un debates. Visi laipni aicināti.

● DV nodaļa rīko sestdien, 17. martā, plkst. 8.00 vakarā, 400 Sherbrooke St. W., pulkv. Kalpaka un leģiona atceres sarīkojumu. Uzrunu teiks DV Centrālās valdes loc. K. Purmals. Sekos saviesīga dzīve un Vanadžu kopas bazārs.

● Igauņu valstsvētku svinībās piedalījās konsuls V. Tomsons, nesot latviešu saimes vēlējumus.

● Inž. N. Zoldners no 20.-23. februārim piedalījās ASV betona inženieru konferencē Filadelfijā un pēc tam Ņujorkas lielāko betona rūpnīcu apskatē, kā arī iepazinās ar būvuzņēmēja Risberga uzņēmumu un māju projektiem, pēc kuriem paredzēts celt apm. 750 māju. **O.**

KAD UN KUR TIKSIMIES TORONTO?

17. martā 1. ev.-lut. draudzes koŗa koncerts sv. Andreja baznīcā.

1. aprīlī sv. Andreja baznīcas zālē Toronto latviešu tautas augstskolas sestdienas ģimnazijas audzēkņu pēcpusdienā A. Brigaderes luga Maija un Paija.

14. aprīlī Vecais pilskungs, DV teātra pirmuzvedums Karaliskā Ontario mūzeja teātra zālē, 100 Queen's Park.

15. aprīlī sv. Andreja baznīcas zālē komponista T. Keniņa studijas audzēkņu vakars.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

24. martā Hamiltonas latviešu jaunatnes pulciņa un HLB „Vakars dzejnieka Fr. Bārdas pasaulē,"

25. martā HLB pilnsapulce.

7. aprīlī DV Hamiltonas nod. sporta kopas „Sparta" sporta spēles un balle.

27. aprīlī Kristus draudzes dāmu komitejas sarīkojums ar teātra izrādi, uzvedot lugu Zvaigznes.

19. maijā Vīru koŗu apvienības Viesturs koncerts Hamiltonā.

23. jūnijā DV Hamiltonas nod. un HLB Jāņu sarīkojums.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DAUGAVAS VANAGI

DV TORONTO NODAĻAS PILNA BIEDRU SAPULCE

notiks sestdien, š. g. 24. martā DV namā, 123 Huron St., pl. 1.30 pp., ja noteiktā laikā nebūs ieradies kvorumam vajadzīgais biedru skaits, pilsapulce notiks pie kuŗa katra ieradušos skaita plkst. 2.00, tai pašā vietā.

Darba kārtībā: sapulces vadības vēlēšanas, iepriekšējās sapulces protokola nolasīšana, budžets 1956. gadam, nama un aprūpes komitejas vēlēšanas, dažādi jautājumi.

ZIEDOJUMI

Daugavas Vanagu Londonas nodaļas 1955. g. Ziemassvētku akcijas ziedotāju saraksts:

$41.50 V. Dauguļa ģimene; $20 E. Baķis, J. Kalniņš; $17.00 A. H. Ūdris; $15.50 P. Vasariņš $12.00 E. Ūdris; $10.00 A. Beitāns, E. Beitāns, V. Rudzītis, V. Gulēns, E. Krūškops, A. Liepiņa ģimene; $8.00 H. Rapa, V. Štengels; $5.00 P. Ģerķis, V. Datavs, E. Stīpnieks, T. Bērziņš, J. Strauts, Rezeberga, G. Ūdris, V. Mikelsons, T. Kalniņš, K. Senkevičs, K. Liepiņš, O. Puķe, K. Atars, A. Zembergs, G. Brikmanis, V. Rudēvics, A. Dreimanis, J. Laugals, A. Dreimanis; $4.00 P. Siliņš; $3; J. Jumars, H. Kramiņš, E. Kukaine, E. Ādminis, J. Ozols, A. Banga, V. Jansons, M. Rutulis; $2 Z. Rezebergs, V. Lukševics, E. Bite, V. Šēfers, A. Arnds, A. Kvēps, A. Raibekas, Z. Sprūde, J. Tesvīns, nezināms, K. Saukānts, I. Seglenieks, A. Lcstiņš, H. Laviņš, K. Luksts, K. Zande, O. Ēbelis, Stīpnieku ģimene, A. un T. Jente, J. un Z. Kondrāts, E. Lapsa, A. Radziņš, E. Aukmanis; $1.50 J. Jansons; $1.00 S. Lācis; J. Piterkans, V. Mičulis, J. Brikmanis, J. Čakārnis, Z. Petrovskis, P. Stirājs, T. Zandersons, A. Apsiņš; H. Blaubergs, V. Stirājs, V. Jurjāns, L. Ventenbergs, A. Zemītis, A. Liekniņš, A. Vickops, V. Zvagulis, A. Grīns, V. Pakulis, A. Silenieks, K. Šķestris, Ivsons, I. Upmaļa ģimene, V. Albertiņš, I. Laipnieks, L. Trauliņš, J. Kalniņš, I. Reningers, E. Brikmanis, Z. Lesiņš, Z. Caune, J. Brikmanis, B. Griķis, Z. Kristobāns, J. Zviedrāns; 50c Deņisovs, A. Vilumsons, J. Peismalietis.

Visiem ziedotājiem sirsnīgs paldies! **DV Londonas nod. valde**

„APIETĀS KĀ AR SUNI"

Pagājušajā nedēļā no Otavas Montreālā ieradās padomju sūtnis Čuvachins, kurš McGilla universitātē lasīja referātu — Akadēmiskā izglītība Padomju Savienībā.

Universitātes zālē viņu sagaidīja samērā vienprātīgi aplausi, jo galvenie klausītāji bija studējošā jaunatne. Savu priekšlasījumu pretēji pieteikumam, sūtnis iesāka par citu tematu — deklarēja Pad. Savienības miermīlību un cenšanos pēc koeksistences. Kad klausītāju ausis sasniedza „miera eņģeļa" farizejiskais apgalvojums, ka Pad. Savienība vēloties miermīlīgu sadzīvošanu ar citādu iekārtu zemēm, vairākums klausītāju sāka smieties. Runājot par izglītības stāvokli Pad. Savienībā, sūtnis uzsvēra, ka, salīdzinājumā ar citām zemēm, resp. rietumu demokratijām, Padomijā izglītībai izdots 33 proc. vairāk, bet aizsardzībai daudz mazāk tikai 18 proc. Runātājs „piemirsa" pasacīt, cik valdība izdod smagajai rūpniecībai.

Noslēgumā tika izdalītas skrejlapiņas angļu un krievu valodā. Sūtnim atstājot zāli, atlikušo skrejlapiņu saini izbēra viņam uz galvas.

LIELDIENĀS ATCERĒSIMIES kaŗa invalidus, slimos, vecos ļaudis un trūkumcietējus. Ziedojumi iemaksājami: ASV — DV ASV kasierim vai vietējās DV apvienībās. Kanadā — 123 Huron ielā vai vietējās DV nodaļās.

DV ASV un KANADAS VALDES

R. Bangerskis

LATVJU TAUTA CĪNĪTĀJA PAR BRĪVĪBU

IV

Ne mazumu upuru prasīja šīs Latvijas pierobežas kaujas. Starp tiem bija arī nāvīgi ievainotais pulkvedis Veiss un pulkvedis Aperāts. Pēdējais, būdams smagi ievainots un atrazdamies ielenkumā, nevēlēdamies krist boļševiku rokās, bija izdarījis pašnāvību.

Līdz ar robežas pāriešanu abu latviešu divīziju ceļi pēc 4,5 mēnešu kopdarbības atkal šķīrās. 15. divīzijas, kas bija stipri cietusi, pārvietoja uz Valmieras-Limbažu rajonu, bet no turienes reorganizēšanai un apmācībai uz Vāciju.

19. divīzijai sākās jauns varonīgu cīņu posms, kas Latgalē un Vidzemē turpinājās vairāk kā divus mēnešus, bet pēc tam 7 mēnešus „Kurzemes cietoksnī," kur latviešu karavīrs, aizstāvot savas dzimtenes pēdējo stūrīti, rakstīja slavenas lapas puses latvju tautas cīņu vēsturē. Nesalauztā un neuzvarēta, Vācijai kapitulējot, divīzija līdz ar citām Kurzemē palikušām latviešu vienībām nokļuva krievu gūstā, daļēji meklējot patvērumu arī aizjūrā un izklīstot mežu biezokņos.

15. divīzijai, kas bija novietota Austrumprūsijā, arī šoreiz neizdevās pilnīgi nobeigt sagatavošanos, kad jau 1945. g. janvārī tā uzsāka cīņu gaitas uz svešas zemes, bet pret to pašu agrāko ienaidnieku. Latviešu karavīru cīņā spārnoja apziņa, ka viņš uzupurējas to tautiešu un savu tuvinieku labā, kas tūkstošiem šinī zemē raduši patvērumu. Viņš zināja, ka, arī Vācijai nokļūstot boļševiku varā, zudīs katra cerība Latviju kādreiz redzēt atkal brīvu un neatkarīgu.

Ilgāk kā četrus mēnešus turpinājās 15. divīzijas vienību cīņas (pēdējā mēnesī arī nocietinājumu darbos) Vācijā un tās beidzās ar pāriešanu angļu un amerikāņu, bet daļēji arī krišanu kievu gūstā.

Izkļuva no draudošā ielenkuma arī Rezerves divīzija jeb tā saucāmei „Tornas grāvrači"; arī tā nokļuva Rietumu sabiedroto gūstā.

LATVJU TAUTA NAV BIJUSI PASĪVA VĒROTĀJA

Kā redzams, tad latvju tauta tai uzbrūkošās nelaimes un posta gados nav bijusi tikai pasīva notikumu vērotāja un bezdarbīga cietēja, viņa nav meklējusi tikai bēgļu tekas. Sava leģiona un citu bruņotu formāciju sastāvā viņa izmisīgi ir cīnījusies pret savu un visas cilvēces nāvīgo ienaidnieku boļševismu — sākumā, lai dzimto zemi atbrīvotu no lielā posta un nelaimes, ko tas Baigajā gadā sev atnesis līdz un pēc tam, lai atvairītu dzimtenei no jauna tuvojošās briesmas.

Nav viņas cīnītāju vainā, ja līdz ar citām tautām arī latvju tauta nokļuvusi verdzībā. Latviešu karavīrs līdz pēdējam palika savā cīņas postenī, radot ar savām cīņām priekšnoteikumus iespējamai Latvijas atbrīvošanai.

Ar ieroču protestu latviešu cīnītājs ir devis skaidru un nepārprotamu atbildi uz boļševiku meļīgiem apgalvojumiem, it kā Latvija būtu pati pasludinājusi [illegible] iekļaut Padomju Savienībā.

Ar savām cīņām viņi sagādāja iespēju vienai latvju tautas daļai nokļūt brīvajā pasaulē. Un šī brīvā nokļuvusī tautas daļa ar tās bijušiem un topošajiem cīnītājiem ir arī vienīgā Latvijas atbrīvošanas un atdzimšanas cerība.

Šo cīņu rezultātā latvju tauta patur sev tiesības visas pasaules priekšā iestāties par Latvijas valstiskās neatkarības atdošanu. Šīs cīņas ir radījušas priekšnoteikumus [illegible] par savas dzimtenes atbrīvošanu.

Šī apziņa, lai ir mierinājums jums, varoņi cīnītāji, un mums visiem [illegible] tā, ko pārdzīvo latvju tauta. Šī apziņa lai vieno un stiprina mūs visus darbam un neatlaidīgai cīņai par Latviju.

KAS NO DIEVA, TAS PASTĀVĒS

PRĀV. A. SKRODEĻA PASKAIDROJUMS MĀC. T. ĀVIKA DIEVKALPOJUMU LIETĀ

„Latvijas" 7. marta numurā iespiestajā rakstā par māc. T. Āvika dievkalpojumu kopu Toronto, kurā minēts arī mans vārds, ir dažas neprecizitātes. Gan tās nav sevišķi svarīgas, tomēr, lai novērstu liekus pārpratumus, tās šeit atzīmēju.

Rakstā teikts: „Sekodams prāv. A. Skrodeļa ierosinājumam, māc. T. Āviks 4. martā uzsāka regulārus dievkalpojumus tiem latviešiem, kas nevēlas saistīties organizētās draudzēs." Jāatzīmē, ka šī ziņojuma neesmu tiešais ierosinātājs, jo par šo akciju uzzināju vispirms no laikrakstiem. Tuvāku informāciju ieguvu tikai 26. febr., kad māc. Āviks ieradās pie manis ar ziņojumu. Protams, man nav un arī nevar būt iebildumu pret šo dievkalpojumu uzsākšanu, un varu novēlēt tikai Dieva svētību. Ja tikai ir mācītāji, kuŗus sirds skubina sludināt Dieva vārdus, tad dievkalpojumu — sevišķi tik plašā pilsētā kā Toronto, nekad nebūs par daudz.

Rakstā arī teikts, ka prāv. A. S. izgādājis no Otavas iestādēm mācītājam „atļauju kristīt, laulāt un iesvētīt." Šajā ziņā Otavā valsts iestādes ieinteresētas nekas nebija kārtojams. Kanadā Latvijas ev.-lut. baznīca var dibināt savas pilntiesīgas draudzes un tajā var darboties tās mācītāji savas baznīcas virsgana un tā pārstāvja vadībā. Tādā gadījumā nekāda sevišķa valsts iestāžu atļauja kristīšanai un iesvētīšanai nav vajadzīga. **Bet lai Latvijas baznīcas mācītāji iegūtu tiesības laulāt, tad tās vadībai tie tomēr ir jāreģistrē attiecīgās iestādēs.**

Sakarā ar dievkalpojumu uzsākšanu, latviešu laikrakstos parādās daži „skaņi" izteicieni, piem., ka tur nenotikšot ne „naudas vākšana", ne tās „izvadīnāšana", nebūšot „nodevu", „dievvārdu pārdošanas" u. t. t. Protams, jebkuŗa grupa šajā ziņā var rīkoties pēc saviem ieskatiem un atkarā no apstākļiem un vajadzībām. Visas tās ir sekundāras un samērā mazsvarīgas lietas. Bet ja šādi izteicieni izteikti neprecīzi, tad dažiem lasītājiem var rasties iespaids, it kā [illegible] uzskata par būtiski svarīgu un labāku, kā citu grupu rīcību pat par kaut ko negātīvu. Bet mums taču visiem ir skaidrs, ka vai nu kollekti vāc pa baznīcā vai pie durvīm, vienā, otrā vai kādā trešā veidā, tas īstenībā ir mazsvarīgi. Būtībā pret kollekti nav ko iebilst. Savā ziņā tā ir [illegible] sastāvdaļa un tā nevienu dievlūdzēju arī nevar traucēt, jo katrs jau no mājas izejot var ziedošanai nodomāto [illegible] jāmeklē. Protams, ja nav vajadzību, var iztikt arī bez kollektēm.

Tāpat laikrakstos un citur, sakarā ar šiem dievkalpojumiem, atkārtoti izteikts, ka „māc. A... nopūlas [illegible] grupas [illegible] dibināšanu" [illegible] un atkal atskan parastie vārdi par „šķelšanos" u. t. t. Bet tas ir taču tik dabiski: ja mācītājs 15-25 gadus ir sludinājis dievvārdus, bet nu, trimdas apstākļu dēļ viņam ir bijis jāiesaistās citā maizes darbā, ka viņā tomēr ir vēlēšanās kaut ko darīt arī sludināšanas labā. Ja šīs iekšējās prasības viņā nebūtu, tā būtu zīme, ka nezin vai viņš ir bijis īsts mācītājs? Protams, ja viņa dzīves vietā ir jau kāda vai vairākas draudzes, tad šo draudžu vadītāji, izjūtot sava brāļa iekšējo vajadzību, var viņu aicināt noturēt atsevišķus dievkalpojumus savu draudžu ietvaros. Bet ja tas dažādu apstākļu dēļ nenotiek vai nevar notikt, vai mēs varētu ļaunoties, ja šāds mācītājs meklē iespēju kalpot arī sludināšanā? Taisni otrādi, par to varam priecāties visi, kā jau esošās draudzes, tā attiecīgās apkārtnes tautieši.

Beidzot, nezinu vai ir pareizi, ja raksta, ka „uzsāk dievkalpojumus laviešiem, kas nevēlas saistīties organizētās draudzēs" vai arī „savai grupai" u. t. t. Tā dažam var rasties doma: tur var iet tikai tie, kas citas draudzes neatzīst. Māc. T. Āviks, sniedzot savu ziņojumu, man paskaidroja, ka viņa nolūks ir nodibināt „jaunu kanceli", t. i. vietu, kurā viņš drīkst sludināt Dieva vārdus un kurā uz dievvārdiem var pulcēties visi, neatkarīgi no draudžu piederības. Kāpēc gan lai mēs neatgriežamies pie mūsu Rīgas tradicijām, kur draudzes piederība (un uzticīga turēšanās pie savas draudzes) netraucēja mūs aizstaigāt arī uz citām baznīcām un noklausīties tur citu mācītāju sprediķus? Katrā ziņā tā mēs daudz vairāk mantojam, jo arī mācītāji ir dažādi, katram mazliet cita pieeja, un mēs no katra ko īpatnēju gūsim. Tāpēc arī, tiklīdz māc. T. Āviks aicināja mani piedalīties dievkalpojumā 25. martā, es neatteicos, un arī turpmāk ja aicinās, labprāt to darīšu.

Kur cilvēks ko labu sāk, priecāsimies par to. Ļausim strādāt un atbalstīsim. Neapšaubīsim jau iepriekš, lai nekļūstam vainīgi! Atcerēsimies izteicienu: — Ja tas būs no Dieva, tad tas pastāvēs, sekmēsies un svētību nesīs, bet ja tikai no cilvēkiem, tad izzudīs.

A. Skrodelis.

BOSTONIEŠI GODINA JĒKABU SIEBERGU

Šogad pulkv. Kalpaka dienu Bostonas latvieši atzīmēja kopā ar J. Sieberga 93. dzimšanas dienu. Attēlā Jāņa draudzes pārstāve pasniedz jubilāram ziedus.
Foto V. Grāvītis

Latviešu bibliotēku nozīme trimdā

Trimdinieki dzīvo svešu tautu vidū. Viņi, izņemot ģimeni, citur reti dzird mātes valodu. Attiecīgās valsts valoda ar katru dienu jauniecelotājus vairāk un vairāk ietekmē. Ja ne vairāk, tad mātes valodas konstrukcija sāk pārveidoties ar tendenci pielīdzināties vietējai svešvalodai. Jauniecelotāji to bieži vien paši nemana. Maz ir arī tādu tautiešu, kas viņiem varētu aizrādīt uz šo savas valodas bojāšanu, jo arī citiem tautiešiem piemīt tā pati tendence.

No tās brīva ir tikai grāmatu valoda, īpaši to grāmatu, kas sarakstītas dzimtenē. Tāpēc trimdiniekiem biežāk jālasa grāmatas savas tautas valodā. Tās viņus var pasargāt no mātes valodas kropļošanas. Bez tam grāmatas par latvju tautas dzīvi un piedzīvojumiem trimdas gaitās uztur mošu to garu, kas ikvienai tautai ir īpatnējs, raksturīgs. Tas saista atsevišķus individus tautas kopībā. No citām valodām pārtulkotās grāmatas atkal iepazīstina lasītāju ar šo tautu dzīvi, raksturu un centieniem, tā paplašinot ikviena cilvēka redzes aploku un līdz ar to veicinot viņa garīgo attīstību. Latvieši labprāt lasa Eiropas ziemeļnieku dzejas darbus, kas arī vislielākā skaitā tulkoti viņu valodā. Grāmatu lasīšana atbrīvo cilvēku arī no domām un rūpēm par ikdienišķību un atsvaidzina viņu. Tāpēc atpūtas brīžos tā sevišķi lietderīga.

Trimdinieku nelielā skaita dēļ latviešu apgādu izdotās grāmatas ir diezgan dārgas. Tāpēc tās visas tautiešiem grūti iegādāties. Viņiem var izpalīdzēt bibliotēkas. Kanadas lielākos kultūras centros latviešiem ir savas bibliotēkas. Piemēra dēļ apskatīsim Londonas (Ontario) latviešu bibliotēku, kas 1949. gadā nodibināta pie Londonas latviešu kopas, bet apkalpo visus Londonas un tās apkārtnes tautiešus bez atlīdzības.

Šai bibliotēkai pamatus lika latviešu jauniecelotāji Londonā, dāvādami no Eiropas paņemtās līdz latviešu grāmatas. Drīz pēc tam LNAK papildināja šo grāmatu krātuvi ar vienu no tām bibliotēkām, kas bija saņemtas no Eiropas. Kopš tā laika LL kopa katru gadu iegādājas jauniznākušās grāmatas latviešu valodā; piem., 1953. gadā iegādātas 41 grāmata, 1954. gadā — 53 grāmatas un 1955. gadā grāmatu skaits pieaudzis par 93; to starpā ir arī ziedojumi. Līdz ar to grāmatu skaits bibliotēkā, protams, ar katru gadu pieaug. 1955. gada beigās bija 882 grāmatas.

Lai gan bibliotēkā diels skaits ir tādu grāmatu, kas jau dzimtenē lasītas, tās iet roku rokā diezgan prāvā skaitā; piem., 1953. gadā lasītas 116 grāmatu 326 reizes, 1954. — 152 grāmatas 429 reizes un 1955. — 198 grāmatas 556 reizes.

Arī lasītāju skaits pakāpeniski pieaug: 1953. g. lasītāju ir bijis tuvu pie simta, 1954. gadā tas pārsniedz simtu un 1955. g. ir bijis apmēram 115 lasītāju, t. i. gandrīz 1/3 Londonā dzīvojošo pieaugušo tautiešu.

LL kopa arī neliedz līdzekļu bibliotēkas papildināšanai — 1955. gadā tā no sava izdevumu budžeta $866.39 grāmatu iegādei atvēlējusi $120.39.

Arī latviešu bibliotēka Hamiltonā, pēc dažām ziņām, katru gadu tiek papildināta ar jaunizdotām grāmatām, un lasītāju skaits nav mazs. Hamiltonas un Londonas latviešu bibliotēkas it kā sacenšas tautiešu apgādāšanā ar vērtīgu lasāmvielu mātes valodā.

Aplūkotie piemēri atļauj secināt, ka tautieši diezgan kuplā skaitā lasa grāmatas mātes valodā, kas dod viņiem iespēju uzturēt dzīvu latvisko garu un izteiksmes veidus, īpaši valodu.

P. Dreimanis

Alberts Raidonis

EIROPA UN VĀCIJA

„HABSBURGU VALNIS" (2)

Ar 1939. g. Minchenes konferenci, bet sevišķi ar vācu-krievu neuzbrukšanas līgumu bija zaudēts Eiropas līdzsvars un sākās Vācijas hegemonijas gājiens Eiropā.

Eiropas spēku līdzsvars netika atjaunots arī pēc Otra pasaules kaŗa, jo Vācija bija pilnīgi izsistā no ierindas un Krievijai nebija pretspēlētāju. Eiropas spēku līdzsvaru kaut cik balansēja ar Āreiropas varu līdzdalību.

Mūs varētu interesēt vācu vēsturnieku uzskati, ka jau ar lielās Austro-Ungārijas monarchijas sabrukumu bija zudis Vidus- un Austrumeiropas varas balsts un to lomu, kas piekritusi Austrijai, neviens vairs neturpināja. Tas pulciņš mazo valstiņu, kas bija radies uz Habsburgu monarchijas drupām, savu vēsturisko misiju nav piepildījis. Tā esot bijusi Versaļas kļūda. Borkenaus uzsver, ka šīs valstis gan iegūšot savas dzīves tiesības, bet to „nākotne norītēs nacionālistiskos ielogojumos."

Austrijas monarchija sargājusi Eiropu no Austrumiem. Tas deva iespēju Rietumiem dīvot drošībā un mierā. Tagad, ja Rietumi grib dzīvot drošībā, ir jārada atkal valnis. Un to spēj vienīgi Vācija. Šis ir vācu galvenais trumpis pret visiem argumentiem.

Vācieši saka: Poļi būs ieguvuši mācību, ka Rietumu garantijas nedod Polijai pietiekamu pamatu piekopt pretvācu un pretkrievu politiku. Bet tad vispirms būtu atrisināms Oderas-Neisas robežjautājums. Polijai nāktos zaudēt 60% no sava šīsdienas rūpniecības potenciāla. Bet Vācija ne vien atgūtu savu priekškaŗa rūpniecības spriegumu, bet tās hegemonija pār citām Eiropas rūpniecības valstīm nebūtu novēršama.

Vācu vēsturnieki domā, ka nākotnē vācu plāni būtu jāpārveido, pārceļot politisko iniciātīvu no Reinas uz Austrumiem. Prūšu politikas lielākā kļūda bija, ka tā ieskatīja, ka „die Wacht am Rhein" ir svarīgāka par „die Wacht im Osten."

Patlaban ir trīs tautas, kas potenciāli būtu spējīgas uz hegemoniju pasaulē: krievi, amerikāņi un vācieši. Angļi šodien tādi vairs nav.

No amerikāņu viedokļa, vislielākās briesmas draudot tomēr no vācu un krievu eventuālās savienības. Šīs briesmas var novērst vienīgi ar tālredzīgu Eiropas politiku, sevišķi Vidus- un Austrumeiropā. Tādēļ t. s. „Habsburgu valnim" nākotnes Eiropā būs liela loma.

KĀ IESPĒJAMA VĀCIJAS APVIENOŠANA?

Vācija ir saplēsta četrās daļās: Rietumvācija, Austrumvācija, Polijai pievienotā Vācijas daļa un Pad. Savienībai pievienotie apgabali.

Pēc neatkarības atgūšanas, pirmais un lielākais Rietumvācijas uzdevums ir rūpēties par Austrumvācijas atbrīvošanu. Bet kā to panākt, tā tagad ir lielākā mīkla.

Bez tam nav pamata arī domāt, ka Vācija varētu apmierināties tikai ar Pad. Savienības okupētās joslas pievienošanu un atteiktos no apgabaliem, kas pievienoti Polijai un Krievijas federācijai. Kremļa varenie, piedāvājot Vācijas apvienošanu, gan domā tikai par Pad. Savienības joslu, kamēr Vācijas prasības ir daudz lielākas.

Līdz šim Vācija bija bez balss. Tagad tās balss vēl ir vāja, bet līdz ar bruņu uzlikšanu, tā var kļūt visai skaļa. Tādēļ šodien pasaules skati ne mazāk pievērsti Bonnai kā Vašingtonai, Londonai vai Maskavai.

Vācu nacionālisti (FDP) un tai līdzīgas partijas necieš vārdu „Austrumvācija". Viņi uzskata Pad. Savienības okupēto joslu par „Vidusvāciju." Kamēr „Austrumvācija" viņu izpratnē sniedzas dziļi Polijā. Šīs nacionālās partijas arī visvairāk apsveic vācu amijas radīšanu. Vācijas sociālisti, kam pieder 151 vieta no 487 pārstāvjiem Bundestagā, ir ieskatos, ka jāuztur draudzīgas attieksmes ar Maskavu; nedrīkstot izdarīt taktisku kļūdu, kas varētu aizkavēt iespējamo Vācijas apvienošanu. Pēc viņu domām Eiropas drošības plāns būtu pārveidojams uz plašākas bazes, kas iekļautu arī Pad. Savienību un reorganizētu visu NATO.

Trešais virziens ir Ādenauera valdības partijas (CDU) līnija, kam nav nekādu illūziju par Eiropas drošības plānu, ka tas būtu atkarīgs no Maskavas diktātūras. Domājams, ka šis uzskats radikāli negrozīsies, vismaz līdz Vācijas lielā valstsvīra Ādenauera aiziešanai.

VĀCIJAS PROBLĒMA UN BALTIJAS VALSTIS

Nav jābūt lielam politiķim, lai metot skatu uz Eiropas karti, pateiktu, ka stāvoklis ir vairāk kā nenormāls un tas nevar turpināties mūžīgi. Vācieši saka, ka viņi dzīvo starplaikā starp bijušo un nākošo. Rietumvācijas 50 miljoni vāciešu nepaliks mierā, iekāms viņu 17 milj. tautas brāļu atradīsies zem Padomju varas un komūnistu terrora. Rietumvācija tādēļ neatzīmēja savu neatkarības atgūšanu ar parādēm un skaļām ovācijām, jo Vācija vēl nav ne brīva, ne neatkarīga, — tās puse ir brīva, puse verdzībā.

Otrs pasaules karš radījis tik daudz nenormālu problēmu, un tās sapītas tādā Gordija mezglā, ka jābūt naivam, lai ticētu, ka tās varētu atrisināt bez jauna kaŗa. Vēsturē nav precedenta, ka kāda valsts būtu labprātīgi atsacījusies no savām kaŗā iegūtām zemēm un sašaurinājusi savas territorijas robežas. Vismazāk pamata to domāt par Padomju Savienību. Tādēļ atliek tikai viena alternātīva: kad un kurš cirtīs šo mezglu?

Jaltā tika svītrotas valstis, novilktas jaunas robežas, vai pat veselas valstis pabīdītas uz vienu vai otru pusi. Rezultātā Polija uzbīdīta Vācijai virsū, bet Polijai virsū uzbīdīta Krievija u. t. t. Tātad Vācijas 1938. gada robežu restaurēšana nav viena atsevišķa problēma, bet gan vesels problēmu komplekss, kuŗa atrisināšana prasītu pilnīga status quo stāvokļa atjaunošanu visā Austrumeiropā.

Kaut arī jaunā Vācijas armija domāta tikai Atlantijas alianses stiprināšanai, nevis citu darījumu kārtošanai ar Pad. Savienību, tomēr vācu ieroču spēks Austrumeiropas apspiestām tautām dod jaunas cerības. Lai gan šodien vēl neviens nevar patiekt, kā lietas kārtosies, tomēr viens ir skaidrs, ka stipra Vācija nozīmē arī mums pirmo soli uz māju pusi.

Nobeigumā: Vai iespējama Vācijas un Krievijas alianse?

'KONSERVĀTĪVIE' LATVIEŠI RIETUMVĀCIJĀ

MŪSU LĪDZSTRĀDNIEKA VĒSTULE NO ZIEMEĻVĀCIJAS

Pirms dažiem mēnešiem literātūras kritiķis Jānis Rudzītis, kurš agrāk dzīvoja Libekā, bet nu jau labu laiku trimdas dienas vada Zviedrijā, viesojās pie paziņām Ziemeļvācijā. Ciemošanās laikā viņam radies iespaids, ka turienes latvieši palikuši atpakaļ laika garam, dažiem esot pavisam dīvaini uzskati par pašreizējo politisko attīstību, daudzi nevēloties strādāt, bet tanī vietā dārgo laiku labāk ziedojot savstarpējām ķildām un citām nelabām būšanām. Apgabala latviešu pārstāvis agr. Jānis Daģis teiktajam oponēja un norādīja, ka Ziemeļvācijas latviešu dzīve ritot normāli, bez sevišķām ietekmēm, kas liecinātu par tautiešu pasīvitāti darbā un gara dzīvē. Kritiķis Rudzītis savukārt pateica, ka agronomam Daģim, kā jau pārstāvim, pārstāvāmie jāaizstāv.

Tik tālu pirms neilga laika notikusī polemika presē.

Ka Ziemeļvācijas latvieši ir savā ziņā „konservātīvi, par to liecina tas, ka viņi, lai gan dzīvo vistrūcīgākajā Rietumvācijas valstiņā, ne labprāt maina šo gadiem ilgi iepatikušos vācu zemīti pret kādu bagātāku, kur varbūt varētu vieglāk atrast nodarbošanos un līdz ar to sagādāt labākus dzīves apstākļus. Bet šādai tautiešu domai jau arī ir zināms pamats. Nebūtu pareizi apgalvot, ka mūsējie ziemeļos jau tikai nodevušies „štempelēšanās manijai", vēlēdamies naudu saņemt bez darba. „Ziemeļnieki" pārliecināti, ka citur nav nemaz labāk. „Ko, teiksim, dotu mums skaistie Vācijas kalni dienvidos, jo tur maizei tāpat sava garoza," saka neištatietis Kārlis Eniņš. „Bez tam ceru reiz nokļūt Amerikā. Ko līdz pāris mēnešu dēļ šķirties no ziemeļiem un doties uz Rietumvācijas ogļraktuvēm? Un citu darbu atrast? Nu, kas tā saka, tas nepazīst vāciešus. Ja dažiem laimējies atrast darbu savā branšā, tad to vēl ilgi nevar „vispārināt."

Neištatē, kas ir sava veida latviešu metropole, jo tur dzīvo apgaba (Šlezvigholšteinas un Hamburgas) latviešu pārstāvis, vēl arvien mitinās arī daudzi mūsu kaŗa invalidi. Viņi domā „pa vecam": kur gan skriesi, visos bundesrepublikas stūros maksā vienādu renti. Arī invalidu nodarbinātība ir vienāda gandrīz visos Rietumvācijas apgabalos.

Tātad — „konservātīvisms". Bet vai savā ziņā Ziemeļvācijas latviešu uzskati nav pareizi?

⁂

Hamburga ir liela pilsēta, pati lielākā Rietumvācijā. Iedzīvotāju vidū arī daudzi latvieši. Tipiskākais šīs pilsētas latviešu dzīvē ir viņu rosība kultūrālā laukā. Daugavas Vanagi un Hamburgas latviešu biedrība darījuši daudz latviešu labās slavas propagandēšanai vāciešu sabiedrībā un arī ārpus bundesrepublikas. Kā spilgtākais un reizē panākumiem bagātākais pasākums, ko hamburgieši parādījuši, ir viņu noorganizētā tautas deju trupa. Tā jau daudzus gadus piedalījusies gan internos, gan starptautiskos sarīkojumos. Šī kopa kļuvusi tik populāra, ka to uzaicina latviešu tautas dejas demonstrēt pat italieši, holandieši un citas tautas.

Un tad daudzie referāti, sanāksmes, diskusiju vakari! Ja šo visu negrib aizmirst vai ieskatīt par mazvērtīgu, tad nav pamata apgalvojumam, ka Ziemeļvācijas latviešu gara dzīvē iestājies kūtrums.

⁂

Septiņu torņu pilsēta Libeka ir latviešu bēgļu iecienīta jau no bēgulības laiku sākuma. Šinī pilsētā dzima pirmās latviešu trimdas organizācijas; šinī pilsētā tās sāka ražīgu darbu, kas vēlāk plaši atbalsojās visā latviešu bēgļu saimē „triconijā", kā savā laikā dēvēja tagadējo Rietumvācijas bundesrepubliku.

„Un mēs no šīs pilsētas lai šķiramies?!" reizē jautā un izsaucas pazīstama latviešu sabiedriska darbiniece Libekā.

Libeka pēdējā laikā jo skaļi tiek dēvēta par „opozicionāru" pilsētu, jo skaļi runā pretī latviešu trimdas

(Nobeigums 4. lpp.)

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

LATVIJAS CHRONIKA, 40. N-RS

1866 — Latvieši iegūst tiesības nodarboties ar rūpniecību.

1867 — Krišjānis Valdemārs atver latviešu jūrskolu Ainažos.

1868 — Nodibināta Rīgas Latviešu Biedrība — pirmais latviešu sabiedriskais centrs Latvijā, kas vārda pilnā nozīmē izveidojās par Latvijas Atēnām — latviešu nacionālās kultūras šūpuli.

1869 — Nodibināta pirmā latviešu biedrība uz laukiem — Vecpiebalgas dziedāšanas biedrība, vēlāk pārdēvēta par Vecp. labdarības biedrību.

— B. Dīriķa vadībā Rīgā sāk iznākt latviešu politisks nedēļas laikraksts „Baltijas Vēstnesis", kas turpina Pēterburgas Avīžu iesākto nacionālo cīņu.

— Tērbatas universitātes prof. K. Sirrens publicē rakstu, kas vēršas pret rusifikāciju Baltijā.

1870 — Tērbatā nodibinās pirmā latviešu studentu korporācija Lettonija. Vācieši liedza atzīšanu latviešu korporācijai. Lettonija izcīna asu un niknu nacionālu cīņu par latviešu studentu biedrošanās atzīšanu, kas reizē ir cīņa par latviešu tautas tiesībām. Beidzot vācieši spiesti atzīt latviešu korporācijas.

1872 — Atis Kronvalds publicē rakstu par latviešu nacionāliem centieniem un latviešu tautas garu.

1873 — Pa visu Latviju pārskan pirmo vispārējo latviešu dziesmu svētku Rīgā skaņas un Kronvalda Ata un Auseklа spēcīgās nacionālās modinātājas balsis. Dziesmu svētkos pirmoreiz atskan Baumaņu Kārļa sacerētā un komponētā tautas lūgšana un himna — Dievs, svētī Latviju!

Svētkos Atis Kronvalds savā uguns vārdu runā teica: „Latviešu tautas gars, reiz spēcīgs un varens, atkal no jauna pacēlies pār latviešu zemi un sāk valdīt latviešu tautu."

— Nākamos gados latvieši pieņemas tautiskā apziņā, materiālā turībā un izglītībā. No 1861. — 1884. g. Kurzemē un Vidzemē bija izpirktas jau 33.000 latviešu lauku mājas.

Savienotās VALSTIS

GRAND RAPIDOS (MICH.)

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes koris Dr. F. Valdmaņa vadībā dažu labu reizi jau kuplinājis kopējos dievkalpojumus izcilāko svētku gadījumos, tā radot dziļāku noskaņu dievkalpojuma apmeklētājos. Tagad koŗa mēģinājumi atsākti par jaunu, lai sagatavotu dažas jaunas dziesmas Lieldienām.

● No Vācijas ieceļojis Kārlis Spolītis un apmeties uz dzīvi Grand Rapidos.

● Aktīvā sportista Jāņa Daukšas ģimene piedzīvojusi priecīgu notikumu. Diviem ņipriem zēniem (Kārlim un Pēterim) tagad pievienojies vēl trešais — Jānis. Arī laimīgā māte ir teicama volejboliste.

● Iepriecinoši, ka daži mūsu jaunatnes pulciņi pievērsušies drāmatiskai mākslai, ko var teikt arī par Kalamazū jauniešiem. Ar to savā darbībā viņi panākuši lielāku dažādību. Savus panākumus viņi rādīja 3. martā, uzvedot Ed. Vulfa Līnis murdā. Teicamu spēli demonstrēja Aivars Ruņģis, kā jaunais rakstnieks Kārlis Dīka, viņam cienīga partnere bija Ilze Brože Hollas Lauklejas lomā. Vēl jāmin mēbelētās istabas saimniece Emilija Dundure, kuŗas lomā labi iederējās Tija Turka, tāpat pārējie turējās labi un centās rādīt savas spējas. Pirms izrādes Vilmārs Kukainis deva īsu pārskatu par Ed. Vulfa dzīvi un literāriem darbiem, bet rakstnieka dzejas deklamēja Kalamazū un Grand Rapidu jaunatnes pulciņu dalībnieces. Vecākās paaudzes pārstāvju, diemžēl, izrādē bija maz.

● 18. martā Latviešu biedrības namā koncertēs Imants Gleške (vijole) no Detroitas un Verēna Stelpe (klavieres) no Saginavas. Cerams, ka publikas atsaucība šoreiz neizpaliks, īpaši tāpēc, ka vērtīga rakstura koncerti šeit nav bijuši kopš ilgāka laika. Sarīkojumu organizē Latviešu biedrība, sākums plkst. 5 pp.

● 4. martā mācītājs J. Lazda iesvētīja Ed. Birznieka māju, ko tas cēlis pašu spēkiem, piepalīdzot tuvākiem kaimiņiem.

● Skrundas skautu un gaidu vienības žurnāla Sirojums redakcija š. g. 24. martā organizē Preses balli. Žurnālam jau iznācis 23. numurs un tas skaita ziņā tālu pārsniedzis jauniešu pulciņa Pērse izdotos Atstarus, lai gan pēdējie savu iznākšanu sāka daudz agrāk.

V. Ž.

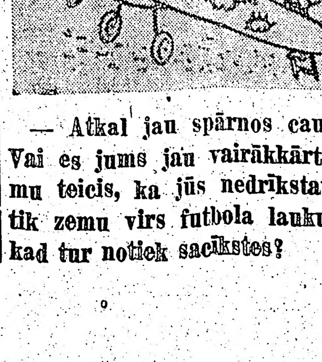

— Atkal jau spārnos caurums! Vai es jums jau vairākkārt neesmu teicis, ka jūs nedrīkstat lidot tik zemu virs futbola laukumiem, kad tur notiek sacīkstes?

Latviešu daiļamatnieki Monterālas izstādē

Montreālā Kvēbekas ģildes 50 g. jubilejas izstādē, kas atvērta no 10. februāŗa un turpināsies līdz 1. aprīlim, piedalās visas kanadiešu ģildes, arī latviešu daiļamatniecības apvienības četri dalībnieki, no kuŗiem visi izpelnījušies godalgas, proti: mastījumos A. Rudlapa, keramikā L. Dreimane, koka intarsijā H. Lapiņš un kokgriezumos H. Mercs. Izstādes vieta Montreālā, 2025 Peel St.

Stipendija igauņu studentam

Lai gūtu līdzekļus stipendijai 1 igauņu studentam Upsalas koledžā East Orange, N. J., 3. martā Town Hall telpās, Ņujorkā, notika koncerts, kuŗā uzstājās koledžas jaukts koris M. Loites vadībā. Koncertu noklausījās amerikāņu un igauņu publika, tas deva labu atlikumu svētīgajām mērķim. Upsalas koledžā mācās vairāki igauņu studenti, kas ar savu centību guvuši ievērību, kādēļ arī radies ierosinājums dibināt stipendiju.

Pie mūsu kaimiņiem lietuvjiem

Lietuviešu Amerikas Balss raidījuma 5 gadu darbības atcere notika 16. februārī. Raidījumus lietuviešu valodā uzsāka 1951. g. 16. februārī, ik dienas raidot 15 minūtes. Tagad dienā uz Lietuvu noraida 3,5 stundas garas programmas.

Šogad Amerikas Balsi var noklausīties 41 valodā. At.

CEĻA VĀRDI

Ticība un griba uzvar visu. Gars iet pāri visām grūtībām lidojošs, brīvs un dzību nesošs.
Jānis Akuraters

*

Lielu un cēlu cilvēku pazīme ir tā, ka viņi ir dāvinātāji, ka viņi sevi pašu dāvina.
Jānis Lapiņš

*

Cilvēks dzīvo tik augstu dzīvi, cik augstu lido viņa domas.
Kārlis Štrāls

*

Ideālu cilvēku priekšzīme noteic tautas nākotni.
Vilis Olavs

ASV STUDENTI „IEKAŖO" MEKSIKU

Studiju izmaksa un dzīves dārdzība tur uz pusi zemāka nekā ASV

Pēdējā laikā amerikāņu periodikā parādījušies vairāki „apžilbinoši" raksti par jaunatnes plūdiem uz Meksiku, lai gūtu izglītību. Ka šie apgalvojumi nav bijuši bez pamata, to šajā rakstā pierāda arī mūsu laikraksta līdzstrādnieks Hugo Atoms, kurš tuvākajos mēnešos pats pārcelsies uz Meksikas galvaspilsētu.

Tūrists, kas reiz apmeklējis „mūžīgā pavasara" pilsētu Meksiku, (D. F.), to būs iemīlējis uz visiem laikiem, it sevišķi, ja viņš ir eiropietis. Viņu savaldzina cilvēku nemākslotā sirsnība, eksotiskais klimats, kaut kas tuvs un pazīstams — tīri vai eropiskā pasaule.

Nav brīnums, ka daudzi Ziemeļamerikas jaunieši Meksikā atradusi meklēto „bohēmu," jo divi miljoni lielajai metropoles pievilcībai klāt nācis vēl otrs pievilkšanas spēks — jūtami samazinātā dzīves dārdzība. Te labas iespējas kara veterāniem (kas dienējuši no 27. jūn. 50. g. līdz 31. janv. 55. g.) studēt ar Veterānu administrācijas pabalstu, kas ir vieniniekam mēnesī $110, precētam $135, ar sievu un bērnu $160. Šis pabalsts ir par mazu, lai pieklājīgi dzīvotu un studētu ASV.

Var rasties jautājums, vai nav jāpārvalda spāņu valoda, jo Meksikā taču galvenās ir romāņu valodas? Vai Veterānu administrācijas atzīst skolas, un vai iegūtos kreditus un gradus atzīst arī ASV augstskolas?

Vispirms par valodu. Meksikas nacionālajā universitātē (vasaras skola, kas iedalīta četros ceturkšņos — sesijās) lekcijas lasa angļu valodā, bet ja vēlas iestāties regulārajā augstskolā, tad ir jāprot arī spāņu valoda. Meksikas pilsētas koledžā (Mexico City College — MCC) māca tikai angliski. Amerikāņu valdība atzīst abas mācības iestādes. Iegūtos kreditus un gradus Meksikas universitātē atzīst visas ASV augstskolas. MCC pieder pie Teksasas augstskolu apvienības ar eksteritoriālām tiesībām. Šai apvienībā ir 63 koledžas un universitātes ASV.

Apskatot tuvāk Meksikas pilsētas koledžas iekārtu, redzams, ka tā pēc četriem gadiem piešķir BA, BFA gradus un pēc piektā MA, kā arī MBA, līdzīgi koledžām un augstskolām ASV.

BET KĀ AR DZĪVES DĀRDZĪBU?

Par pansiju mēnesī (istabu ar 2 maltītēm dienā), ieskaitot veļas mazgāšanu, jāmaksā $40 līdz $60. Skolas izdevumi (lekcijas grāmatas un autobuss) $45 mēnesī. Ja vēlas apteksni, tad jāpiemaksā 6-10 dolari. MCC studenti var arī apmesties viesnīcās (Hotel Roosevelt un Luma), tur viņiem ir īpaša atlaide. Istabiņa mēnesī maksā sākot ar $16 līdz $32. Ja pats students gatavo pārtiku savā virtuvē, tad iznāk lētāk, no $16 līdz $40 par mēnesi. Dzīvojot pieticīgi, pietiek ar $32.

Mazliet par pašu koledžu. MCC ģerbonī ierakstītie vārdi: Zinātnemiers-brālība Sapientia Pax-Fraternitas) — labi raksturo šo iestādi, tā atzīst, ka plaša liberālas mākslas programma ir vislabākā vispārīgai izglītībai. Vēsture, literatūra, filozofija, loģika, ētika, māksla, mūzika, ģeografija, angļu un spāņu valodas ir izejas punkti koledžas kultūrālajai orientācijai. Fakultāte un administrācija ir vienis prātis, ka skats uz dzīvi, kas īsredzīgi balstās uz eksaktām zinātnēm, nav vēlams un tāpēc netiek uzsvērts vispārējā izglītības programmā. Pārspeciālizēšanās un plānota izvairīšanās no humānitārām zinātnēm amerikāņu studentiem jau vairākās paaudzēs ir nesusi tikai dvēselisku seklumu. Ir nācis laiks, lai apgūtu pagātni un atgūtu pašreizējai un nākamai paaudzei labāko, ko devuši Eiropas un Amerikas dinamiskie centri sociālajā, kultūrālajā, garīgajā un arī ekonomiskajā laukā. Lielākā daļa fakultātes spēku ir ar ASV un Eiropas (Anglijas, Vācijas, Italijas, Francijas) izglītību. Augstskolā ir tuvu pie 1000 studentiem (400 bijušie ASV karavīri). Daudzas ASV universitātes, kā Denveras, Džordžtauna, Notre Dame u. c., sūta savus studentus uz MCC. Koledža sadalās trijās nozarēs: humānitāro, sociālo un tiešo (eksakto) zinātņu. Mācības gads dalīts ceturkšņos, četri ceturkšņi gadā, bet četrgadīgu kursu var nobeigt trijos gados.

KĀ IR AR IECEĻOŠANU MEKSIKĀ?

ASV pilsonis, uzrādot pavalstniecības dokumentus un samaksājot $3, saņem tūrista karti, kas derīga sešiem mēnešiem un nav pagarināma. Ja Meksikā vēlas palikt ilgāk par 6 mēnešiem, tad jāatgriežas pār robežu un jāizņem jauna karte vai arī var izņemt ārzemju pasi. Šai lietā jāgriežas pie Meksikas konsula, kas pasē ieraksta vīzu un izgatavo studenta-emigranta karti, kas derīga vienam gadam, bet to arī var pagarināt. Lai iegūtu šo karti, jāuzrāda sekojošais: pase, trīs vēstules no reģistrāra (paziņojot, ka uzņemts skolā), vispārējās veselības kā arī baku apliecība, policijas apliecība (no vietas, kur students dzīvojis pēdējos sešus mēn.), divas atsauksmes, vēstule par ekonomisko stāvokli, kādu izgatavo banka, ka students saņems minimālai $55 mēn., neieskaitot skolas naudu, kas ceturksnī ir $120; veterāniem pietiek, ja uzrāda „Certificate of Eligibility," apliecību. Beidzot, der ņemt līdzi dzimšanas apliecību divi eksemplāros.

KUR VETERĀNI VAR PIEPRASĪT STUDIJU ATBALSTU?

Tie, kas vēlas studēt Meksikā, var rakstīt tieši uz: Office of Attaché for Veterans Affairs, American Embassy, Mexico, D. F. Sūtniecība ik mēnesi izdala atbalsta čekus, turpat var arī pieprasīt minēto augstskolu katalogus un literatūru par Meksiku vispār, kas satur sīku un bagātīgu informāciju. Viss tas par brīvu — komplimenti no „tēvoča Sēma."

H. Atoms.

Raksti par Latviju Bostonas laikrakstā

Laikraksta The Christian Science Monitor izdevēji darījuši zināmu, ka turpmākie raksti latviešu valodā šajā laikrakstā parādīsies 26. aprīlī, 26. jūlijā un 25. oktobrī. Blakus rakstiem latviešu valodā redakcija ievieto arī apcerējumu vai latviešu literatūras īsdarbu angļu valodā un kādu latviešu mākslinieka darba attēlu, ja vien tādi redakcijai būs pieejami.

Atgādināms latviešu rakstniekiem un māksliniekiem izmantot šo izdevību, lai ar saviem darbiem popularizētu latviešu un Latvijas vārdu amerikāņu lasītājos, iesūtot tādus jau laikus minētā laikraksta redakcijai (One Norway St., Boston, Mass.).

V. L.

„KONSERVĀTIVIE..."

(Pārnesums no 3. lpp.)

pārstāvību Rietumvācijā. Pretī runātājiem pārmet, ka viņi traucējot kopīgo darbu, bet savukārt atbild, ka Rietumos runāt aizliegts tikai Franko Spānijā, un nesen arī Sāras apgabalā. „Tā nu mēs pašlaik sēžam kā uz ledus, jo „iesaldēts" kā pozicijas, tā opozicijas darbs," saka Lībekas latviešu cilvēki.

*

Ļaudis bieži strīdas par to, vai Oldenburga, te domāta „lielā" Oldenburga, pieder Ziemeļ- vai Rietumvācijai. Par šo jautājumu skaidrībā nav arī pulciņš latviešu bēgļu. Viens vēlas sevi „pieskaitīt" rietumniekiem, otrs — ziemeļniekiem.

Taisnību sakot, tie, kas piekrīt pozicijai, labprāt skatās uz rietumiem, bet tie, kas spēlē opoziciju — labāk uz ziemeļiem. Bet lai nu kā ar to skatīšanos. Viens Oldenburgā patīk — cilvēku uzņēmība. Viņi strīdas, pa reizei arī „kašķējas", viņiem otrs izpelnījies bargus pārmetumus, bet iespaids tomēr tas, ka cilvēki neguļ. Un tas ir galvenais.

Kā gandrīz visā Rietumvācijā, arī Oldenburgā latviešu sabiedriskās dzīves rosinātāji ir Daugavas Vanagi, vai tas būtu materiālā plāksnē vai garīgā dzīvē. Karavīru organizācija pratusi trimdas latviešu vairākumam dot gara veldzi, kas tik nepieciešama grūto svešniecības dienu vadīšanā un aizvadīšanā. Jo par atgriešanos tēvzemē gan domā vēl visi.

Ziemeļvācijā februāra beigās.

Mks.

IMANTA

LABĀKĀ DĀVANA LIELDIENĀS LATVIEŠU BĒRNIEM IR SKAISTĀS IMANTAS APGĀDA BĒRNU GRĀMATAS

LATVIEŠU TAUTAS PASAKAS PAR SĒRDIENITI, daudzkrāsainas illustrācijas .... broš. $2.10, ies. $2.80
LATVIEŠU TAUTAS PASAKAS PAR VELNIEM, vislatviskākās pasakas, illustrētas .... bros. $2.25, ies. $3.10
Andersona PASAKAS. Pasaules populārākā pasaku autora jubilejas izdevums. Illustrēts. .... broš. $2.10, ies. $2.80
Brāļu Grimmu PASAKAS. Daudzkrāsainas Niklāva Strunkes illustrācijas .... broš. $3.25, ies. $4.25
RUNČA VEZUMS. Latviešu dzejnieku dzejoļi bērniem Lijas Kronbergas sakārtojumā .... broš. $1.50, ies. $2.20

Populārie romāni jaunatnei

E. Kestners — EMILS UN BERLINES ZĒNI. Illustr. ies. $1.50
E. Kestners — DIVKĀRŠA LOTITE. Ill. broš. $1.50, ies. $2.00

Grāmatas pērkamas vai pasūtināmas visās latviešu grāmatnīcās vai tieši apgādā. Pasūtinot tieši apgādā līdz š. g. 31. martam vismaz divas grāmatas — 25% atlaide

Apgāda korespondences adrese
IMANTA,
Postbox 292, Copenhagen V., Denmark

Naudas pārvedumiem
IMANTS REITMANIS,
Postbox 292, Copenhagen V., Denmark

ASV VIENKĀRŠOTAS IENĀKUMA NODOKĻA VEIDLAPAS

Pēc neskaitāmām nodokļu maksātāju sūdzībām pagājušajā gadā, Nodokļu departaments (Internal Revenue Service) šogad vienkāršojis 1955. gada ienākuma nodokļa veidlapas.

Izdota uzlabota kartīte (punch card form) personām, kuru kopīgie gada ienākumi nepārsniedz $5000, un īsāka formāta arī tiem, kuru ienākumi ir $5000 vai vairāk.

Personām, kam blakus ienākumi pārsniedz $100, t. i. alga vai cita peļņa, no kā nav ieturēti nodokļi (witholding tax), prātojot būs jāgrauž zīmuļu gali tāpat kā līdz šim.

Nodokļu departaments aplēsis, ka vairāk, kā 60% vai apmēram 40 miljoniem ASV nodokļu maksātāju būs atvieglinājumi sakarā ar vienkāršotām ienākuma nodokļa veidlapām.

Apmēram 30-35 miljoni no vairāk kā 60 miljoniem nodokļu maksātāju tagad var vienkārši izpildīt parocīgo nodokļu kartīti (punch card form), tai pievienojot apstiprinātu nodokļa atvilkumu (withholding tax form W-2) un to nosūtīt sava apgabala Nodokļu birojam(District Director of Internal Revenue Service).

Personām, kas būs iesūtījušas šo kartīti, Nodokļu birojs aprēķinās ienākuma nodokli un pēc 40-45 dienām piesūtīs atpakaļ pārpalikumu vai arī rēķinu par piemaksu.

Personas, kuru gada ienākumi nepārsniedz $5000, ieskaitot vīra un sievas kopienākumus, var izvēlēties tā sauc. formātu 1040, kas ir regulāras veidlapas pirmā lapaspuse.

Ja alga un citi ienākumi kopsummā ir $5000 vai vairāk, šiem nodokļu maksātājiem jāizpilda garās veidlapas (1040) tikai pirmās divas lapaspuses, līdzšinējo četru lapaspušu vietā, jo visi vajadzīgie jautājumi tagad apvienoti divi pirmajās.

Nodokļu informācijas biļetens, kurš tiek piesūtīts reizē ar nodokļu veidlapām, satur daudz vērtīgu padomu nodokļu maksātājiem, to der labi „pastudēt".

Šogad izstrādāta tabula, ar kuras palīdzību ienākuma nodokli precēts pāris var aprēķināt ar vienu kalkulāciju.

Sākot ar 1955. nodokļu gadu, Nodokļu departaments atmetis krāsainās svītras, ar kurām 1954. gada nodokļu veidlapās apzīmēja nodokļu maksātāju ienākumu grupas virs vai zem $10.000.

Nav jāaizmirst, ka ienākuma nodokļa deklarācijas veidlapas par 1955. gadu jāiesūta līdz 15. aprīlim.

G. A.

AUSTRUMVĀCU JAUNATNE PRETOJAS KOMŪNISTIEM

NORAIDA PRETRIETUMNIEKU PROPAGANDU, ATSAKĀS NODARBOTIES A MILITĀRĀM SPORTA DISCIPLĪNĀM

Mūsu līdzstrādnieka speciālziņojums no Vācijas

Februārī Vācijas austrumjoslas komūnistu partijas, kas sevi dēvē par Vācijas sociālistu vienības partiju, vadību satrauca vidusskolēnu un studējošās jaunatnes demonstrācijas pret veidu, kā komūnisti pūlas austrumu jaunatni ievilkt savā iespaidu šfairā. Pirmie protestēja pazīstamās Greifsvaldes, Pomerānijā, universitātes studenti, kad viņiem paziņoja, ka medicīnas fakultāte pārvērsta par „militārās medicīnas" skolu. Drēzdenes, Leipcigas un Desavas universitāšu studenti solidārizējās ar Greifsvaldes studentiem un ielu demonstrācijās prasīja ievērot Greifsvaldes studentu prasības, kā arī atbrīvot no apcietinājuma par „darba tautas nodevību" apcietinātos. Kādā Austrumberlīnes ielā studenti piekāva komūnistiski noskaņoto vēstures skolotāju, kad tas nekrietniem vārdiem lamājis mirušo Rietumberlīnes vecāko Ernstu Reuteru.

Austrumjoslas komūnisti ir trauksmes stāvoklī. Katra austrumvācu jaunatnes pretestība viņus uztrauc. Tas rāda, ka terrora režīms Vācijas krievu joslā komūnistiem rada arvien vairāk pretinieku.

Daudzās vācu vidusskolās un universitātēs kā obligāts priekšmets ievesta militārā apmācība. Jaunatne ar to ir nemierā. Par apmācītājiem piekomandēti „tautas policistu" instruktori, kas nopūlas jaunatni pārliecināt par „progresīvā militārā sporta priekšrocībām un nepieciešamību." Bet jaunie vācieši tikai retais iestājušies „Sporta un technikas" biedrībā, kas komūnistiem ir tramplīns vācu jaunatnes „ietramplīnēšanai" komūnistu partijā vai vismaz tās līdzskrējējos.

Šīs komūnistu neveiksmes jaunatnes piesaistīšanā devušas iemeslu joslas komūnistiem meklēt „vainīgos." Viens tāds jau atrasts. Tas ir prof. Harigs, komisāriskais valstssekretārs tautas izglītības un skolu ministrijā. Lai gan profesors visus pagājušos gadus bijis „karsts" komūnistu aizstāvis un „pārbaudīts partijas biedrs", nav varējis izglābties no krišanas nežēlastībā.

Arī Brīvās vācu jaunatnes (jāsaprot: komūnistu jaunatne!) vadoņu ietekme Austrumvācijas vidusoskolās un universitātēs jūtami mazinājusies. Senāko respektu pret sarkaniem pionieriem austrumvācu jaunatne pārvērtusi protestā un nicināšanā. Jaunatnes sanāksmes notiek pavisam reti. Lai kaut cik uzturētu „seno garu", pionieri un čekisti jaunatnei draud ar visām komūnistu rīcībā esošām metodēm, lai tā ierodas uz „mītiņiem".

Tāpat arvien mazāk Austrumvācijā komūnisti var atrast tādus skolotājus un profesorus, kas bez pārdomāšanas iestājas boļševiku propagandistu rindās. Un ja tādi tomēr vēl ir, tad viņiem augstskolās jāpiedzīvo nepatīkami brīži. Tā nesen Freiburgas kalnrūpniecības akadēmijā sabiedrisko zinātņu docentam bija jāpārtrauc lekcija par Rietumvācijas bundesrepubliku, jo viņa stāstījums bija ar spēcīgu komūnistisku piegaršu. Studenti skaļiem starpsaucieniem piespieda docentu savu lekciju pārtraukt. Mārtiņa Lutera universitātes Vitenbergā dabaszinātņu fakultātes studenti kā viens atstāja klausītavu, tikko uzzināja, ka kāds komūnists runās par „Tautas armijas nozīmi vācu tautas dzīvē." Tās pašas universitātes tautsaimniecības fakultātes studenti protestēja par to, ka programmā nav uzņemta viela par Rietumu tautsaimniecību.

Puškina vārdā nosauktās vidusskolas audzēkņi Neubrandenburgā atteikušies rakstīt uzdevumu par padomju publicistu Ilju Ērenburgu. Tanī vietā visi attiecīgās klases audzēkņi izteikuši vēlēšanos rakstīt par Heinrichu Heini. Ģētes vidusskolas audzēkņi savukārt protestējuši, ka viņiem jāraksta klases uzdevums par temu: „Trocka noziedzīgā loma boļševisma attīstībā."

Šie bija tikai daži piemēri par Austrumvācijas jauniešu pretestību šai joslā valdošajam komūnistu režīmam. Un šī pretestība dienu no dienas pieaug. Tie jaunie vācieši, kuriem bijusi iespēja pārbēgt uz Rietumberlīni vai bundesrepubliku stāsta, ka par spīti drastiskiem sodiem Austrumjoslas jauniešos valdot pārliecība, ka agrāk vai vēlāk vēl lielai daļai radīsies iespēja izbēgt no boļševiku terrora.

To zina arī sarkanie, kāpēc viņi izlieto visas savas mežonīgās metodes, lai šādu pāriešanu aizkavētu.

Rietumvācijā februāra beigās.

Mks.

Jānis Jaunsudrabiņš?

Jānis Sārma

Negantnieks

ROMANS

63. turpinājums

Smagu domu un atstātības nomākts, Krogzemis gāja pa Elizabetes un tad pa Aleksandra ielu arvien tālāk Pēterburgas ārpilsētā, kur dzīvoja daudz latviešu un pa reizai dzirdēja arī uz ielas latviešu valodu. Bet tagad iela bija ļaužu tukša, jo pūta ass, vēss, rudenīgs ziemelis.

Viņš gāja arvien tālāk, līdz iestājās krēsla un logos iedegās gaisma, ko radīja vai nu sveces, vai petrolejas spuldzes. Tad varēja redzēt, ka mājīgajās telpās kustējās un runāja vai arī sēdēja pie galdiem apmierināti un jautri cilvēki, pēc dienas darba atgriezušies savās ģimenēs, un nedomāja acīmredzot ne par ko citu kā par vakariņām un atpūtu.

Krogzemis rūgti pasmaidīja. Kāda daļa varēja būt šiem cilvēkiem par pasauli, kādu viņš redzēja savās vīzijās! Tiem šī pasaule nebija ne saprotama, ne vajadzīga!

Mājas abpus ielai kļuva mazākas un neizskatīgākas, to starpā vietām pacēlās pelēki, augsti dēļu žogi. Ietve izbeidzās smilšu takā, un kaut kur netālu jau varēja dzirdēt tumšu priežu šalkoņu. Krogzemis griezās atpakaļ. Vienalga, šaurajās iekšpilsētas gatviņās, vai priekšpilsētas tuksnesīgajās ielās, viņš jutās tikpat viens un atstāts.

Vakars satumsa arvien vairāk. Pāri namu jumtiem redzēja nespodras vakara debesis bez nevienas zvaigznes. Lietus pilnie mākoņi neļāva tām parādīties.

Krogzemis devās uz iekšpilsētas pusi, kur pazemos nekrāsota koka stabos mirdzēja vārgas petrolejas spuldzītes — jaunievedums, ar kuru pilsētas valde ļoti lepojās.

Ap kādu stabu bija sastājies pūlītis jaunu cilvēku krāsainām cepurītēm galvā. Visi viņi bija jautrā garastāvoklī un pūlējās apgāzt stabu, kura galā bailīgi svārstījās spuldze. Kad Krogzemis gribēja paiet viņiem garām, kāds no puišiem aizstājās viņam ceļā:

— He, du Zimmermann, oder Uhrmacher, oder Stellmacher, oder... oder... — viņš pūta Krogzemim alus piesātinātu elpu sejā. Bet šai brīdī stabs pazemīgi noliecās pāri ietvei, noškindēja plīstošie stikli, un spuldzīte izdzisa. Šis notikums radīja puišos lielu sajūsmu, un neviens vairs Krogzemi neievēroja.

Pārnācis mājā, viņš atrada uz galda vēstuli. Rakstīja Kronvalds:

Cienījamais tautieti un mīļotais draugs!

Vispirms esiet no manis un no visiem tiem, kas šeit Vecpiebalgas draudzes skolā strādājām, jo sirsnīgi apsveikti. Un, kaut gan neesam ar jums kopš pagājušās vasaras skolotāju konferences Turaidā vārdus pārmijuši, tak Baltijas Vēstnesī allaž Jūsu domas lasījuši, un tās kā sveicinājumu no jums sajutuši. Esam tur lasījuši, ka Jūs mūsu tautas skolu būšanā arvienu ko no jauna esat iedomājis, kas tur jo lieti iederētos. Par to visu Jums mūsu patiesi domātu pateicību izsaku.

No Jūsu man nesen rakstītās vēstules nopratu, ka Tomson kunga fabrīka skolā vairs ilgi nepaliksit. Ja tas tiešām tā, tad Jums jādomā, kā sev citur darbu meklējat. Vai esat to jau darījis? Baidos, ka nezin vai Rīgā kādā skolā sev vietu atradīsit un varbūt tāpēc kājas ausit ceļam uz krievu zemi, kā to gan jau tik daudzi no mūsu tautiešiem darījuši. Par to man būtu tikai žēlums, jo vairāk nekā jebkad mums tagad vīri vajadzīgi, kas jo dedzīgi rūpi turētu par mūsu tautskolām. Gan pats jo labi zināt, kādi vēji ap tām tagad pūš un kādus viļņus tie saceļ. Un, ja nu tā ir, ka sev acumirklī nekur citur paliekamu vietu neatrodat, tad kā būtu, ja Jūs pie mums uz Vecpiebalgu nāktu? Tā kā Sterste uz Pēterburgu dodas, lai tur universitātē mācītos, tad viņa vieta šeit mūsu draudzes skolā top brīva. Esmu ar Rātminderi runājis, ka to Jums varētu piesolīt, un viņš, kaut arī maķenīt negribīgi, atteica, ka to varētu gan.

Tātad, cienījamais draugs, ja tas saskan ar Jūsu gribu un tagadējo stāvokli, tad brauciet šurp. Mēs visi Jūs šeit saņemsim kā mīļu un tīkamu amata biedru.

Vēl beidzot man kādi vārdi no daktera Jurjāna puses jāpieliek. Viņš teicās jau zinām, ka arī Pumpura darbs pie Tomsona kunga izbeigšoties, bet ka tā vietā esot it kā paredzēta vieta Stālberga grāmatu bodī. Ja nu Pumpuram tūliņ vēl neizdotos šo vietu saņemt, tad dakteris lūdz, lai pie viņa uz Veļķiem nākot, jo tur gan kādu laiciņu abiem diezgan būšot ko runāt.

Jāpiebilst arī, ka Matīss Kaudzīte uz Jums un Pumpuru dažas cerības licis, jo domā, ka būsit viņam par jo labiem palīgiem teātera spēlēšanā, ko jo cītīgi grib uz priekšu piekopt.

Sirsnīgi Jūs sveicinādams un uz drīzu sastapšanos cerēdams, palieku Jūsu A. Kronvald.

Lasot Kronvalda sirsnīgo vēstuli, Krogzemja seja noskaidrojās. Viņš, kādu brīdi pārdomādams, pastaigājās pa istabu, tad sameklēja ceļa somu un sāka tajā sakravāt grāmatas un nedaudzās sīkās lietiņas no galda un grāmatu plauktiņa. Tad uzvilka mēteli — viņš gribēja vēl šo pašu vakaru runāt arī ar Pumpuru.

XXXIX

Un tā zeme bija neiztaisīta un tukša.
1. Mozus gr.

Kaudzītes Matīss ar abiem ciemiņiem Kronvaldu un Krogzemi staigāja pa Kaibēnu dārzu, rādīdams tiem nupat rudenī stādītos augļu kociņus. To bija daudz, un varēja cerēt, ka ar laiku ap mājām izveidosies īsts augļu koku mežs. Bet pagaidām dārzs vēl atgādināja atmatu, kurā taisnās rindās saspraustas sīkas rīkstītes.

— Gan tev, Matīs, bija jo krietni daudz darba, līdz šo kailo vecaini uzcilāji un padarīji dārzam derīgu, — Kronvalds jautāja, gribēdams rādīt, ka atzīst saimnieka pūles.

Matīsa sārtajā, vēja appūstā sejā pavīdēja tikko jaužams, labsirdīgs smīns: viņš zināja, ka ne vienam, ne otram no ciemiņiem nebija diezin cik plašas zināšanas par dārzu ierīkošanu un kopšanu, jo tie abi bija grāmatu cilvēki. Viņš tomēr mierīgi runāja tālāk.

— Kad pārnācu uz dzīvi Kaibēnos un apskatīju nākamo darba vietu, tā man dažā labā ziņā atgādināja Kanaāna zemes seno vīlistiešu mitekļus, no kuriem tos bija izdzinuši tā Kunga vadītie Izraēla bērni... Viss bija pagalam nolaists, panīcis un sagruvis: ēkām jumti vēju izplūkāti, durvis no kabēm izgriezušās, logi ar lupatu vīšķiem aizbāzti, pagalms ar mēsliem un nezinkādām drazām piemētāts. Bet, ja, nama slieksnī stāvēdams atļāvu acīm uz dienvidiem, rītiem un vakariem staigāt, tad tukšas un kailas vecaines vien saskatīju, kur tikai pavārgušas skostas, atraitnītes un usnes bija vienīgā auglības zīme. Tad arī sapratu īsti bībeles vārdus: Ar sviedriem vaigā tev būs savu maizi ēst. To arī esmu darījis, un, kaut gan ne mazumu sviedru slaucījis, priekšā vēl gauži daudz jo smaga darba zinu. Bet — lūgtu nu ciemiņus istabā, jo, Kaibēnu platības rādīdams, būšu jūs vai pagurdinājis.

Viņš gāja ar tiem cauri patumšam priekšnamam, kurā juta paskābu, daudzu elpu piesātinātu gaisu.

— Tūliņ jūtams, ka atrodamies skolas namā, — Krogzemis pasmīnēja.

— Jā, — Matīss pameta ar galvu, — kaut daudz esmu pūlējies pierunāt pagasta runas vīrus, lai liek ierīkot slikta gaisa novadīšanu, līdz šim nekā neesmu panācis. Kādi vēl pie tam pārmezdami man uzsauca: Vai pirms gada nesaņēmi no pagasta divi ar dzelzu stīpām apkaltus spaiņus, kur bērniem urskuļus no rītiem noskalot? Vai gribi tos kā kādas muižas preilenes audzināt, tiem istabā āra gaisu gādādams? —

Viņš atvēra durvis pa kreisi un ievadīja ciemiņus gaišā un tīkamā telpā.

— Tā mana darba, ēdama un viesu istaba reizā, — viņš paskaidroja, — tikai mazs guļams kambaris ir aiz tās par sevi. —

Aplūkodami istabu, kur mājastēvs viņus nosēdināja pie galda telpas vidū, ciemiņi ievēroja, ka visur valdīja jo liela tīrība un ka ikkura lieta novietota tā, it kā tai tur būtu jāpaliek uz visiem laikiem. Pie loga stāvēja neliels rakstāmgalds, kam vienā galā redzēja burtnīcu kopiņu, bet otrā trīs grāmatas, noliktas cita uz citas. Acīmredzot tās tika ik brīdi lietotas, jo visas citas bija glīti sarindotas palielajā grāmatplauktā istabas kaktā. Galda vidū redzēja melnu dēlīti ar tintes trauciņu, bet tam vienā pusē trīs vai četras rakstīšanai noasinātas zoss spalvas, bet otrā pusē pāris zīmuļu. Aiz tintes trauciņa stāvēja no bērza tāss pagatavota vācelīte ar tīru, sausu un baltu upes smilti, raksta nosusināšanai. Pie istabas sienām, pretī diviem logiem, vienādos logātos karājās kādas krāsainas Šveices kalnu ainavu reprodukcijas, bet logu starpā pie pretējās sienas redzēja Mārtiņa Lutera ģīmetni, ar bībeli rokās. Zem tās karājās sakaltušu ozollapu vainags, kurā bija ievītas arī kādas jāņuzāles, kas vēl nebija zaudējušas savu vasarīgo zaļumu.

(Turpinājums sekos)

84. ONTARIO MĀKSLINIEKU BIEDRĪBAS IZSTĀDE

IZSTĀDĒ TORONTO MĀKSLAS GALERIJĀ PIEDALĀS ARĪ DIVI LATVIEŠU MĀKSLINIEKI

Ontario mākslinieku biedrība ir piedzīvojusi ļoti solīdu vecumu, nākamgad tai būs 85 gadi, un no tās varētu gaidīt zināmu briedumu un noskaidrošanos. Ja nu arī Kanadas, — šaurākajā nozīmē — Ontario mākslinieki šais daudzajās gadu desmitīs ir nostaigājuši garu attīstības ceļu, savos meklējumos pakļaudamies dažādiem mākslas virzieniem, kuri visi nāk no Parīzes un kuru ietekme vēl jūtama viņu daudzajos tagadējos biedrības biedros, tad varētu vēlēties, lai darbi izstādē būtu sakārtoti pēc virzieniem.

Diemžēl, 84. izstādē gan mēs neredzam nekādu sistēmu, nedz principu, ar ko būtu vadījušies tās kārtotāji. Tur ieejot, jūs jūtat lielu raibumu, jo izteikti reālistiskajā garā gleznotiem portretiem, piem. Marienes Longas Jaunavai ar vēdekli apkārt ir dažādi sirreālistiski vai abstraktiski gleznojumi, tāpat Horna augstā tieneša Ruperta Dēvisa portrets nebūt neiederas viņam piešķirtajā apkārtnē. Viscaur ir arī citas līdzīgas disonances. Iespaids tāds, ka kanadieši negrib tēlotājā mākslā būt reakcionāri un, sekodami dažādiem paraugiem, izmēģinās visos „ismos", noiedami līdz galējībām, piemēram, Toma Hodgsona „Gleznojums 1956", vai Rob. A. Nelsona „Zaldāti", kur māksloti samocītās formas var radīt tieši riebumu. D. Houstona, žūrijas komisijas locekļa, „Karnevāls" ir apļu, segmentu, sektoru un neregulāru figūru kombinējums, kas tomēr nevar tuvoties savam topa devējam Pikaso.

No mūsu māksliniekiem šai kanadiešu izstādē piedalās Eduards Dzenis un Augusts Kopmanis.

Ed. Dzenim izstādīts zīmējums „Trīs un viens." Ed. Dzenis pēdējā laikā par sižetu izraugās it īpaši zirgus. Esam redzējuši gan spēka iemiesojumu viņa zīmētajos zirgos, gan tādus, kas salīmst aiz vezuma smaguma. Un šeit — Trīs un viens — viens ir jau kritis, bet 3 pārējie it kā noprot savu biedra nelaimīgo galu: viens, tāds pats kaulains, grib tuvumā pārliecināties par notikušo, otrs — nokārtu galvu — turpina ceļu, bet trešais atmugurē vēl jautājoši skatās. Šai darbā izjūtams traģisma moments, un to var tvert arī simboliski.

Tēlniecības darbu izstādē nav daudz, no tiem pašiem atstoņiem, kas tur redzami, divi — tā saukto tās konstrukcijas — vairāk ir architektoniski veidojumi nekā skulptūras: vienā no tiem spožā metalla aplī savērtas stīgas (līdzīgus veidojumus redzējām nesen angļu izstādē H. Mūram un B. Hepvorsei — tātad, tā ir jaunākā mode!) tās diezgan patīkami uzskatāms, bet skulptūra gan tā nav; otrs — pie apsūbējušas stīpas saspraustas tādas kā garas tamborējamās adatas ar dzeltenām galviņām.

Starp īstajām skulptūrām redzam žūrijas locekļa E. B. Koksa (Cox) Figūra atpūtā, kuras stipri apaļīgie gurni tā darināti, ka rada kroplainu iespaidu, bet galva pauž mieru. Otram žūrijas loceklim, Sing Hoo — Vanags, kas veidots stipri reālistiski.

Mūsu tēlnieks A. Kopmanis šai izstādei devis smilšakmenī veidotu grupu Meitene ar lelli. Tajā jūtams siltums un īsti sievišķīgu mātes jūtu izpaudums pat pret nedzīvo mīluli, ko auklētāja piespiedusi sev klāt kā sargādama. A. Kopmaņa tēlos, cik izdevies tos redzēt, ir īpatnība un dzīvība. Žēl, ka tēlnieks, kas vairāk kā jebkurš mākslinieks saistīts ar veidojamo vielu, pašreizējos apstākļos trimdā nevar izteikties lielākos darbos.

Izstāde atvērta līdz 18. martam.

A. G.

Meta Skrastiņa

DZIMTENES ZIŅA

No dzimtenes saņēmu ziņu —
Sīku, mazu grāmatiņu;
Kā dzimtenes pieskārienu
Rokās es auklēju viņu.

Tur sāpju avoti veras
Kā plaisotu zemes krūts.
Un drūposā mājā tveras
Kāda saļugi loga rūts.

Tur baltās bērzu birzis
Sirpis sarkanais kauj, —
Manu tautu kā nezāli, virzu
No zemes laukā rauj.

Teiks gaišie Lieldienu zvani
Kādu brīnumu pasaulē,
Dievs, Pestītāju sūti
Tu manā dzimtenē!

PEINAS KOLLEDŽAS SKOLOTĀJS LATVIEŠU VALODĀ RAKSTA ROMĀNU

(Paine College language professor writes novel — in Latvian)

Ar šādu virsrakstu The Augusta Chronicle-Herald š. g. 5. febr. numurā ievietojis rakstu par romāna Viļņi autoru Dzītaru Freimani. Sniedzam no tā dažus izvilkumus:

„Kolledžas valodu skolotājs Dz. Freimanis tikko laidis klajā savu pirmo romānu latviešu valodā, kas iznācis Astras apgādā Toronto. Tas rakstīts tiem latviešiem, kam palaimējies izbēgt no komunistu terrora dzimtenē. Romāna tituls ir Viļņi, un tas simbolizē: ārēji — laimīgu un nelaimīgu notikumu virkni, iekšēji — cerību un izmisuma, ideālisma un skepticisma, ticības un neticības cīņu indivīdos. Tēlotās personas ir latvieši, pa lielākai daļai jauni ļaudis. Darbība sākas kara pēdējā vasarā dzimtenē un turpinās Vācijā, pēdējā kara cēlienā un pirmajos gados pēc kara, kad latvieši organizējās kā bēgļi. Bet visi ārējie notikumi: nometnes, pat studentu dzīves norise Baltijas universitātē ir tikai ar sekundāru nozīmi. Autora galvenais nolūks esot: tēlojamo personu attieksme pret ārējiem notikumiem, meklēšana pēc dzīves jēgas laikā, kad šķiet šī dzīves jēga cilvēkus zudusi.

Dz. Freimanis bez prozas rakstu darbiem latviešu valodā uzrakstījis ludziņu arī angļu valodā. Kad jautāts, kādēļ viņš dod priekšroku latviešu valodai, Dz. Freimanis atbildēja: „Varbūt es mēģināšu arī angliski. Tomēr autoram citas valodas nevar aizstāt mātes valodu. Kāds esot teicis, ka rakstīt dzimtā valodā nozīmē justies kā mājās, bet rakstīt citā, justies kā ciemos. Es domāju, ka viņš pareizi teicis, kaut arī tas ir patiesi, ka dažreiz mēs arī ciemos jūtamies kā mājās."

MINSTERĒ ATKLĀTS MODERNĀKAIS EIROPAS TEĀTRIS

Neparasts modernās architektūras sasniegums

Vestfāles galvaspilsētā Minsterē pēdējā kara laikā tika smagi izpostīta. Rosīgā kultūras dzīve bija pārtraukta, un lēnām atjaunojās tikai pirmajos pēckara gados. Taču pēdējo piecu gadu laikā Minstere ir atguvusi savu veco seju, jo visas ievērojamākās sagrautās celtnes atjaunotas to agrākajā stilā.

Šai sakarā spraigas diskusijas izraisīja teātra ēkas problēma, kamēr pēdīgi izšķīrās par modernās jaunceltnes projektu, ko izstrādāja kopēji četri jauni architekti. Pēc divpadsmit gadu šaurības un trūcīga izpildījuma izrādēm, februārī atklāja jauno, moderno teātra namu ar Mocarta operu Burvju flauta.

Tagad katrs garāmgājējs uz brīdi apstājas un vēro savādo celtni starp divām gotiskajām baznīcām. Tās sabijies pakrata galvu un skumīgs aiziet tālāk. Tiešām, liela daļa minsteriešu vēl tagad, kad jaunā celtne spīdoši apliecinājusi savu misiju, nevar īsti samierināties ar tās supermoderno stilu, kubisko un cilindrisko formu kopsavienojumā. Tas ir kaut kas pavisam jauns Eiropas gara pasaulē, bet arī reizē skaists modernās celtniecības apliecinājums. Kamēr sakrālā būvniecībā arī Eiropā jau tālu iets, tā ir pirmā jaunceltne daiļo mūzu izriecībām. Tā bijusi pārdroša pilsētas rātes vēra izšķiršanās par šo moderno plānu Vestfāles klasicisma metropolē, kur visas svarīgākās celtnes rekonstruē agrākā izskatā.

Minstere ir veca un slavena kultūras pilsēta ar tradicijām un centieniem, ko tā apliecinājusi cauri gadu simtiem. Minsteres teātra vēsture sākās jau 13. g. s. vidū, kad dzejnieks un kanoniks Bernhards dialogu veidā rakstīja savus morāliskos pamācību dzejojumus, kurus varēja uzvest uz skatuves. Būtībā dažādo spēļu sākumi sastopami jau daudz agrāk — saulgriežu un pavasara svētku kultiskajās spēlēs, kuras pārveidoja kristīgi-reliģiska satura drāmatiskos uzvedumus. Tālāk 15. g. s. Domā skolas skolnieki humānisma ideju iespaidā uzved komēdijas. Ar 16. g. s. vidu Minsterē darbojas patstāvīgas teātra trupas, šai laikā Minsteri apciemo arī itāliešu un angļu komēdianti. Franču sūtniecība 1645. gadā sarīko spožu operu un baleta uzvedumus. Francis fon Firstenbergs 1769. gadā nodibina Minsterē pirmo pastāvīgo komēdiju teātri, kur sāk uzvest Lessinga un arī pārējo vācu autoru darbus. Tātad Minstere ir viens no vecākiem Vācijas teātra kultūras centriem, ja atceras, ka Vīnē pirmo teātri atklāja tikai 1776 un Manheimā 1777. gadā. 1895 gadā atklāja jauno Lorcinga teātri ar Lorcinga operu Cars un Namdaris. Šajā laikā Minsteres mūzikas un teātra dzīvi vadīja pats Lorcings. Ar to sākās īstie teātra ziedu laiki Minsterē. Šis īsais atskats vēsturiskā secībā rāda rosīgo teātra dzīvi Vestfāles galvaspilsētā un liek nojaust Minsteres teātra publikas nemieru, kad vecās tradicijas jāiedzīvina modernajā jaunajā teātra namā.

KĀ GODALGOS 1955. GADA SASNIEGUMUS TĒLOTĀJĀ MĀKSLĀ UN SKULPTŪRĀ?

AICINĀJUMS GLEZNOTĀJIEM, GRAFIĶIEM UN SKULPTORIEM

ALA's Kultūras fonds vai gadījumā, ja darbību sāktu Ziemeļamerikas Kultūras fonds, arī šogad paredzējis godalgot 1955. gada labākos sasniegumus latviešu tēlotājā mākslā un skulptūrā. Bet tā kā Kultūras fonda tēlotājas mākslas referentiem nav bijis iespējams redzēt un novērtēt visus veikumus, tad, līdzīgi iepriekšējam gadam, arī šogad mākslinieki lūgti nosūtīt vienu līdz trīs darbus, kas paredzēti godalgošanai, Kultūras fonda valdes loceklim E. Šveicam, uz šādu adresi: Mr. E. Sveics c/o The Latvian Ev. Luth. Church of New York — 564 Second Street, Brooklyn 15, N. Y., U. S. A.

Darbi iesūtāmi līdz š. g. 10 aprīlim. Sūtīšanas izdevumi sedzami pašam sūtītājam, bet darbus, apdrošinātus, Kultūras fonda vadība nosūtīs atpakaļ uz sava rēķina.

Darbus var iesūtīt kā ASV un Kanadā, tā arī citās zemēs dzīvojošie latviešu mākslinieki.

Amerikas Latviešu Apvienības Kultūras fonda valde.

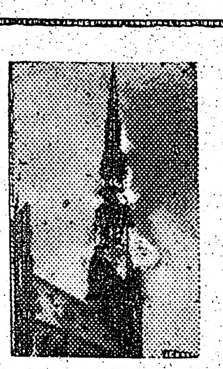

SVĒTRĪTA PĀRDOMĀM

DIEVBĒRNĪBAS DZĪVES ZIŅA

Mācītājs Arnolds Lūsis

„Es Tev pateicu, Tēvs, ka Tu šīs lietas esi paslēpis gudriem un prātīgiem, bērniem tās darīdams zināmas. Tiešām, Tēvs, tā tas ir bijis Tavs labais prāts." (Lūk. 10. 22.)

Visur un visos laikos cilvēki ir meklējuši Dievu un vēlējušies saskaņot savu dzīvi ar Dieva gribu un Dieva nolikumu. Kā Dievam tuvāki kļūt? — šis jautājums neatlaidīgi ir nodarbinājis gudros domātājus, filozofus, praviešus un augstāko patiesību meklētājus visās reliģijās. Un tie devuši cilvēcei dažādas atbildes. Viens ir skubinājis cilvēkus vairīties no ļauna, darīt labu un ar labiem darbiem iemantot Dieva labvēlību un žēlastību. Otrs — blakus labiem darbiem cildinājis Dievam ziedoto upuri — izpirkšanas maksu par saviem grēkiem un pārkāpumiem. Trešais — redzējis ceļu pie Dieva gara uzvarā pār miesu un miesas tieksmēm. Ceturtais — bijis pārliecināts, ka Dievam var kalpot un Dievu var atrast tikai tas, kura attīstītais saprāts spēj atšķirt labo no ļaunā... Jā, ceļi pie Dieva ir bijuši tikpat dažādi, cik dažādi savā rakstūrā un domāšanā ir bijuši paši to rādītāji. Bet arvien šie ceļa rādītāji ir centušies runāt un rakstīt tā, lai viņu vārdos būtu vērojams gudra vīra spriedums, lai tur būtu samanāmas jauna un oriģināla domātāja atziņas.

Jēzus pie mums nāk ar citu aicinājumu. „Topiet kā bērni," Viņš mums saka, „jo patiesi, patiesi es jums saku, ja jūs nekļūsiet kā bērni, neredzēt jums Dieva valstību." Vai arī: „Es Tev pateicu, Tēvs, ka tu šīs lietas esi apslēpis gudrajiem un prātīgiem, bērniem tās darīdamis zināmas. Tiešām, Tēvs, tā tas ir bijis Tavs labais prāts" (Lūk. 10. 22.)

Dažādās variācijās, atkarā no situācijas, kādā šis jautājums uzdots, Jēzus saviem klausītājiem atgādina, ka **cilvēka ceļam pie Dieva jābūt bērna ceļam pie Tēva, kas soda un žēlo, mīl un pārmāca.** Jēzus mācība par cilvēka un Dieva attiecībām ir **dievbērnības dzīves ziņa — sirsnības un mīlestības apgarota** ticība un paļāvība Dieva tēviškai gādībai, žēlastībai un svētībai.

Neviens mirstīgais, kas aizgājis no krāšņā, saulainā bērnības krasta, nav otreiz varējis tajā atgriezties. Sākt savu dzīvi atkal no gala mēs nespējam. Tā ir kā upe, kas netek atpakaļ. Bet Jēzus jau arī nesagaida lai mēs kļūtu par bērniem. Jēzus grib, lai mēs Dievu meklējot, to darītu kā bērni. Jēzus grib, lai mēs savā ticībā, čaumalai dzīvē, varbūt sairstot, kodolu tomēr paglabātu veselu un neievainotu. Un šis ticības kodols ir atziņa: Dievs ir kā Tēvs visiem cilvēkiem. Dievs mīl visus cilvēkus, mīl katru no mums. Viņa mīlestība ir kā saule, kas silda bagāto un nabago, augsto un zemo, slimo un veselo, stipro un vājo. Tās gaismā var nostāties labais un ļaunais, taisnais un grēcinieks, jo Dievs ir žēlīgs. Dievs ir pacietīgs. Viņš negrib atstumt un pazaudēt nevienu cilvēku. Visus Viņš aicina un sauc pie sevis. Jo mūs visus Viņš mīl un grib redzēt atgriežamies savā Tēva namā.

Bet mūs visus var piemeklēt arī Dieva Tēva bardzība. Jo Tēvs, kas savus bērnus patiesi mīl, dažreiz ir spiests tos arī pārmācīt.

Un lūk, šie brīži, kad jāiet bargā Dieva skolā, mums bieži vien var kļūt par klupšanas un piedauzības akmeni. Grūtumā un bēdās, neveiksmēs un pārbaudījumos, cilvēks var no Dieva novērsties, sacelties pret Dievu, zaudēt ticību Dieva mīlestībai un Dieva gudrajam padomam. **Šādos brīžos mūs var glābt tikai dievbērnības dzīves ziņa.** Šādos brīžos mums spēku var dot tikai pārliecība, ka tēvam, kas savus bērnus mīl, ir tiesības tos arī pārmācīt. Rokai, kas glāstījusi, tiesības dažkārt griezt arī rīksti. Ja mēs vecāki, šo atziņu aizmirstu paši savus bērnus audzinot, tad vēlāk mums to nāktos rūgti nožēlot.

Un kamdēļ gan lai Dievs rīkotos citādi ar mums cilvēkiem? Ar mums, kas esam, varbūt pārkāpuši visus Viņa baušļus? Ar mums, kas savā sirdī bieži vien glabājam daudz dzēlīga ļaunuma, tumšu dziņu un kaislību?

Protams, šāda ticība nevienam nav iemācāma. Tā mūsos izaug tikai ar laiku, gadiem aizejot, kad esam mācījušies pazīt paši sevi, savas kļūdas, savas vainas, savu nespēku un nevērību. un viss, ko mēs šajā ziņā varam darīt, ir — saglabāt mīlestību uz Dievu tāpat, kā esam to saglabājuši pret saviem vecākiem. Varbūt, ka dažriez mēs esam savus vecākus pārpratuši, esam pret tiem izturējušies ļauni un netaisni; esam kurnējuši, varbūt viņus pat tiesājuši... Un tomēr, gadiem aizejot, mēs visi atzīstam, ka vecāki mums tikai labu vien vēlējuši, ka mums jābūt pateicīgiem par visu, ko tie mūsu labā darījuši.

Tāpat mums jācenšas paļauties arī Dieva nolikumam, kas atklājas mūsu mūža baltās un nebaltās dienās. Klausoties mūsu Kunga un Pestītāja mācībā, tas nav vairs grūti. Jo tad mēs redzam, ka aiz visa, kas ir bijis, ir un būs — stāv Dieva tēviškā mīlestība un Dieva nolikums

Jēzus gaišās personības iespaidoti, Jēzus mācības apgaroti, viņa laika biedri un sekotāji jutās tuvu Dievam. Un šī tuvības izmaņa tiem deva apbrīnojamu ticības spēku, drosmi un paļāvību. Viņi gan dzīvoja šai pasaulē, bet viņi vairs itkā nepiederēja šai pasaulei. Viņi bija atraduši īsto Dievu, Dievu Tēvu. Gudrie filozofi to bija velti meklējuši. Pat slavenais grieķu filozofs Aristotelis, Dievu meklējot, nebija ticis tālāk kā līdz atziņai, ka Dievs ir visuma „pirmais kustinātājs." Un gudrajam Platonam par Dievu nebija vairāk ko teikt, kā viss tas, ka Dievs ir „augstākā ideja."

Tiešām, maza bērna ticībā ir vairāk patiesības un atziņas nekā daudzu un slavenu filozofu darbos un grāmatās. Līdz ar Jēzu mēs tamdēļ varam liecināt: „Es Tev pateicu, Tēvs, ka Tu šīs lietas esi apslēpis gudriem un prātīgiem, bērniem tās darīdams zināmas. Tiešām, Tēvs, tā tas ir bijis Tavs labais prāts."

Arī mums nav citas izvēles. Ja mēs gribam atrast Dievu, tad mums ir jāklausās, ko mūsu Kungs un Pestītājs mums stāsta par Dieva būtību, Dieva īpašībām un Dieva nostāju pret cilvēkiem. Un neviens cits šai ziņā Viņu nespēj aizstāt, jo visa Jēzus dzīve, Viņa personība un Viņa darbi liecina, ka Viņš nācis no Dieva un pazinis Dievu.

Saviem laika biedriem un mācekļiem Jēzus ir norādījis: „Svētīgas ir tās acis kas redz, ko jūs redzat, ... jo pat starp praviešiem un ķēniņiem daudzi ir vēlējušies redzēt, ko jūs redzat, un nav redzējuši; dzirdēt, ko jūs dzirdat, bet nav dzirdējuši." (Lūk. ev. 10.)

Un kad Jānis Kristītājs, iesprostots Cezarejas cietumā, sūta divus no saviem mācekļiem pie Jēzus, lai tie viņam jautātu: „Vai tu esi tas, kam bija nākt jeb vai mums būs kādu citu gaidīt?" — tad Jēzus tiem atbild: „Ejiet, un pastāstiet Jānim, ko jūs dzirdat un redzat: akli redz, tizli iet, spitālīgi top šķīsti, kurlie dzird, mirušie ceļas augšā un nabagiem prieka vēsts top sludināta." (Mat. ev. 10. 5.)

Jēzus darbi liecināja, ka Viņš pazīst Dievu un rāda ceļu pie Dieva. Par velti farizeju un rakstu mācītāju sakūdīti jūdi jautā: „Vai šis nav Jāzepa dēls, kura tēvu un māti mēs pazīstam? Kā tad viņš saka: es esmu nācis no debesīm?" Bet Jēzus tiem atbildēja: „Nekurniet savā starpā! Neviens nevar nākt pie manis, ja viņu nevelk Tēvs, kas mani sūtījis. Nevis it kā kāds būtu Tēvu redzējis, kā vien Tas, kas no Tēva ir nācis... tas Tēvu ir redzējis." (Jāņa ev. 6. 46.)

(Nobeigums 8. lpp.)

HARALDS BERINO

Viņa orātoriju Kristus Tiesāšana pirmoreiz Ziemeļamerikas kontinentā atskaņos 1. ev.-lut. draudzes koris 17. martā, plkst. 8 vakarā sv. Andreja baznīcā Toronto. Solists Boriss Piekalnītis (bass), pie ērģelēm T. Ķeniņš.

TĀLIVALDIS DANGAVS

Ed. Keiša viņete

STĀSTS

no cikla Strandējošo sala

(22. turpinājums)

Tas bija svarīgas izšķiršanās brīdis, ko pārdzīvoju, iekām gaidītā laiva pienāca pa šāvienam. Nemērojamu dziļumu ieraudzīšana sevī, tā ka acis aizsitas šausmās, un tu esi laimīgs, ka bezdibeņiem beidzot aizvelkas priekšā tumsas plīvuri, kuru priekšā tad nu Jā un Nē uzsāk savu tradicionālo divkauju, šinī gadījumā par Piekto bausli un Taisnību. Biju soģis, un izšķiršanās nāca par labu Taisnībai. Kā uz mani, tā uz Čačalaku attiecās ‚Tev nebūs nokaut' bauslis. Viņš jau to bija pārkāpis kā slepkava, es to pārkāpšu kā soģis ar Taisnības scepteri rokā.

Katrā cilvēkā ir nojēga par labo un ļauno. Katrs arī gaida, ka labie darbi taps atalgoti un ļaunie sodīti. Ja noziedznieks mierīgi nomirs savā gultā, vai tad cilvēkā nepamodīsies šaubas par Labā eksistenci un dziņa darīt ļaunu? Ja noziedznieku ķer sods, uzvar Labais.

Pie ieejas līcī jau parādījās gara laiva ar vienu airētāju priekšā, otru pakaļgalā. Ar virves galu rokās gar upmalu skrēja indiānis. Čačalaka sēdēja kā svece zem baldachīna, gardibeni galvā. Tā bija labs mērķis, liku Taisnības scepteri pie pleca un nolaidu gaili. Krita gardibene, Čačalakas rokas izšāvās tai pakaļ gaisā, un laiva bīstami sasvērās. Reizē sāka bļaut laivas viņējā gala vīrs, laikam ievainots, un lēca ūdenī uz upes vidu; pāris reizes tas parādījās virs ūdens, tad nogrima. Arī viens airis ieslīdēja upē, atbrīvojies no airētāja rokām. Priekšējais airētājs jau jutās pa pusei iznīcināts ar vienu airi vien. Bet Čačalaka brēca vienā laidā un ar divām pistolēm šāva visapkārt. Patrona ložu sabiedēts, kaukdams virves vīrs laidās krūmos. Nu bija reize manai šautenei palaist balsi, un dažas lodes, viena otrai sekodamas, izurba laivā caurumus tieši blakām ūdens virsmai. Airētājs redzēja sūci, metās upē, peldēja uz krastu un pazuda. Čačalaka it kā apmulsa, palicis viens. Šo mirkli izmantoju, lai notēmētu un izšautu pret pistoli viņa labajā rokā. Laivā iebira abas rokas kā aspvilinātas atrāvās no pistolēm, tā ka augums tik tikko neatgāzās atmuguriski uz laivas malas un neievēlās upē. No šī stāvokļa resnais nu meta savu svaru uz pretējo pusi, tā gandrīz apsviezdams laivu uz mutes, un tad sēdus iekrita laivas vidū, beidzot dabūdams līdzsvaru. Kad piejāju pie laivas, samircis viņš cēlās kājās, līdzi celdams gaisā rokas, kad pamanīja pret sevi vērstu šautenes stobru.

„Še, še nauda!" viņš nolaida vienu roku un izvilka no kabatas pasmagu maisiņu.

Ar šautenes stobru izsitu naudas kuli no rokas, un tā nogrima upē.

„Vai pazīsti mani?" nu jautāju.

„Nē, nē, nē..."

„Kāpēc tu nogalināji manu brāli?"

„Es to nav darījis," viņš trīcēja.

„Kā tad radās tavā pirkstā viņa gredzens un mana tēva drēbes mugurā? Mauc nost gredzenu!"

„Es nevaru."

Pacēlu šauteni tā, ka stobra caurums raudzījās viņa acīs.

„Es maukšu... Jau maucu..." viņš pūlējās gluži sarkans. „Es nevaru."

„Griez pirkstu nost!"

„Ko: pirkstu?... Nu!... Bet vai tad atstās dzīvu?"

„Jā. Še nazis. Pasteidzies!"

Čačalaka pievēra acis un laida asmeni pāri pirkstam. Tikko viņš sajuta asinis, nazis gļēvi izkrita no rokas un slepkavnieks, pirkstu saķēris, sāka kaut kā veca sieva.

Tas bija riebīgi pāri par mēru.

Vairs nevēlēdamies redzēt šādu skatu un zinādams, ka upe pilna piraņām, kas saplosa ik radījumu, ja tam kāds svaigs pušums, nolēmu tiesāšanu nobeigt citādi un ātrāk. Tāpēc dzinu zirgu virsū laivai, kaut arī peldus, iekām no līča mierīgajiem ūdeņiem tā ievirzījās straumē, kas tad laivu nesa uz upes vidu. Nu steidzos atgriezties seklumā, no kurienes manas paklausīgās lodes skrēja atvērt ūdenim vairākas ieejas laivā. Bļaudams, kliegdams, palīgā saukdams, raudādams, lūgdamies un draudēdams Čačalaka attālinājās, un laiva grima.

Tad ūdeņi paņēma laivu, piraņas — slepkavu.

Es noslaucīju roku pie rokas un jāju prom.

Un tu domā tik mierīgi aizjāt? Vai dzīvi nepalika divi liecinieki pret tevi? Jo tava taisnība likumu priekšā tomēr tikai slepkavība uzbrūkot, kāda balss manī sāka urdīt manu prātu, un man bija jāgriežas atpakaļ un jātriec zirgs gar krastu, aculieciniekus meklējot.

Tika izbradāti krūmi krustām šķērsām — neviena paša!

Bailes kā ar ugunsratiem aizrauj bēdzēju tālumā, balss nerimās. Tie jau ir galā un piekliedz pilsētu par nodarīto. Pilsētas tēvi un tiesneši stāv vārtos ar ķēdēm un gaida tavu ierašanos, lai mestu cietumā. Un kur nu tu dēsies?

„Man ir ieteikuma vēstule uz Viļarikas pilsētu," es atbildēju pats sev.

Ar šo vienīgo cerību devos tālumā, līkumu līkumiem vien, no Asunsionas vairīdamies, iekām nokļuvu uz ceļa, kas taisni veda uz Viļariku.

Otrā dienā ierados gala punktā. Izdibināju, kur man ejams, un devos turpu. Bet — ai liktenis! — nonācu tur drusku par vēlu, jo persona, kurai nesu vēstuli, nupat bija mirusi. Pat asaras spiedās acīs par tādu sagadīšanos, un es sāku raudāt pa īstam līdz ar citiem. Tas sanākušajiem lika brīdi piemirst līķi un domāt par mani.

„Par ko raud šis svešinieks?" droši vien, tā viņi minēja.

Sānis un ne visai labvēlīgi manī skatījās jaunā atraitne, varbūt domādama, ka esmu mirušā nelikumīgs dēls, kas var pretendēt uz mantojumu un tā samazināt viņas daļu. Reizē ar māti manī ievērās un pasmaidīja viņas pusaudzis meitēns. Tad pie manis pienāca mirušā brālis, un es viņam nodevu vēstuli.

Parīt man vajadzēja atnākt vēlreiz.

Kad es apmeklēju šo namu pēc pāris dienām, no tā bija izgājis bēru gaiss, varbūt reizē jau ar zārku. Mani pieņēma atraitne, tērpusies melnā, un viņai sēru drēbes tā piestāvēja, it kā būtu dzimusi atraitnes kārtā.

„Jūs esat nācis kā paša Likteņa sūtīts," viņa laipni runāja. „Vai esat francūzis?"

„Oui, Madam!"

„Esmu parīziete. Paga, cik nu būs? Laikam divpadsmit gadu, kopš esmu šeit," viņa nopūtās. „Fū, jau veca esmu kļuvusi šitos džungļos."

„Madam, jūs pārspīlējat. Nebūtu jūs redzējis aizvakar, bet tikai šodien, domātu, ka vēl neesat precējusies. Ka..." es apjuku par savu neveiklo valodu.

„Šķelmis!" viņa koķeti ieteicās. „Jūs tikai redzat mani ar savām jaunekļa acīm."

Jutu, ka nosarkstu.

„Redziet nu," viņa smaidīja, „tik jauns, ka vēl sarkstat kā zēns."

Tad viņa kļuva lietišķa.

„Kad nu esmu bez vīra," kundze sāka, „man ir vajadzīgs uzticams cilvēks estansijai. Tāpēc jums piedāvāju komisionista vietu. Ceru, ka nevilšos jūsos."

„Kundze," ierunājos aizkustinājumā," esmu šeit zaudējis savus tuviniekus un vēlos kādu vietu sajust par savu māju. Centīšos darīt labāko, lai neviltos manī."

Vēl pārrunājām par algu, saņēmu viņas norādījumus un tad šķīros, noskūpstīdams roku glītajai kundzei.

Izgāju pa durvīm laimīgs.

(Turpinājums sekos)

MĒNESRAKSTS DZIMTENES BALSS

Iznācis mēnešraksts Dzimtenes Balss šī gada pirmais numurs. Šinī numurā ar rakstiem piedalās prof. Dr. Z. Vitens, Dr. P. Cirsis, S. J., L. Sargunas, K. Putrans, N. Picka, A. Spoģis u. c.

Tā paša mēnešraksta 2. burtnīcas saturā: pr. A. Brūmaņa ievadraksts gavēņa pārdomām, pāvesta p. g. Ziemassvētku vēstījuma tulkojums, doc. N. Valtera apcere par trimdas jēgu, P. Cirša oponējums jautājumā par latviešu vēsturnieku nostāju pret kristīgās ticības ievešanu Latvijā, atmiņas leģionāru izdošanas 10 gadu atcerei, jubilejas, ziņas no latviešu katoļu draudzēm u. c.

Atbildīgais redaktors ir prāv. K. Vilnis, Zviedrijā un žurnālu Toronto pārstāv A. Kivlenieks, 12 Raglan Ave, tālr. LO 4219.

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

Auto skola Baltic

Apmācības auto: Apmācības laiks:

OLDSMOBILE autom. transmisija .... 6—8 st.
CHEVROLET standart transmisija .... 8—10 „
¾ t FORD standarts šoferiem .... 10—12 „

Visiem kursantiem garantēju atļaujas

AUG. MASINGS
100 High Park Ave, Toronto, tel. RO 7-7944

Vai tevi interesē
LATVIEŠU MĀKSLA, LITERĀTŪRA UN ZINĀTNE SVEŠUMĀ?
Ja neesi vēl gluži iemidzinājis savu garu, tad lasi un abonē

CEĻA ZĪMES

žurnālu gara kultūrai, galvenā redaktora JAŅA ANDRUPA un redakcijas kollēģijas ANDREJA EGLISA, ALBERTA JĒRUMA, KUNTA LESIŅA un VALDEMĀRA TONES vadībā.
Abonementus pieņem un atsevišķus numurus var iegādāties
DV KANADAS GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., tel. EM 8-0792
Atsevišķa numura cena $1.20, 6 mēn. abon. $3.50, par 1 gadu $6.80

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
68 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.
Runā krieviski, vāciski un latviski

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās
3537 PARK AVE, MONTREL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 3-9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

Kanadieši aptur saaukstēšanās iespējas 4 veidos ātri ar BUCKLEY'S pretsaaukstēšanās kapsulām.

Neizlaidiet saaukstēšanos no jūsu kontroles. Vienmēr līdz ar pirmām pazīmēm par saaukstēšanos, iesnām steidzieties tās apturēt ar BUCKLEY'S COLD CAPSULES. Šīs kapsulas ir līdzvērtīgas ārsta receptēm - tās aptur ne tikai vienu, bet četrus saaukstēšanās paveidus un pie tam ātrā veidā.

1. Aptur šķaudīšanu, iesnas, apaukstēšanos un mazina karstumu.
2. Aizvada nepatīkamo sajūtu.
3. Aptur galvas sāpes, kas radušās sakarā ar saaukstēšanos.
4. Uztur ķermeni fiziski un garīgi stipru.

12 devas — 35c; 30 devas — 70c
Pārdošanā visos drogu veikalos

Bezmaksas — BUCKLEY'S WHITE RUB.

Šis ir labākais Kanadas līdzeklis pret reimatismu, artrita un pieres sāpēm. Paredzētās bezmaksas devas saņemšanai pievienojiet 15c. (kas domāti pasta izdevumu segšanai) un adresējiet:

W. K. BUCKLEY LTD.
559 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
LA

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimībās
260 St. Clair Ave, W. Toronto
Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Pie
TIP TOP TAILORS
jūs atradīsit

Tip Top darbnīcas Toronto, Ont.

Stiļu Paraugu Krāsu
pēc jūsu izvēles

Roku darināti, pēc mēra, piemēroti jūsu augumam

"CLUB" uzvalki $49.95
"TIP TOP" uzvalki $59.95
"FLEET STREET" uzvalki $72.50

Pērciet ar uzticību — jūs būsit apmierināti vai arī saņemsit naudu atpakaļ.

Laba kreditēšanās

Tip Top pārstāvības ir visur
TF55-1

TIP TOP TAILORS

Frank Vass B.A
ADVOKĀTS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
(College un Spadina ielu stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto

PLAŠĀKĀ
DV GRĀMATNĪCA
123 HURON ST., TORONTO, ONT., CANADA, TEL. EM 8-0792

VIENMĒR KRĀJUMĀ:

- VISJAUNĀKIE IZDEVUMI
- ROMĀNI
- STĀSTI
- NOVELES
- DZEJAS
- BĒRNU GRĀMATAS
- REITERA KOŖA SKAŅU PLATES
- ŽURNĀLI
- „DELTA" SMARŽAS

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

PADOMI NAMAMĀTĒM

M. KRONE-BALDUMA

Ievērojot diētu, var ieturēt slaido līniju

Daudzi mūslaikos domā par to, kā ieturēt slaido līniju, vai pareizāk sakot, daudzi, kas ir pāri par normālo svaru, no liekā svara grib atbrīvoties. Lai to panāktu, ir jūturas pie diētas. Gadījumā, ja jātbarīvojas no lielāka svara, vajadzīgs ārsta atzinums. Ja pareizi ietur diētu, neēdot starplaikos, tad 10 dienās var atsvabināties no 10 liekām mārciņām.

Kas tad jāēd? Lūk ēdienu karte 10 dienām — brokastis, pusdienas un vakariņas.

1) Pirmdien: 3 sautētas plūmes, tase melnas kafijas.

2 krāsnī ceptas kotletes, tomātu šķēles, kāpostu vai ābolu salāti bez krējuma vai majonēzes, gatavoti ar citrona sulu un garšvielām. ½ glāzes pilnpiena, tēja vai kafija.

1 glāze pampelmusu sulas, krāsnī cepts vērša gaļas stēks, ½ tases novārītu zirņu, seleriju salāti, tase tējas ar citronu.

*

2) Otrdien: 1 mīksti vārīta ola, 1 šķēle kviešu maizes, 1 tase melnas kafijas.

1 mīksti vārīta ola, sautēti burkāni bez taukvielām, ½ glāzes vājpiena, tēja ar citronu vai melna kafija.

1 tase sakņu novārījuma, krāsnī cepta aknu šķēle, ½ tases novārītu puķu kāpostu, lapu salāti, 1 tase melnas kafijas.

*

3) Trešdien: 1 glāze tomātu sulas, 1 tase melnas kafijas.

Mazs krāsnī cepts vērša gaļas stēks, apm. ½ tase sautētu zirņu vai krūmu pupu, bez taukvielām, ½ glāze pilnpiena, tase melnas kafijas.

1 tase kaulu novārījuma, 1 karbonāde, krāsnī cepta, tomātu un seleriju salāti, 1 tase tējas ar citronu.

*

4) Ceturtdien: 1 mīksti vārīta ola, 1 šķēle kviešu maizes, 1 tase melnas kafijas.

1 mīksti vārīta ola, ½ tases sautētu spinātu vai novārītu puķu kāpostu un 1 novārīta seleriju sakne, ½ glāzes vājpiena, 1 tase tējas ar citronu.

1 tase sakņu novārījuma, 1 gabaliņš krāsnī ceptas zivs ar citronu, ½ tases spinātu, lapu salāti, 1 tase melnas kafijas vai tējas.

*

5) Piektdien: 1 cieti vārīta ola, 1 šķēle grauzdētas kviešu maizes, 1 tase melnas kafijas.

1 mīksti novārīta ola, ar novārītām zaļām krūmu pupiņām un kāpostu salātiem, ½ glāzes pilnpiena, 1 tase melnas kafijas.

1 tase vistas buljona, 1 gabaliņš vistas gaļas, augļu salāti bez cukura, 1 tase melnas kafijas.

*

6) Sestdien: 1 apelsīns, 1 tase melnas kafijas.

Mazāks teļa gaļas stēks krāsnī cepts ar burkānu salātiem, 1 glāze vājpiena, 1 tase melnas kafijas.

1 glāze tomātu sulas, 1 šķēkle jēra gaļas cepeša krāsnī ceptas bez taukiem, lociņu vai zaļo piparu salāti, 1 tase tējas ar citroun.

*

7) Svētdien: 1 glāze pampelmusa sulas, 1 mīksti vārīta ola, 1 tase melnas kafijas.

1 tase sakņu novārījuma, 1 šķēle vēršgaļas cepeša bez taukiem un mērces, novārīti kāļi, tomātu šķēles, tēja ar citronu.

3 šķēles novārītas vērša mēles, lapu un tomātu salāti, augļu kompots bez cukura, 1 tase melnas kafijas.

*

8) Pirmdien: 1 cieti vārīta ola, 1 šķēle kviešu maizes, (var arī grauzdēt), 1 tase melnas kafijas.

1 mīksti vārīta ola, novārīti puķu kāposti vai sagatavoti salāti ar zaļiem pipariem un lociņiem, ½ glāzes pilnpiena, 1 tase melnas kafijas.

Viena glāze apelsīnu sulas, viena šķēle teļa karbonādes krāsnī ceptas (vai 2 mazākas) ½ tases novārītu puķukāpostu, 3 tomātu šķēles, ābolu salāti bez cukura, 1 tase melnas kafijas.

*

9) Otrdien: 1 pampelmuss vai apelsīns, 1 tase melnas kafijas.

Vērša vai teļa gaļas kotletes krāsnī ceptas, 1 tase novārītu burkānu, ½ glāzes pilnpiena, tase tējas ar citronu.

1 glāze tomātu sulas, 3 vistu aknas krāsnī ceptas vai novārītas, novārīti burkāni, seleriju kātu salāti, 1 tase melnas kafijas.

*

10) Trešdien: 1 mīksti vārīta ola, 1 šķēle kviešu vai saldskābās maizes, 1 tase melnas kafijas.

1 mīksti novārīta ola, ½ tases sautētu zirņu, tomātu un gurķu šķēles, ½ glāzes vājpiena, 1 tase melnas kafijas.

1 tase dzidra buljona, 2 šķēles teļa gaļas cepeša, lapu salāti, melna kafija vai tēja ar citronu.

Tējas un kafijas saldināšanai, ja vēlas, var ņemt sacharīnu pēc diētas ieturēšanas. Salāti jāsagatavo bez krējuma vai majonēzes, un gaļa pēc iespējas cepama krāsnī. Tāpat olas nav cepamas, bet vārāmas.

JŪS KALPOJAT, ARĪ ZIEDOJOT

Nav svarīgi, kādos apmēros ziedojat, svarīgi ir, ja to darāt visu cauru gadu ar Kanadas Sarkanā krusta starpniecību. Vienmēr kaut kur Kanadā daudziem tiks palīdzēts, jo vajadzību ir daudz, daudziem tiek palīdzēts dzīvības saglābšanai. Tā daudzās sirdīs un mājās izjūt labdarību, daudzu dzīvi atvieglojot.

VĒLĒDAMIES ZIEDOT, ZIEDOJIET SARKANAM KRUSTAM

Visi Sarkanā Krusta darbinieki ir brīvprātīgi. Bez saviem ziedojumiem, tie vēl ziedo brīvo laiku darba veikšanai, lai citiem palīdzētu.

Latvijas Amerikā Hamiltonā
abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem
JĀNIS GAILĪTIS,
79 SMITH AVE,
Hamilton, Ont., tel. JA 8-3247

R. BLAUMAŅA
KOPOTI RAKSTI
8., 9., 10. sējumi,
ies. $11.60
Dabūjami
DV GRĀMATNĪCĀ
123 HURON ST., TORONTO

INGRIDA VĪKSNA
Es saku paldies

Dzejas
Glītā sējumā
$2.75

Pieprasiet
DV
GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto
un visos lielākos grāmatu galdos

ARTURS VOITKUS
APROCE
NOVELETES

Astrīdes Robežgruntnieces vāka rotājumi
$1.90

GRĀMATU APGĀDS

MEDUSLĀCIS

BRĪVPRĀTĪGO ORGANIZĀCIJU VADĪTĀJI...

...ja jums ir interese par sadarbību programmas sastādīšanā un sagatavošanā...

- lai palīdzētu jaunkanadiešiem kļūt par Kanadas pavalstniekiem,
- lai pārrunātu un radītu interesi jūsu biedru un draugu vidū par problēmām, kas saistītas ar pavalstniecības jautājumiem,
- lai sagādātu plašāku informāciju par Kanadu un Kanadas iestādēm....
- ...Kanadas Pavalstniecības nodaļa vienmēr jums pakalpos katrā iespējamā veidā.

Tuvāku norādījumu saņemšanai stājieties sakaros ar apgabalā pārstāvi – viņu biroji atrodas, zemāk norādītās vietās:

1200 Bay St., TORONTO, ONT.

Federal Bldg., 150 Main Street, W., HAMILTON, ONT.

1247 Guy St., MONTREAL, P.Q.

Room 537 Dominion Public Bldg. WINNIPEG, MAN.

10138 "A" St., EDMONTON, ALTA

Immigration Bldg., VANCOUVER, B.C.

THE DEPARTMENT OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION
OTTAWA CANADA

Hon. J. W. PICKERSGILL, ministrs

LAVAL FORTIER, viceministrs

1956. G. 24. MARTĀ, PLKST. 20.00 SV. ANDREJA BAZNĪCAS
ZĀLĒ (Carlton un Jarvis) TORONTO

ALMA MAČA

LASĪS STĀSTUS UN FRAGMENTUS NO MĒRNIEKU LAIKIEM
UN LIRISKUS DZEJOĻUS

Ieeja $1.00, skolēniem puscena

Biļetes iepriekš dabūjamas Lotus puķu veikalā 802 Bathurst St.,
Calla puķu veikalā 727 Danforth Ave.

DV TK

Kas?... kvalitātes, kvantitātes vai cenas ziņā var līdzināties ar

Wilson's
SINCE 1875

APELSINU AUGĻŪDENS — COLA SODA ŪDENS

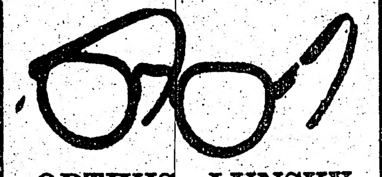

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Kapsi's Hair Styling
113 MAC PHERSON AVE.

Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krāsošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585 runā vāciski, krieviski un zviedriski

Ing. M. MARDI'S AUTOVADĪŠANAS SKOLA
490 College St., tel. WA 4-8219, Toronto
Automatisko un standarta transmisiju auto

PROM nepatīkamas SĀPES
Artritiskas un reumatisma sāpes.

Varat palīdzēt paši sev!

Tik ierīvējiet sāpīgās vietas ar BUCKLEY'S WHITE RUB, tūliņ jutīsities nesalīdzināmi labāk, tiks aizdzīts ķermeņa nogurums, veicināta asins cirkulācija. Atrofējušies muskuļi un sāpīgās locītavas ātri vien atgūs savu spraigumu. Kāpēc mocīties ar sāpēm un nepatīkamo sajūtu, labāk tūdaļ iegādājieties WHITE RUB, reizē ar to iegūsit labsajūtu. Tikai 59 c, nesamaksājama ir labsajūta, kad jūs atbrīvojaties no sāpēm.

Bezmaksas — parastā lieluma pudele. Iesūtiet tikai 15c pasta izdevumiem.

W. K. BUCLEY LTD., TORONTO
Nr. 177 LA

KANADA AUDZĒ SĒKLAS KARTUPEĻUS VISAI PASAULEI

Kanada aizvien ir bijusi pārtikas produktu eksportētāja uz citām zemēm. Kanadas vēsais klimats ir ideāls sēklas kartupeļu audzēšanai, tas ir veicinājis Kanadai ar šo vērtīgo ražojumu ierindoties galvenajā vietā pasaulē. Katru gadu Kanada izved miljoniem tonnu labas kvalitātes sēklas kartupeļu, lai apgādātu cilvēci ar nepieciešamo uztura līdzekli.

Augšējā illustrācija un teksts ir viena no sludinājumu serijām, ko THE HOUSE OF SEAGRAM ievietojusi laikrakstos un žurnālos visā pasaulē. Šie sludinājumi ievietoti ar nolūku, lai citas zemes labāk iepazīstinātu ar Kanadu, kā arī lai citām zemēm rādītu Kanadas ražojumu svarīgumu un kvalitāti.

The House of Seagram

LATVIJAS AMERIKĀ
MODERNĀ SPIESTUVE TORONTO
pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus:

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus: laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas, u. c.

Darbus apzinīgi un gaumīgi veic kvalificēti amatnieki ar praksi

Pasūtinājumus pieņem:
spiestuvē, 154 St. Patrick St., EM 8-3239
un kantorī, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792,
Toronto, Ont., Canada

Meklēju Gunaru Viņķi

no Rankas pagasta. Ziņas par vecākiem. Agrākā adrese: Rouyn Quebec. Kas zinātu viņa tagadējo adresi, lūdzu paziņot Jēkabam Vilkam, 28 Akron Street, Roxbury 19, Mass., U.S.A. (327)

Māte meklē VIKTORU ZVAIGZNI no Valkas, draugi — ANTONIJU ZARIŅS ar vīru VALENTINU no Rīgas, Meža parka. Rakstīt HERMINEI UDRIS, 75 Cedar St. Babylon, L. I., N.Y., U.S.A. (326)

LUDZ RAKSTIT

ELVĪRA Kristapa m., TĀLNORA, dz. Bērziņa (vīrs Oskars), lūdz rakstīt mātei Latvijā uz tantes Emmas adresi.

HIGH PARK — BLOOR rajonā izīrējams nemēbelēts dzīvoklis — 2 istabas un virtuve 2. stāvā. Tel. — RO 9-3081, Toronto. (264a)

HIGH PARK — BLOOR rajonā izīrējamas 2 gaišas istabas atsevišķi vai kopā ar vai bez mēbelēm. Tel. RO 7-7944, Toronto. (328)

BROADVIEW — DANFORTH raj. izīrējamas mēbelētas istabas ar pilnu pansiju, 75 Hampton Ave, Toronto. (305)

BLOOR — RUNNYMEDE izīrējama liela, gaiša labi mēbelēta istaba klusā mājā. Tuvu satiksmei. Zvanīt vakaros RO 7-5919, Toronto. (324)

S. VASARĀJA
Transporta uzņēmums
Tel. OL 1403,
Toronto

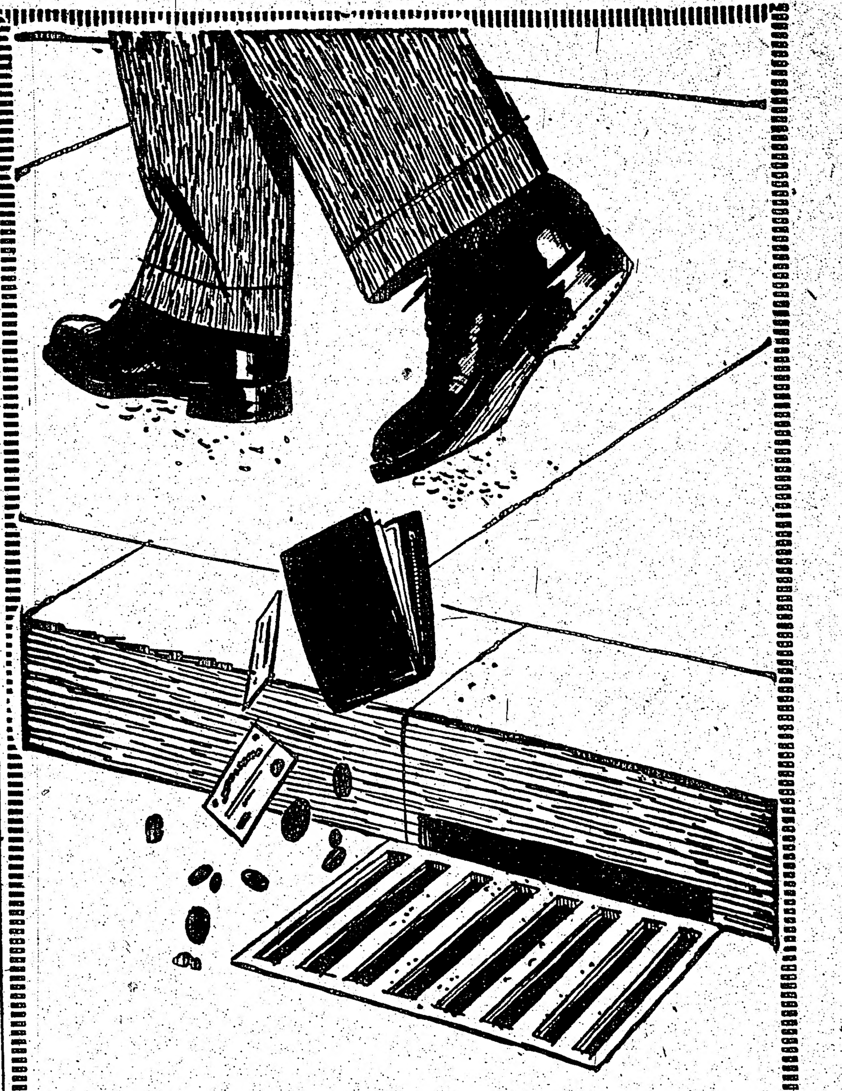

Neriskējiet pazaudēt naudu ... kārtojiet maksājumus ar čekiem

Nekad nenēsājiet lieku naudu sev klāt, jo tā iespējams to pazaudēt. To jūs labāk pārliecināsities, kad būsit atvēruši tekoša rēķina kontu Kanadas Komercbankā, reizē kārtojot maksājumus ar čekiem. Bez bažām čekus varat pārsūtīt pa pastu, kas ir drošs veids; līdz ar to kārtojamie maksājumi vienkāršojas, reizē ietaupīsit liekus soļus, kas būtu jāmēro, maksājot rēķinus skaidrā naudā.

Otra priekšrocība ar tekoša rēķina kontu ir tā, ka katra mēneša beigās jūs saņemat izdotos čekus atpakaļ, līdz ar bankas pārskatu. Šie izmaksātie čeki jums noder kā kvītis. Tā jums tiek palīdzēts kontrolēt jūsu konta stāvokli par noguldītājiem līdzekļiem.

Jūsu noguldītā nauda ir pilnīgā drošībā Kanadas Komercbankā. Šīs bankas kapitāls pārsniedz $2.000.000.000. Kanadas Komercbanka pieņem visāda veida iemaksas tekošā rēķinā, kā lielas summas, tā arī mazas. Jau šodien pat sazinieties ar jums tuvākās nodaļas vadītāju un atveriet kontu. Ikviens mūsu ierēdnis jums laipni pakalpos.

THE CANADIAN BANK OF COMMERCE
Dibināta 1867. gadā. Vairāk kā 700 nodaļu visā Kanadā

LITTLE BEAUTY SALON
(Īpašn. Erika Miltiņš) 428 St. CLARENS AVE, tel. ME 5937
(pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto
PIRMDIENĀS SLĒGTS

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Detroitā, sv. Pāvila ev.-lut. draudzē Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu 25. martā, plkst. 1.00 dienā, Emaus ev.-lut. baznīcā, 4432 12th Street, māc. J. Sīpols.

Plkst. 12.30 turpat — latviešu skola.

ČIKĀGA

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā, lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķirsons, Meivūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 13.-

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēneša 2. un 4. svētdienā plkst. 15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E. Grand Rapidī.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Mineapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis (331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302).

Pūpolsvētdienā, 25. martā, dievkalpojums ar dievgaldu.

Lielā Piektā, 30. martā, Sv. Vakariņa dievkalpojums.

Dievkalpojumi notiks Fort Viljamā Trīsvienības baznīcā, 560 May St. Sākums plkst. 6.30 vak. Svētdienās pusstundu pirms dievkalpojuma Svētdienas skola bērniem.

Māc. V. Šēfers, 659 Piccadilly St., London, Ont.

St. Katarīnās 25. martā, Pūpolu svētdienā, plkst. 3 pp. Kristus b. dievkalpojums ar dievgaldu.

Londonā, 30. martā, Lielā Piektdienā, plkst. 4 pp. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums ar dievgaldu.

Niagarā, 1. aprīlī, Lieldienās, pl. 2 pp. Jāņa baznīcā dievkalpojums.

Māc. E. Bērziņš, 5833-45 Ave Red Deer, Alta.

Māc. A. Čops, (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Sestdien, 17. martā, plkst. 8.00 draudzes koŗa koncerts.

Svētdien, 18. martā, dievkalpojuma nebūs.

25. martā, plkst. 11 rītā Pūpolsvētdienas dievkalpojums.

30. martā, plkst. 7 vakarā Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

1. aprīlī, Pirmās Lieldienās, pl. 10 rītā dievkalpojums.

Jaunatnes iesvētīšana 1. jūlijā. Jaunieši lūgti laikus pieteikties pie mācītāja.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510.

Svētdien, 18. martā, pl. 4 pp. sv. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Svētdien, 25. martā, plkst. 4 pp. sv. Jāņa baznīcā, Pūpolu svētdienas dievkalpojums.

Zaļā Ceturtdienā, 29. martā, pl. 8 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu sv. Trīsvienības baznīcā.

Lielā Piektdienā, 30. martā, pl. 6 vakarā dievkalpojums ar dievgaldu sv. Jāņa baznīcā.

Lieldienu rītā, 1. aprīlī, plkst. 5.30 no rīta — agrais dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

Lieldienu dienā, 1. aprīlī, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā.

Māc. A. Briedis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. OL 8171.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

18. martā, plkst. 2.30 pp. ciešanu laika dievkalpojums.

30. martā, Lielā Piektdienā, pl. 4 pp. dievkalpojums ar dievgaldu sv. Barnaba baznīcā.

1. aprīlī, Pirmās Lieldienās, pl. 6 no rīta dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā.

Bramptonas latviešu ev.-lut. dr. 25. martā, Pūpolu svētdienā, plkst. 1.30 pp. dievkalpojums ar dievgaldu Grace United baznīcā, māc. A. Briedis.

Māc. T. Aviks, 109 Emerson Ave tel. LA 6175, Toronto.

Pūpolu svētdienā, 25. martā, pl. 1.30 pp. dievkalpojums sv. Olava baznīcā ar archibīskapa pārstāvja prāvesta A. Skrodela piedalīšanos. Dievgalds.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Hamiltonā latviešu draudzē, sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Ave So).

Piektdien, 16. martā, plkst. 7.00 vakarā draudzes bībeles stunda — 20 Carrick Ave.

Svētdien, 18. martā, plkst. 3.00 pp. dievkalpojums bērniem; plkst. 4.00 pp. draudzes dāmu komitejas rīkotais svētbrīdis — garīgais koncerts, kurā Hamiltonas konservatorijas koris atskaņos Heinricha Schuetza: „Jēzus ciešanas stāsti pēc Jāņa evaņģelija."

Svētdien, 25. martā, plkst. 3 pp. draudzes dāmu komitejas sanāksme mācītāja mājā.

Ceturtdien, 22. martā, plkst. 7.00 vakarā jaunatnes vecākās grupas sanāksme — 116 Hughson Street So.

Piektdien, 23. martā, plkst. 6.30 vakarā jaunatnes jaunākās grupas sanāksme mācītāja mājā.

Kas vēlētos vasarā iesvētīties, lūgti pieteikties pie mācītāja līdz š. g. 1. aprīlim. Iesvēte paredzēta jūlijā.

Māc. Arturs Voitkus, Kristus ev.-lut. latviešu draudzē Hamiltonā — 87 Jackson St., W., tel. JA 8-2259

Svētdien, 18. martā, plkst. 9.45 no rīta dievkalpojums.

Māc. E. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa 2, Ont. Otavā

Svētdien, 18. martā, plkst. 9.45 no rīta dievkalpojums.

18. martā bērnu un jaunatnes dievkalpojums pulksten 3 pp. ar ticības mācības stundu pēc tam jaunatnes grupai.

30. martā, Lielā Piektā — dievkalpojums ar dievgaldu pl. 3 pp. baznīcā. Dievgaldniekus lūdz iepriekš pieteikties. Kollekte pašu draudzei.

1. aprīlī, Lieldienu dievkalpojums baznīcā plkst. 3 pp.

8. aprīlī, bērnu un jaunatnes dievkalpojums baznīcā pl. 3 pp. Pēc tā ticības mācības stunda jaunatnes grupai.

Māc. H. Kušķis (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P.Q., tel. DE 8394).

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 18. martā, pl. 13, sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) dievkalpojums.

Norandā svētdien, 25. martā, pl. 16 United baznīcā, dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu. Bērniem mācība sestdien, plkst. 14.00.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave, Vancouver, B. C. Kitsilano luterāņu baznīcā, 12. avenijas un Stephens ielas krustojumā.

25. martā, Pūpolu svētdienā, pl. 2 dienā dievkalpojums ar jauniešu iesvētīšanu un dievgaldu.

30. martā Lielajā Piektdienā, pl. 3 dienā dievkalpojums ar dievgaldu.

1. aprīlī, Lieldienās, plkst. 3 dienā svētku dievkalpojums.

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Svētdien, 18. martā, plkst. 14.00, Ciešanu laika dievkalp. Dziesmu grāmatas.

Piektdien, 30. martā, plkst. 14.00, Lielās Piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu lapiņas.

Svētdien, 1. aprīlī, plkst. 14.00 Lieldienu dievkalpojums. Dievkalpojumu kuplinās Vinipegas latviešu vīru koris. Dziesmu lapiņas.

Dofinā, svētdien, 25. martā, pl. 12.00 dienā, Farewell skolā Pūpolu svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

MONTREĀLAS

Latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri Redeemer baznīcā, 295 Clark Ave Westmontā. Sākums pl. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14, tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp. Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtīt man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $..........

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

DIEVBĒRNĪBAS DZĪVES ZIŅA

(Pārnesums no 5. lpp.)

Protams, pēc Jēzus pasaulē ir nākuši daudzi, kas sevi dēvējuši par augstākās dievatklāsmes atnesējiem, vēl lielākiem pravietiem un vēl lielākiem skolotājiem, nekā Jēzus ir bijis. Tie ir centušies nodibināt jaunas reliģijas, sludināt jaunu mācību. Tur ir Muhameds, kurš sevi dēvējis par Allaha pravieti. Un tomēr, kad viņš gribējis darīt zīmes un brīnumus kā Jēzus to darījis, viņam nav sekmējies. Un pazemīgi tam nācies atzīties: „Ja kalns nenāk pie Muhameda, tad Muhamedam jāiet pie kalna!" Tur ir daudzi, daudzi gudri filozofi un domātāji, kas nākuši ar jaunām atziņām. Šī gadu simteņa sākumā Vācijā jaunu reliģiju mēģināja radīt, piemēram, ģenerālis Ludendorfs — cenšoties atdzīvināt seno ģermāņu mitoloģiju. Tādu pašu mēģinājumu mūsu dzimtenē izdarīja tā saucamā „dievturu" draudze Un tomēr — Dievu Tēvu, ko Jēzus mums mācījis pazīt, pie kuŗa Jēzus mums rādījis ceļu, šo jauno atziņu sludinātāji nav varējuši aizstāt.

Blakus Jēzum — īstās dievatklāsmes atnesējam — neviens no tiem nav varējis nostāties.

Kamdēļ? — Franču revolūcijas laikā kāds zinātnieks, kas vēlējies radīt jaunu, tā saucamo „tīrā saprāta reliģiju", prasījis pazīstamam valstsvīram Talleirānam, kas būtu jādara, lai sasniegtu šo mērķi? „Ak, tas jau ir pavisam vienkārši," Talleirāns atbildējis, „jums tikai jāļauj, lai jūs piesit krustā, un pēc tam, trešā dienā, jāceļas augšā no mirušiem! Tad jaunā reliģija tūdaļ pati no sevis izplatīsies pasaulē."

Te ir atbilde jautājumam, kamdēļ, Dievu meklējot, mums jāiet pie Jēzus. Tikai ar Jēzu mēs varam Dievu atrast. Vai arī — mēs īsto Dievu nekad nepazīsim, un nekad neatradīsim.

Un ceļu pie Dieva mums jāmeklē tāpat, kā bērns meklē ceļu pie Tēva, kuŗa mīlestībai tas tic, un uz kuŗa žēlastību un taisnību paļaujas.

Šāda ticība mums var dot spēku. Šāda ticība mūs var atbrīvot no bailēm Šāda ticība mūs var pacelt pāri sāpēm un izmisumam.

Norvēģijas bīskaps Lunds reiz stāstījis par kāda četrpadsmit gadus veca zēna ticību...

Kopā ar savu māti — atraitni, zēns katru vakaru tumsai iestājoties, gājis iezvanīt svētvakaru vientuļi stāvošā kalnu baznīciņā.

Reiz tumšā, lietainā rudens vakarā zēna māte ieraudzījusi, ka baznīcas durvis ir atvērtas. „Man bailes iet baznīcā," māte atzinusies: labāk atgriezīsimies ciemā, un meklēsim kādu vīru, kas varētu nākt mums līdz"...

„Nedari to, māt," zēns lūdzies: „jo mums nav jābaidās. Jēzus mūs mācījis, ka Dievs mūs visur redz un visur var pasargāt."

Un, satvēris mātes roku, zēns droši iegājis tumšā baznīcā.

Tāpat tas ir arī ar mums. Tikai tam Dievam ticot, kuŗu Jēzus mums mācījis pazīt, mēs drošā paļāvībā varam iet savu ceļu caur dzīvi, zinot, ka, viss, kas tajā notiks pēc Dieva tēviškā prāta, nāks mums par laicīgu un par mūžīgu svētību.

VAJADZĪGA
PĀRDEVĒJA
ar pieredzi. Jāprot angļu valoda.
Zvanīt EM 8-8525,
Toronto

SKAUTU un GAIDU DZĪVE

MAZĀ DŽAMBOREJA KANADĀ

KANADAS ĢENERĀLGUBERNĀTORS V. MESEJS APCIEMOS LATVIEŠU SKAUTUS. ARĪ ASV LATV. SKAUTI VAR PIEDALĪTIES DŽAMBOREJĀ. E. DĀVIDSONS (HAMILTONA) — LATVIEŠU PĀRSTĀVIS INTERNACIONĀLAJĀ KOMITEJĀ.

Tiem 8 nāciju trimdas skautiem, kam pagājušajā gadā politisko apstākļu dēļ nebija iespējams piedalīties Vispasaules skautu džamborejā Niagārā kā nacionālām vienībām (zemes aiz dzelzs aizkara), šogad, saziņā ar Kanadas skautu augstāko vadību un Immigrācijas ministrijas atbalstu, izdevies noorganizēt pašiem savu džamboreju, kas notiks laikā no 18. — 21. maijam. Par nometnes vietu Internacionālā komiteja izraudzījusi Hamiltonas kanadiešu skautu īpašumu Mount Nemo, kas atrodas Nelsonā, Ontario. Latviešiem šī ir labi pazīstama, jo atrodas tikai dažas pāris jūdzes no Sidrabenes. Sarunā ar latviešu pārstāvi Internacionālajā rīcības komitejā E. Dāvidsonu, pēdējais paskaidroja, ka komiteja jau rosīgi darbojas un izstrādājusi sīku nodarbību plānu. Sarīkojumu programmā paredzēti skautu uzvedumi, ugunskuri, ugunošana, sporta spēles un t. t. Neiztrūks arī pirmās palīdzības punkti, ambulances, informācijas biroji u. c.

Svētdien, 20. maijā Kanadas ģenerālgubernātors V. Mesejs ieradīsies nometnē un pieņems skautu parādi. Pēc tam ģenerālgubernātors iepazīsies ar nometnes dalībnieku — dažādo nāciju skautu novietnēm.

Paredzama kupla latviešu skautu piedalīšanās no visas Kanadas. Tāpat ASV latviešu skautiem iespēja piedalīties šinī džamborejā, iepriekš sazinoties ar vad E. Dāvidsonu (8 Foster St. Hamilton, Ont.) Par inventāru un uzturu izdevumiem jāgādā dalībniekiem pašiem. Džamborejā piedalīsies arī Kanadas skautu vienības, bet šoreiz tikai kā viesi un vērotāji, iepazīstoties ar trimdas skautu stāju.

Par šo lielo trimdas skautu nometni, ko kanadieši sauc par Mazo džamboreju, sīkāki norādījumi un informācija sekos.

J. L.

TĒRVETES SKAUTU DARBS

Tērvetes 19. skautu vienības pirmie gada svētki notiks 8. aprīlī jaunceltās igauņu baznīcas telpās, 269 Roehampton ielā, Mt. Pleasant Eglintona ielu krusojuma tuvumā. Sarīkojums sāksies pulkst. 6.00 vakarā.

Tērvetes skautu un gaidu žurnāla jubilejas numurs (12.) iznāks marta mēneša beigās. Žurnāla cenu par atsevišķu numuru 20 c. Žurnālu var pasūtināt, rakstot uz sekojošu adresi: I. Klanis, 39 Russett Ave., Toronto, Ont. Žurnālu varēs iegādāties arī vienības gada svētkos, 8. aprīlī, igauņu baznīcas telpās. Redakcija izsaka nožēlu, ka iepriekšējie numuri izpārdoti, tāpēc ieteicams tos pasūtināt uz ilgāku laiku.

PATEICĪBA

Tērvetes žurnāla līdzstrādnieku vārdā izsaku sirsnīgi skautisku paldies sekojošiem vadītājiem par šī žurnāla sekmīgu atbalstīšanu: ASV Jendā: vad. J. Mednis $5.00; Kanadas Jendā: vad. M. Strīpnieks $1.50; vad. C. Dambergs $5.00. Izsaku paldies visiem rakstu un informācijas iesūtītājiem, kā arī visiem labvēļiem. Visu turpmāko atbalstītāju vārdus publicēsim.

Ivars Klanis,
Tērvetes ideīiskais redaktors.

DĀVANAS TLB SESTDIENAS SKOLAI

TLB sestdienas skola pirms Visi mani radi raud izrādes, bija rīkojusi īsu pulkv. Kalpaka pieminas brīdi, kurā sirsnīgu uzrunu teica kalpakietis J. Dreimanis. Šai pašā sarīkojumā skolas vecāku padomes pr. I. Pilpe pasniedza skolas pārzinei A. Martinsonei skolai dāvinātu A. Paegles austu galda segu 100 dol. vērtībā un H. Merca grieztus svečturus 90 dol. vērtībā. Līdzekļus šīm dāvanām vecāku padome ieguvusi no pagājušā gadā pārdotajiem atspirdzinājumiem skolas sarīkojumos, bet H. Merca svečturu iegādei ziedojis 40 dolarus.

DV Teātra Kanadā skolai par labu dāvinātais izrādes atlikums devis tuvu pie 400 dol. atspaidu, un skolas vadība par to izsaka kā izrādes dalībniekiem, tā rež. A. Macai sirsnīgu pateicību. Izrāde bija pārpildīta un daudziem apmeklētājiem pietrūka pat vietas.

VIŅI NOSLĒGUŠI RĒĶINU AR DZĪVI

Latviešu jaunekļa stāsts par tālo ziemeļu lidotājiem

„Viena no interesantākajām polārā apgabala parādībām", stāsta latviešu jauneklis, kas ieradies no eskimosu zemes, „ir tā, ka naktī mēness nekad nepazūd no redzes aploka. Tas gan maina savu stāvokli, bet vienmēr redzams. Tas pats vasarās notiek ar sauli, kas redzama nepārtraukti nedēļām ilgi.

Kādreiz bojājumu dēļ mūsu novietnes tuvumā nolaidās amerikāņu lielā lidmašīna, no kuŗas izkāpušajiem amerikāņu kareivjiem neviens nevarēja iestāstīt, ka esam amerikāņi. Viņi mūs turēja par krieviem. Vēl 2 dienas pēc ierašanās mūsu nometnē, viņi pusdienot gāja pilnā kaujas tērpā ar ieročiem rokās. Vai viņu pārliecība mainījās, atstājot mūsu nometni, nezinu

„Bet visinteresantākais," jauneklis stāstīja, „ir tas, ka lidotāji, kuŗi dodas uz polāriem apgabaliem, pa lielākai daļai ir vīri, kas noslēguši visus rēķinus ar dzīvi. Daudz no viņiem ir slikti cilvēki, ar tumšu pagātni, bet daudzi arī turīgi vīri, kuŗi dodas uz ziemeļiem meklēt piedzīvojumus. Kāds no šiem lidotājiem savā aprakstā tos dēvē par visskaistākajiem, bet arī par visbīstamākajiem lidojumiem pasaulē. Jāpiezīmē, ka lidaparāta nevainojamais kompass pola magnetiskā lauka tuvumā rāda visu ko citu, tikai ne pareizu virzienu, tā ka nomaldīšanās nav reta parādība. Tāpat meteoroloģiskie laika ziņojumi bieži neatbilst patiesībai, un cietēji atkal ir lidotāji. Sejas, kuŗas var redzēt Montžolī, vienā no lielākajām aviācijas bazēm ceļā uz polārapgabaliem, ir tās pašas, kuŗas savā laikā bija redzamas pirmajās invāzijas dienās pie Denkirkas. Tie ir arī tie paši vīri, kas, Indokīnas ielenkumā komūnistiem apšaudot viņu lidaparātus, piegādāja ielenktajiem franču spēkiem ieročus un pārtiku; tie ir tie paši lidotāji, kas, komūnistu armijām bombardējot lidlaukus, pārvadāja emigrantus uz Izraēlu un Dienvidamerikā piekrāva savus lidaparātus ar medikamentiem. Šodien viņi ir jau mazliet vecāki un izskatā sirmāki. Tikai vienā ziņā tie nav mainījušies nemaz: vēl vienmēr viņi ir pasaules izmanīgākie, pieredzes bagātākie un nepastāvīgākie piloti.

Šiem vīriem rādara līnija polārajos ziemeļos ir jauna laimes spēle. Ja laime ir labvēlīga, vīrs mēnesī nopelna $1200 - $1500. Fakts, ka katrs lidojums uz polārajiem apgabaliem ilgst 18-30 stundu, saldē un nogurdina, viņus daudz neuztrauc.

Starp viņiem ir arī kāds vīrs, pazīstams ar vārdu „Devlin Džerī", kuŗa lidojumu grāmatā lasāmas atzīmes, ka kādreiz bijis pilots „Luftwaffe". Viņš pastāsta, ka viņa pienākums toreiz bijis piegādāt pārtiku un munīciju pie Staļingradas ielenktajiem tautas brāļiem. Tas bija viens no pirmajiem jaunkanadiešiem, kas pieteicās lidot uz tālajiem ziemeļiem. Viņa īstais vārds ir Džo Millers. „Vispazīstamākais" no vīriem tomēr ir Harolds Dāls: vīrs, kurš kādreiz bijis nolemts nošaušanai spāņu karā frontes joslā, bet kuŗu izglāba toreiz pazīstmā „showgirl", aizstāvēdama Haroldu pie ģenerāļa Franko. Viņam tagad ir 45. Viņa mati ir pazuduši, tagad viņš dzīvo mazā viesnīcā Lūcvillē, ne tālu no Montžolī, un ar dzīvi liekas apmierināts. Viņš dara to, kas viņam tīk, un cer, ka šajā starplaikā varēs savākt pietiekami daudz naudas, lai atbrīvotos no viņam uzliktā soda par 60 mārciņu zelta stieņu nozagšanu kāda Šveices lidaparāta lidojumā no Parīzes uz Ženēvu. Viņš grib rakstīt grāmatu. Viņu atbrīvoja ar $5000,- drošības naudu, un Šveice, liekas vairs nav ieinteresēta šajā lietā. Harolds pastāv, ka viņš ir nevainīgs un vēlas tagad pierādīt savu godīgumu. Šis savādais gadījums un vēl daudz citi, kur kādreiz šis piedzīvojumu meklētājs pārdeva savu lidotāja mākslu tam, kas maksāja vairāk, būs aprakstīti viņa grāmatā. Šis pilotu kapteinis vispirms kļuva slavens ar to, ka Spānijā, lidojumā pret Franko spēkiem, viņu pēdējie nogāza un piesprieda sodu nošaujot, bet aktrise Edīte Rožera, kas pavadīja kapteni uz Eiropu, izglāba viņa dzīvību, sūtot Franko asaru pilnu lūgumu, kuŗam klāt bija pievienots viņas foto attēls — Edīte peldkostīmā. 2. pasaules karā viņš lidoja Kanadas karaliskajos gaisa spēkos un sasniedza ievērojamu rekordu, bet tad negaidot viņam vajadzēja atteikties no eskādras vadītāja posteņa, jo pagātnē bija 14 „dažādi gadījumi." Tad viņš aizlidoja uz Venecuēlu un vēlāk uz Šveici. Bet nopietnas nepatikšanas nebija gaidāmas, līdz viņš iekrita „zelta aferā". Un tagad šis „nākotnes karavīrs" dzīvo Lucevillē ar daugiem, kādi tam patīk. Ka viņš **ir apbrīnojami labs lidotājs**, to liecina **12.000 nolidotās** stundas, viņš ir arī „a nice guy." Bet tādu starp viņiem ir vairāki," nobeidz stāstu latviešu jauneklis. Drīz viņš dosies atpakaļ uz tālo ziemeļu zemi aiz polārā loka, kur labi jūtas tikai mazais eskimoss. Bet septmbrī, kad jauneklis atgriezīsies, rakstīšu atkal.

aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTĀ LATVIJĀ

Pretreliģiskā propaganda

ĻEŅINA RAKSTI PAR RELIĢIJU

„Nesen latviešu valodā iznācis V. I. Ļeņina rakstu krājums par reliģiju. Šo grāmatu jau sen gaidīja kadri, kas nodarbojās ar zinātniski ateistisko propagandu.Jāsaka, ka vispār pēdējā laikā Latvijas Valsts izdevniecība biežāk sākusi izdot zinātniski ateisko literātūru latviešu valodā. Tā, piem., izdotas brošūras: L. Skvorcova-Stepanova Domas par reliģiju, P. Pavjolkina Reliģiskie māņi un to kaitīgums, P. Karmanska Vatikāns — tumsonības un reakcijas iedvesmotājs, un citas. Protams, būtu bijis vēl labāk, ja zinātniskā ateismā jautājumos Latvijas Valsts izdevniecība neaprobežotos tikai ar tulkotās literātūras izdošanu,bet parūpētos,lai tiktu izdotas brošūras, izmantojot vietējo materiālu. V. I. Ļeņina rakstu izdošanai par reliģiju ir sevišķi svarīga nozīme. No dialektiskā un vēsturiskā materiālisma pozicijām Ļeņins devis dziļu un vispusīgu izskaidrojumu visiem ar reliģiju saistītiem jautājumiem... Idejiskā cīņa pret reliģiju prasa brīvu, nepiespiestu ateistisko uzskatu propagandu... Ar īpašu Padomju valdības dekrētu... tika pasludināta brīva antireliģiskā propaganda. Padomju sabiedrības nelielas daļas apziņā joprojām paliek reliģiskie uzskati un aizspriedumi. Šo uzskatu un palieku pārvarēšana ir viens no darba ļaužu komūnistiskās audzināšaans uzdevumiem. V. I. Ļeņina rakstu krājumā Par reliģiju iznākšana latviešu valodā — atzīstams un lietderīgs darbs, ko veikusi Latvijas Valsts izdevniecība. Šis krājums būs rokas grāmata tiem daudzajiem kadriem, kuŗi mūsu republikā nodarbojas ar zinātniski ateistisko propagandu..."

(Bez šī raksta Pad. Latvijas Komūnista 10. numurā ir uz 9. lpp. kādas L. Čuchinas raksts: XVIII g. s. franču materiālisma ateistiskais raksturs).

PARTIJAS STATUTI

„Kom. partijas statūtos ierakstīts, ka partijas organizācijām jāattīsta visplašākā ateistiskā propaganda... Ļeņins vienmēr pasvītrojis, ka cīņa ar reliģiju ir visas kompartijas, komjaunatnes un padomju iestāžu lieta, bet ne atsevišķo speciālistu, kas studē reliģiju dogmas... Partija stingri raugās, lai cīņā ar reliģiju piedalītos visi: komjaunatne, arodbiedrības, prese, skolas, kino, litęrātūra, teātris utt. Līdz šim mums tomēr ir ārkārtīgi maz antireliģiskas literātūras. Esošā ir sausa, garlaicīga un pārgremo to, kas rakstīts simtiem reižu... Mums nav prātīgu brošūru, kas stāstītu par reliģiju tagadējā buržuāziskajā sabiedrībā..." (Oleščiks, Komūnist, dec. 1955.).

„Rīgas 3. vidusskolas audzēkņu vecāki noklausījās 1. milicijas nodaļas bērnu istabas inspektora lekciju par pretreliģijas tematu."
(Sov. L., 11. 12. 55.).

BAZNĪCĀ IERĪKOS MUZEJU

„Rīgas Pēteŗa baznīcā ierīkos mūzeju, bet tornī kāpnes, no torņa mēs tāpat kā senāk varēsim priecāties par savu skaisto pilsētu."
(Radiofons, 10. 11. 55.).

„Mūzeju uzdevums: audzināt naidu pret padomju valsts ienaidniekiem un ieaudzināt pad. patriotismu." (Sov. Latvija, 9. 1. 53.).

ORGAŅIZĒS ANTIRELIĢISKU IZSTĀDI

„Rīgas mūzejos antireliģiskā propaganda atrodas zemā līmenī. Nebūtu slikti, ja Rīgas mūzeji kopīgi organizētu antireliģisku izstādi, kuŗai jābūt pastāvīgai. Liela atbildība gulstas uz mūzeju vadītājiem, kuŗiem ir visas iespējas pacelt antireliģisko propagandu uz vajadzīgā līmeņa. - Centrālā valsts vēstures mūzejā nav mazums antireliģiska satura eksponātu, piem., Romas pāvesta tieksmes uz pasaules kundzību... Rīgas valsts vēst. mūzejā trūkst eksponātu, kas atmaskotu nelietīgo protestantu, pareiztīgo un katoļu baznīcu lomu revolūcijas apspiešanā Latvijā.
(Sov. Latvija, 23. 9. 54.).

KRĀPNIEKIEM SEKMĒJAS

Pag. g. maija biļetenā citāts no žurnāla Voprosi istoriji: „Plašu antireliģijas propagandu veic Reliģijas un antireliģijas mūzejs Ļeņingradā, kas nodibināts priekš 20 gadiem."

Tā kā pat preses darbinieki maz interesējas par tagadni un nezina patiesību, tad komūnistiskie garīdznieki Anglijā viņus viegli piekrāpa.

TRIS NODEVĒJI

Kopš 1954. g. Staļina prēmijas vairs nepiešķir. Aktieŗi un taml. saņem goda nosaukumus: „nopelniem bagātais"... No ziņām padomju presē un radiofonā ir secināms, ka ne visi „nopelniem bagātie" un „LPSR tautas mākslinieki" ir centīgi režīma kalpi (bīstami publicēt pierādījumus).

Citādi ir ar PSRS „tautas māksliniekiem." Līdz šim tādi bija Ed. Smiļģis un A. Amtmans. 3. janvārī šis nosaukums piešķirts vēl 3 aktieŗiem: Jānim Osim, Lilitai Bērziņai-Priedei un Jurijam Zaruchanovam — Jurovskim. Ar šo reto nosaukum apbalvotie režīmu balsta ne vien uz skatuves, bet arī dzīvē, nekaunīgi un noziedzīgi slavinot okupācijas vaŗu. L. Bērziņa nupat bija partijas kongresā kā delegāte. Partijas karte nav nepieciešama, jo pat I. Ehrenburgs un A. Sakse uzdodas par „bezpartejiskiem". Jurovskis daudzkārt apmelojis savu patvēruma zemi — Latviju. Viņš nav vienīgais izbijušais aristokrats, kas aktīvi balsta komūnistus.

SPORTS

INDINĀPOLE PĀRSPĒJ JAUNOS LINKOLNIEŠUS „TĀLAVA" — SPORTISKUMA PARAUGS

Marta pirmajā sestdienā Indiānāpolē viesojās 600 jūdžu attālās Linkolnas „Tālavas" sportisti, ASV vidējo valstu šī gada volejbola un basketbola meistarības izcīņas rietumu apgabala priekšspēļu ietvaros, sacenšoties ar mājiniekiem vīriešu un sieviešu volejbolā.

Pirmajā spēlē sastapās abi sieviešu sešinieki. Ja 1. setā viešņas šķita vēl īsti neiespēlējušās un pārāk nekustīgas, ko mājinieces izmantoja ne brīdi neapdraudētai 15:9 uzvarai, daudz raitāka spēle iedegās 2. setā, pārliecinošu 9:4 vadību izcīnot tālavietēm. Seta uzvara šķita jau nodrošināta, taču tā nedomāja mājinieces, kas ar teicamām V. Bolšteinas un R. Puisānas gremdēm rezultātu „piedzina" 8;9. Iedegās sīva cīņa par katru servi, kurā, pateicoties E. Silenieces enerģiskajai darbībai, pārākās pierādījās viešņas, atzīmējot pelnītu 15:13 uzvaru. Arī izšķirošā — trešā seta sākums piederēja viešņām, kas mācēja izcīnīt 8:7 vadību, bet tad notika negaidītais — pēc īsas apspriedes, skatītāju nemitīgi uzmundrinātas, mājinieces ar R. Puisānas teicamām gremdēm un I. Jansones sparīgām servēm izcīnīja 14:8 vadību! Taču viešņu pretestība vēl nebija salauzta — 2 reizes tās sekmīgi atvairīja mājinieču partijas bumbas, 2 reizes vēl pašas ieguva pa punktam un tikai tad liecās mājinieču 15;10 pārākumam.

Nākošajā spēlē satikās Indiānāpoles 2. vienība ar Linkolnas sešinieku. Seta sākumā teicamāk padevās mājiniekiem, kas prata izcīnīt 9:6 vadību, taču arvien labāk iejutās arī viesi un, pateicoties V. Baloža spēcīgajām gremdēm, rezultātu ne vien izlīdzināja, bet panāca arī pelnītu 15:12 uzvaru. Arī 2. seta sākums piederēja mājiniekiem — 9:5, un atkal viesi rezultātu izlīdzināja uz — 14:14, bet tad divas tīras linkolniešu gremdes Indiānāpoles tiesnesis atzina par turētām bumbām, tanī pašā laikā neredzot V. Valciņa un I. Vidriķa turētās piespēles, un mājinieki ieguva nepelnītu 17:15 uzvaru. 3. setā aina mainījās — 7:3 vadību izcīnīja viesi, mājinieki rezultātu līdzsvaroja — 6:7, 8:8, bet tad spēle bija izšķirta — 7 punkti pēc kārtas nodrošināja pārliecinošu viesu uzvaru — 15:8.

Uzvarētājus reprezentāja: J. Silenieks, G. Talažs, O. Būvmanis, V. Balodis, J. Eglītis, H. Jaunzems. Ar spēcīgām gremdēm un noteiktu darbību izcēlās V. Balodis — labākais vīrs laukumā, bet cēlājos techniski augstvērtīgu darbību uzrādīja H. Jaunzems. Vienība spēlē tipisku amerikānisku spēli — piecu vīru „aizsega" servētājam, vienlaicīgi gremdētāji abos stūros, gremžu atvaire ar dūrē viegli savilktu vienu roku, īpaši izceļoties ar tīrām piespēlēm un precīziem cēlumiem. Patika vienības biedriskums un sporta gars — spēlētāji paši pieteica izdarītās kļūdas (aizkarts tīkls vai bumba), arī visnopietnākajos cīņas brīžos, kad katrs punkts nozīmē uzvaru vai zaudējumu. Izpalika arī citkārt parastā „izskaidrošanās" un „pamācīšana" pašu spēlētāju starpā, bumbas „padošana" ar kāju un citas šķietami sīkas un nenozīmīgas lietas — lietas, kas patiesībā atšķir īstu sportistu no sporta laukuma „mutes varoņa." Tālaviešu sportiskums var būt paraugs katrai latviešu vienībai.

Zaudētājos darbojās: V. Valciņš, I. Vidriķis, I. Veldre, M. Lakstiņš, E. Assons, A. Subris. Pa teicamai gremdei un servei padevās E. Assonam, bet pārēije šķita krietni zem parastā snieguma.

Pēc īsa pārtraukuma viesu pretiniekos stājās Indiānāpoles 1. vienība, kuŗas sastāvā gan trūka teicamākais vīrs — gremdētājs G. Kuškevics, taču arī linkolniešu rindās nebija vairāku pamatsastāva spēlētāju (Paegle, Martinsons, Mangulis). Mazu apjukumu viesiem sagādāja K. Meijera un G. Graudiņa spēcīgās serves, jau seta sākumā nodrošinot 8:1 vadību. Seta rezultāts — 15:6. Pretēja aina rādījās 2. setā — iepazinuši mājinieku spēles veidu, tālavieši apņēmīgā cīņā nodrošināja 5:0, 10:4, 12:5 vadību. Gan mājinieki ar teicamām V. Lercha gremdēm panāca rezultāta izlīdzinājumu – 12:12, taču sets piederēja viesiem — 15:12. Vienlīdzīga spēle risinājās izšķirošā — trešā — seta sākumā — 5:5, bet tad maza viesu neuzmanība ļāva mājiniekiem atrast vairākas „tukšās vietas", un rezultāts rādīja 10:5 Indiānāpoles labā. Sīvā cīņā par katru servi, tālavieši rezultātu atkal izlīdzināja — 10:12, 12:13, taču, Indiānāpoles tiesnesim piepalīdzot, laimīgu uzvaru 15: 12 svinēja mājinieki.

Uzvarētājus pārstāvēja: V. Gūtmanis, V. Lerchs, K. Meiers, G. Graudiņš, V. Burģis, O. Rēķis. Ar teicamām gremdēm izcēlās V. Lerchs; spēcīgas serves — kā parasti — padevās K. Meieram un G. Graudiņam.

Abas vienības likās visai vienlīdzīgu sniegumu, un noteiktākas tiesāšanas gadījumā uzvaras kauss varēja nosvērties arī jauno linkolniešu pusē. Katrā gadījumā — „Tālava" ir vienība, ar ko nākotnē nopietni jārēķinās katram ASV latviešu sešniekam. To pierāda arī viņu nesenā 3 setu uzvara pār ASV latviešu pagājušā gada meistarvienību — Čikāgu.

Gundārs Grīslītis.

DZĪVE KANADĀ

Kā izsaukt jūsu ģimeni uz Kanadu

Daudzi no jums, kas lasīs šo sludinājumu, varbūt brīnīsies, vai ir iespējams izsaukt jūsu sievu, bērnus un draugus uz Kanadu. Tas ir iespējams.

Jūsu bērnu un sievas izsaukšanai: Ejiet uz jums tuvāko Immigrācijas biroju,ņemiet līdz:

1. Darba devēja apliecību, kur atzīmēts darba veids, ko strādājat, algas apmērs.
2. Bankas konta apliecinājumu, kur uzrādīta uzkrātā summa.
3. Personības dokumentus.

Šie dokumenti būs pierādījums, ka jūs būsit spējīgi izsauktos uzturēt. Nav nekādu grūtību prasītos dokumentus, sagādāt. Bieži gadās, ka noguldījuma apmērs ir par mazu, bet immigrācijas iestādes to izšķir katrā individuālā gadījumā. Immigrācijas ierēdnis jums iedos attiecīgas veidlapas, kā arī palīdzēs uz to jautājumiem atbildēt.

Citas pakāpes radinieku izsaukšana: Jūsu radiniekiem, ne tikai sievai un bērniem, arī ir iespējams iecelot Kanadā. Viņi var iesniegt lūgumus to zemju iestādēs, kur viņi pašreiz dzīvo, kā arī jūs varat viņus izsaukt. Immigrācijas ierēdnis jums sniegs paskaidrojumus, kas jādara.

Kā iespējams dabūt financiālu palīdzību, izsaucot jūsu bērnus vai sievu — vīru

Ja jums ir nepieciešama financiāla palīdzība jūsu piederīgo izsaukšanai uz Kanadu, jūs varat aizdevuma saņemšanai iesniegt lūgumu Canada's Assisted Passage Loan Scheme. Pieprasiet šo aizdevumu, lūgumu iesniedzot. Jūsu pārējie radinieki vai draugi var darīt to pašu tais zemēs, kur viņi pašreiz dzīvo, iesniedzot aizdevuma saņemšanai lūgumu — The Visa Officer at the Canadian Embassy or Legation.

Noteikumi ceļa naudas aizņēmumiem

1. Jums jāpierāda aizņēmuma nepieciešamība.
2. Aizdevums ir bez procentiem.
3. Parasti aizņēmums atmaksājams pa mēnešiem divu gadu laikā, ko dažreiz ir iespējams pagarināt.

Ir vēlama jūsu ģimenes locekļu iecelošana Kanadā. Ja jums vajadzīga papildus informācija, kas nav še minēta, sazinieties ar jums tuvāko Immigrācijas departamenta biroju.

Uz Brēdings vēlēšanos publicēts, lai atvieglotu dzīvi Kanadā

BRADING'S Cincinnati Cream
BREWERY LIMITED • WINDSOR, ONTARIO

Izgriežiet šo informāciju un uzrādiet to jums tuvākajā Immigrācijas birojā.

TO THE IMMIGRATION OFFICER: Plaesa help the bearer arrange to have his family come to Canada